

**КВАРТАЛНИ
ИЗВЕШТАЈ ЗА
ТРЕЋИ КВАРТАЛ
2019.**

Квартални извештај за трећи квартал 2019. године је веродостојан приказ делатности, развоја и резултата пословања НИС Групе остварених у трећем кварталу 2019. године. Извештај обухвата и приказује податке НИС Групе, која обухвата НИС а.д. Нови Сад и његова зависна друштва. Уколико подаци обухватају само одређена зависна друштва или само НИС а.д. Нови Сад, то је у Извештају посебно наглашено. Термини: „НИС а.д. Нови Сад” и „Друштво” означавају матично друштво НИС а.д. Нови Сад, док се термини „НИС” и „НИС Група” односе на НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима.

Квартални извештај за трећи квартал 2019. године је сачињен на српском, енглеском и руском језику. У случају било каквих одступања, меродавна је верзија на српском језику.

Квартални извештај за трећи квартал 2019. године је доступан и у електронској форми на корпоративном сајту. Све додатне информације о НИС Групи могу се наћи на корпоративном сајту www.nis.eu.

Садржај

Садржај	3
Увод.....	4
Извештај о пословању	5
Важни догађаји	5
НИС Група	7
Управљање ризицима	12
Пословно окружење	19
Анализа резултата	22
Хартије од вредности	45
Корпоративно управљање	48
Људски ресурси	61
Истраживање и развој.....	63
Финансијски извештаји	64
Појединачни финансијски извештаји.....	64
Консолидовани финансијски извештај	86
Изјава лица одговорних за састављање извештаја	110

Увод

У периоду јануар-септембар НИС Група реализовала је обиман инвестициони програм од укупно 29 милијарди динара, што је шест одсто више у односу на девет месеци 2018. године. На тај начин, НИС је наставио да ради на даљем развоју и другој фази модернизације у свим сегментима пословања. Поред тога, настављено је са вишегодишњом праксом исплате дивиденде акционарима у износу од 25 одсто прошлогодишње нето добити. Тако је на име дивиденде ове године исплаћено 6,5 милијарди динара.

НИС Група је у трећем кварталу текуће године наставила са значајним унапређењем финансијских резултата у односу на претходна два извештајна периода. Тако је нето добит, која је у првих шест месеци износила 3,2 милијарде динара, у трећем кварталу била 7,5 милијарди, чиме је у периоду јануар-септембар остварена укупна нето добит од 10,7 милијарди динара. У истом периоду показатељ ЕБИТДА износи 31,2 милијарде динара. Обавезе НИС групе по основу јавних прихода у девет месеци 2019. године износиле су 136,6 милијарди динара.

Иако је НИС остварио снажан раст финансијских показатеља у трећем кварталу, укупни резултати су и даље испод нивоа прошлогодишњег остварења. Овакав исход последица је макроекономских кретања и планских активности НИС-а. Пре свега, просечна цена нафте на светском тржишту у девет месеци 2019. године износила је 64,7 долара по барелу, што је 10 одсто мање од просечне цене у истом периоду прошле године. Са друге стране, у Рафинерији нафте Панчево је у марту и априлу обављен плански капитални ремонт који се одразио на укупан обим прераде и финансијске резултате.

Када је реч о оперативним показатељима, производња нафте и гаса у првих девет месеци 2019. године износила је 965 хиљада условних тона нафте и гаса. У истом периоду, прерађено је 2,3 милиона тона сирове нафте и полупроизвода, док је укупан обим промета био 2,6 милиона тона. И у наставку године, НИС ће бити посвећен даљем унапређењу финансијских и оперативних резултата, а приоритет ће остати успешна реализација капиталних пројеката, пре свих Дубока прерада и изградња термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) Панчево у сарадњи са „Гаспром енергохолдингом“.

Такође, НИС је остао посвећен и унапређењу услова за квалитетну обуку и усавршавање запослених у нафтној индустрији. Тако је у Елемиру почетком септембра свечано отворен најсавременији тренинг центар у региону за обуку запослених у области истраживања и производње нафте и гаса који годишње може да прими око 150 полазника. План НИС-а је да се у овом центру, поред запослених, обучавају и студенти и ученици стручних факултета и школа са којима НИС сарађује како би се обезбедио дугорочни стручни развој у овој области. Поред тога, НИС је био део међународне манифестације „Плави коридор“ коју организују компаније GAZPROM и UNIPER у циљу промоције природног гаса као погонског горива. Настављен је и рад на модернизацији малопродајне мреже НИС-а. Тако је на аутопуту Београд-Нови Сад пуштена у рад модерна GAZPROM бензинска станица „Стари Бановци“, једна од најмодернијих бензинских станица у мрежи GAZPROM на глобалном тржишту.

Извештај о пословању

Важни догађаји

Јануар – септембар

- Избушено је 32 разрадне бушотине и 9 истражних бушотина у Србији;
- Пуштено је у рад 30 разрадних (29 нафтних и 1 гасна) и 6 истражних бушотина у Србији;
- У Србији изведено 700 км² 3D сеизмике на истражном простору Ада;
- У Румунији изведено 170 км² 3D сеизмике на блоку ЕХ-2;
- Успешно су урађена три капитална ремонта у Румунији (Teremia 1001, Jimbolia 6 и Teremia 1000). Бушотине Jimbolia 6 и Teremia 1000 су припремљене за пуштање у рад, док је бушотина Teremia 1001 пуштена у пробну производњу;
- Одржана II Научно-техничка конференција за младе специјалисте и научнике Блока УПС (5-7. јуна);
- Завршетак радова на изградњи ССГ „Стари Бановци“ у августу;
- Започети радови на изградњи ССГ Крњешевци у септембру;
- Акредитационо тело Србије је донело Одлуку о обнављању акредитације Лабораторији Upstream, чиме је потврђена компетентност лабораторије за испитивања стена, нафте, природног гаса и вода;
- Пуштена је у рад ССГ Стари Бановци након тоталне реконструкције, једна од најмодернијих бензинских станица у мрежи GAZPROM
- Почели су радови на тоталној реконструкцији ССГ Барајево (НИС бренд), ССГ Крњешевци (GAZPROM бренд) и ССГ Ивањица (НИС бренд);
- Почели су радови на изградњи ССГ Отопени у Румунији (GAZPROM бренд);
- У јулу месецу обезбеђена је рекордна продаја битумена у целокупној историји компаније НИС у износу од 55.912 тона;
- У септембру битумен компаније НИС је по први пут пласиран на тржиште Малте;
- Уведена је нова услуга плаћања рачуна на БС „purchase with cash back“;

- Пуштање у рад €kop\$ система. Дефинисање процеса управљања системом у сегменту коришћења, одржавања и управљања променама;
- Спровођење капиталног ремонта 2019;
- Старт постројења за гранулацију сумпора С-4460;
- Разрада процеса континуалног унапређења применом Lean Six Sigma алата;
- Израда стратегије дигитализације у оквиру Industry 4.0. Дефинисање листе потенцијалних дигиталних пројеката;
- Континуиране обуке запослених на DCU комплексу на градилишту и на OTS;
- Примена алата OMC на еталонском постројењу DCU;
- НИС је у Елемиру отворио најсавременији тренинг центар у региону за обуку запослених у области истраживања и производње нафте и гаса;
- НИС је био домаћин округлог стола под називом „Коришћење природног гаса као погонског горива“ у оквиру међународне манифестације „Плави коридор 2019“;
- У сарадњи са компанијом Mastercard, НИС је на свим NIS Petrol и GAZPROM бензинским станицама увео јединствену услугу подизања готовине са банковног рачуна;
- Савремена лабораторија за контролу квалитета авио-горива, смештена у Аеросервису на београдском аеродрому, почела је са радом у оквиру Научно-технолошког центра НИС-а
- НИС је на име дивиденде седму годину заредом акционарима исплатио 25 одсто прошлогодишње нето добити – у те сврхе издвојено је више од 6,5 милијарди динара;
- У Кикинди је уз подршку НИС-а изграђено модерно дечје игралиште за које је издвојено 17 милиона динара у оквиру програма „Заједници заједно“;
- Уз подршку НИС-а Београд је добио четири електрична возила која ће грађане превозити у пешачкој зони у ужем центру града у оквиру „Врабац сервиса“;
- Више од 300 запослених НИС-а из градова широм Србије подржали су акцију Националног удружења родитеља деце оболеле од рака (НУРДОР) „Пружи корак“ и прошетали од седишта компаније на Новом Београду до Универзитетске дечије клинике у Тиршовој улици.

НИС Група

НИС Група је један од највећих вертикално интегрисаних енергетских система у југоисточној Европи, који ангажује око 11.000 радника. Основне делатности НИС Групе јесу истраживање, производња и прерада нафте и природног гаса, промет широког асортимана нафтних и гасних деривата, као и реализација пројеката у области петрохемије и енергетике.

Главни производни капацитети налазе се у Републици Србији, док су зависна друштва и представништва отворена у неколико земаља света.

Циљ НИС-а је да буде највећи брзорастући енергетски систем у региону и пример другима по ефикасности пословања и динамици одрживог развоја, као и да у изазовним макроекономским околностима обезбеди нове вредности за своје акционаре, запослене и заједницу у којој послује.

Делатности

Пословне активности НИС Групе организоване су у оквиру матичног друштва *НИС а.д. Нови Сад* кроз Блок „Истраживање и производња“¹ и дивизију *DOWNSTREAM*².

Блок „Истраживање и производња“

Истраживање и производња

НИС је једина компанија у Србији која се бави истраживањем и производњом нафте и гаса. Активности НИС-а у овом сегменту обухватају још и оперативну подршку производњи, управљање резервама нафте и гаса, управљање разрадом лежишта нафте и гаса, велике пројекте у области истраживања и производње. Већина НИС-ових нафтних налазишта налази се у Србији, док компанија истражне радове изводи и у Румунији и Босни и Херцеговини. Најстарија инострана концесија НИС-а налази се у Анголи, где је експлоатација нафте започета још 1985. године.

У оквиру „Истраживања и производње“ послује и погон за припрему природног гаса, производњу ТНГ-а и газолена и уклањање CO₂ у Елемиру, чији је пројектовани капацитет 65.000 тона ТНГ-а и газолена годишње. У Елемиру је смештено и аминско постројење за пречишћавање природног гаса у ком се примењује HiPACT технологија (High Pressure Acidgas Capture Technology). Постојење у Елемиру је прво HiPACT постројење у Европи, а начин прераде гаса такав је да у потпуности спречава доспевање угљен диоксида у атмосферу. Производни погон „Енергетика“ се бави производњом електричне и топлотне енергије, као и производњом компримованог гаса.

НИС је у свим сегментима пословања опредељен за стални технолошки развој и увођење иновација у пословању. У области истраживања и производње научно-технолошку подршку обезбеђује НТЦ „НИС-Нафтагас“ д.о.о. Нови Сад.

Сервиси

НИС поседује сопствене сервисне капацитете, који задовољавају потребе Групе и пружају услуге трећим лицима. Сервиси пружају услуге у области истраживања и производње нафте и гаса путем геофизичких испитивања, израде, опремања и ремонта бушотина, као и спровођења специјалних операција и мерења на бушотинама.

---

¹ Истраживање и производња и зависна друштва – НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад.

² Блок Прерада, Блок Промет, Дирекција Енергетика и зависно друштво Нафтагас – Технички сервис.

Поред тога, пружају и услуге одржавања нафтно-гасне опреме и средстава за рад, изградње, реконструкције и одржавања нафтно-гасних система и објеката, превоза терета и путника и ангажовања радних машина.

Циљ у овом сегменту пословања јесте јачање присуства у окружењу и на међународном тржишту, због чега је приоритет модернизација опреме, обезбеђивање што бољег квалитета пружених услуга, повећање техничко-технолошке ефикасности и пораст запослености у НИС-у и другим компанијама.

Дивизија DOWNSTREAM

Прерада

НИС управља Рафинеријом нафте у Панчеву чији је максимални пројектовани капацитет 4,8 милиона тона годишње. Рафинерија у Панчеву, након почетка рада комплекса МНС/ДНТ у 2012. години, производи: моторна горива евро-5 стандарда³, авио-гориво, течни нафтни гас, сировине за петрохемијску индустрију, уље за ложење, битумене и остале нафтне деривате. Стална модернизација прерађивачких капацитета НИС-а омогућила је домаћу производњу горива европског стандарда квалитета, а НИС Групи обезбедила стратешки важну позицију лидера на регионалном тржишту нафтних деривата.

У Рафинерији нафте Панчево у току је изградња постројења за дубоку прераду с технологијом одложеног коксовања, кључног пројекта друге фазе модернизације Рафинерије. Након завршетка овог пројекта, Рафинерија у Панчеву ће производити веће количине најквалитетнијих деривата, пре свега дизела, а такође ће почети и производња нафтног кокса, производа који се сада увози у Србију.

Промет

Структура промета НИС-а обухвата извозне и домаће велепродајне испоруке сирове нафте, гаса и нафтних деривата, као и малопродају готових нафтних деривата, течног нафтног гаса и низа пратећих производа. Све врсте горива пролазе строгу и редовну лабораторијску контролу и одговарају захтевима домаћих и међународних стандарда.

НИС у Србији поседује највећу малопродајну мрежу на тржишту, а бензинске станице НИС-а активне су и у Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији. НИС у Србији и региону управља мрежом од преко 400 малопродајних објеката, а на тржишту наступа са два брэнда: „NIS Petrol“ и премијум брэндом бензинских станица – „GAZPROM“. Као посебне пословне правце НИС развија снабдевање авио-горивом, снабдевање пловних објеката горивом, промет мазива и битумена.

Област бизнис-мазива, једна од кључних области „non fuel“ бизниса НИС-а, од великог је значаја за повећање препознатљивости брэнда и лојалности потрошача. Та област обухвата производњу, продају, развој и маркетинг мазива и техничких течности.

Енергетика

НИС се бави, набавком, продајом и управљањем портфолијом природног гаса, трговином компримованог природног гаса, трговином електричном енергијом, развојем и увођењем стратешки важних енергетских пројеката, развојем и имплементацијом пројеката за повећање енергетске ефикасности.

³ Након завршетка изградње постројења за благи хидрокрекинг и хидрообраду (МНС/ДНТ) у 2012. години, НИС у потпуности прелази на производњу моторног горива европског стандарда квалитета

Од 2013. године на нафтним и гасним пољима, на осам локација у Србији, НИС је пустио у рад мале електране чија је максимална снага 14,5 MWe. Еколошка предност коришћења ових малих електрана огледа се у производњи електричне и топлотне енергије из гаса, који до сада није био искоришћен због велике количине угљен-диоксида и азота или није могао бити валоризован услед непостојања гасне инфраструктуре. НИС развија и трговину електричном енергијом и поред тржишта Србије, присутан је на тржиштима Босне и Херцеговине, Црне Горе, Румуније, Словеније и Мађарске а тргује и на граници са Северном Македонијом.

Кључни задатак у овом сегменту пословања у наредном периоду биће изградња додатних капацитета за производњу електричне енергије. У сарадњи с компанијом „Гаспром енергохолдинг“ НИС реализује пројекат изградње Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) „Панчево“ на локацији Рафинерије нафте (снаге до 196 MW), док с партнерима развија и пројекат ветроелектране (снаге до 102 MW).

Подршку основним делатностима пружа девет функција унутар матичног Друштва – НИС а.д. Нови Сад. Од тих функција подршке пет је делимично децентрализовано и има функционално подређене делове у оквиру блокова. То су: Функција за финансије, економику, планирање и рачуноводство, Функција за стратегију и инвестиције, Функција за набавку, Функција за организациона питања и Функција за HSE. Остале четири функције су централизоване: Функција за правна и корпоративна питања, Функција за корпоративну заштиту, Функција за односе са државним органима и корпоративне комуникације и Функција за интерну ревизију⁴. Један од заменика генералног директора задужен је за петрохемијске послове.

---

⁴ Ова функција је подређена генералном директору, док лице одговорно за унутрашњи надзор подноси извештаје Комисији за ревизију Одбора директора.

Земље пословања

Седиште НИС-а и главни производни капацитети налазе се у Републици Србији: нафтна и гасна налазишта, Рафинерија нафте Панчево, мрежа складишта, као и малопродајна мрежа. У складу са стратегијом дугорочног развоја, НИС у 2010. и 2011. започиње ширење делатности ван Србије, а развој пословања на тржишту региона један је од стратешких циљева НИС-а. Регионална експанзија одвија се у два основна правца – на пољу истраживања и производње нафте и гаса (у Румунији и Босни и Херцеговини) и кроз развој малопродајне мреже (у Бугарској, Босни и Херцеговини и Румунији). Поред тога, НИС је активан на пољу трговине електричном енергијом где је, поред тржишта Србије, присутан и на тржиштима Босне и Херцеговине, Црне Горе, Румуније, Словеније и Мађарске.

Пословна структура НИС Групе

- Огранци у Србији⁵
- Представништво Ангола
- Представништво Бугарска
- Представништво Румунија
- Представништво Руска Федерација
- Огранак Туркменистан⁶
- „Нафтагас – Технички сервиси“ д.о.о. Зрењанин
- „Нафтагас – Нафтни сервиси“ д.о.о. Нови Сад
- „Нафтагас – Транспорт“ д.о.о. Нови Сад
- НТЦ „НИС Нафтагас“ д.о.о. Нови Сад
- О Зоне а.д. Београд
  - „НИС МЕТ Енерговинд“ д.о.о. Београд
- „НИС Оверсиз“ о.о.о. Санкт Петербург
- „НИС Петрол“ е.о.о.д. Софија
- „НИС Петрол“ с.р.л. Букурешт
- „НИС Петрол“ д.о.о. Бања Лука
  - „Г – Петрол“ д.о.о. Сарајево
- „Панон Нафтагас“ к.ф.т. Будимпешта
- „Јадран Нафтагас“ д.о.о. Бања Лука
- „НИС-Светлост“ д.о.о. Бујановац

⁵ Према одредбама Закона о туризму Републике Србије, уколико привредно друштво не обавља угоститељску делатност као претежну делатност, ради обављања ове делатности дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма. Из овог разлога Друштво је све бензинске станице на којима се обавља угоститељска делатност регистровало као засебне оgranке. Списак бензинских станица које су регистроване као оgranци налази се на веб адреси <http://ir.nis.eu/sr/korporativno-urgravae/ggrura/>.

⁶ Покренут је поступак ликвидације.

Управљање ризицима

Интегрисани систем управљања ризицима

Ризик је вероватан будући догађај који може да изврши негативан или позитиван утицај на достизање постављених циљева Друштва на свим нивоима управљања. Управљање ризиком је континуиран и систематичан бизнис процес који пружа подршку при доношењу управљачких одлука и испуњавању циљева организације у условима изложености ризицима.

Пословање Друштва повезано је с различитим ризицима чија реализација може да доведе до суштинских одступања од постављених циљева. Друштво признаје постојање ризика и настоји да активно управља ризицима на системској основи. Ефективно и ефикасно управљање ризицима обезбеђује Друштву континуитет пословања, а дефинисани оквир управљања ризицима представља начин на који се управља ризицима у Компанији и креира основу за доношење пословних одлука.

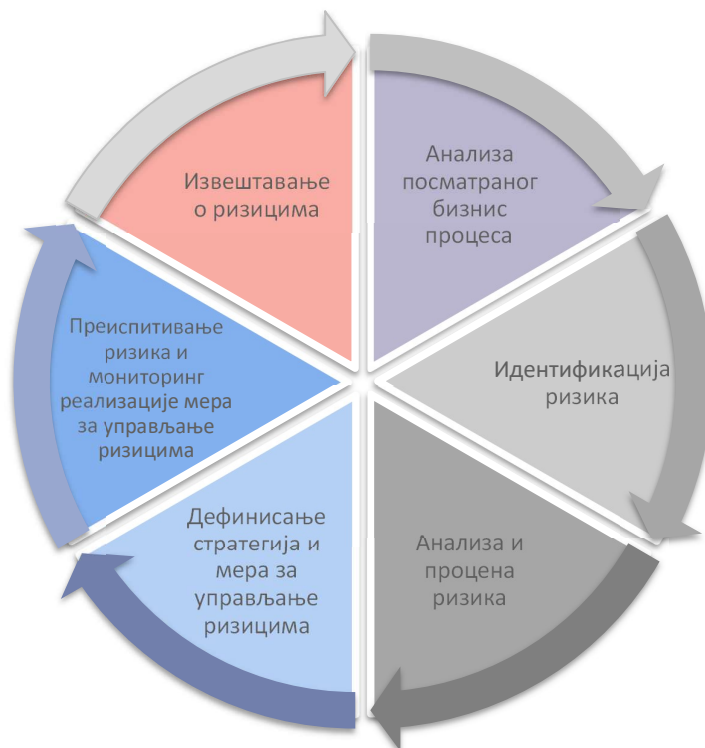
НИС је дефинисао своје циљеве у области управљања ризицима и успоставио интегрисани систем управљања ризицима (ИСУР). Циљ Друштва у области управљања ризицима јесте повећање ефективности и ефикасности управљачких одлука посредством идентификације, анализе и процене ризика који их прате, дефинисања стратегија управљања ризицима, као и обезбеђивање максималне ефективности и ефикасности мера за управљање ризицима у току реализације донетих одлука.

Циљеви Друштва у области управљања ризицима остварују се реализацијом следећих задатака:

- успостављањем културе управљања ризицима у Друштву ради достизања заједничког схватања основних принципа и приступа управљању ризицима од стране руководства и запослених;
- дефинисањем и успостављањем системског приступа идентификовању и процени ризика који постоје у пословању Друштва, како у целини, тако и у појединим областима пословања;
- подстицањем размене информација о ризицима између организационих делова Друштва и заједничког дефинисања мера за управљање ризицима и
- достављањем систематичних информација о ризицима органима управљања Друштва.

ИСУР је скуп фаза, методолошког оквира и инструмената који су усмерени на обезбеђивање ефикасности и ефективности процеса управљања ризицима у НИС-у.

Шема бизнис-процеса ИСУР у НИС-у

Основни принцип овог система подразумева да је одговорност за управљање ризицима додељена власницима ризика, односно власницима бизнис-процеса у Друштву. Овакав приступ омогућава да се у свим процесима Друштва дефинише одговорност за управљање и праћење ризика, као и да се осигура припрема одговарајућих стратегија и планова мера за управљање ризицима на нивоу бизнис процеса односно НИС-а као целине.

У матичном Друштву формирана је Служба за мониторинг система управљања ризицима, која координира и континуирано развија овај бизнис процес.

Поред тога, интегрисани системи менаџмента (ИМС), организациона структура, стандарди и друга интерна регулатива, кодекс корпоративног управљања и кодекс пословне етике заједно формирају систем интерних контрола, који представља водич за реализацију пословних активности НИС-а и ефективно управљање повезаним ризицима.

У НИС-у се ризици идентификују и процењују помоћу анализе извора података (интерних и екстерних база, кључних индикатора ризика), интервјуа, риск-сесија итд., а рангирају се према нивоима, у складу с матрицом ризика, дефинисаном на основу склоности ка ризицима (кључни ризик Друштва, кључни ризик дивизије/блока/функције, ризик дивизије/блока/функције). Процена се врши квантитативном или квалитативном методом.

ИСУР у процесу пословног планирања

Кључне ризике, повезане с циљевима друштва, потврђује Одбор директора кроз усвајање бизнис-планова. Процена ризика је саставни део процеса бизнис-планирања, а информације о кључним ризицима: процењени финансијски утицај ризика, стратегије и мере за управљање ризицима, као и потребни финансијски ресурси за реализацију мера - саставни су део усвојених бизнис-планова.

У свом пословању Група је изложена следећим категоријама и групама ризика:

- Нефинансијски ризици:
  - Оперативни ризици,
  - Политички ризици,
  - Стратешки ризици,
  - Ризици усклађености,
  - Репутациони ризици,
- Финансијски ризици:
  - Кредитни ризици;
  - Ризици ликвидности;
  - Ценовни ризици
  - Валутни ризици,
  - Каматни ризици.

Нефинансијски ризици	
ОПИС РИЗИКА	МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
Оперативни ризици	
Пројектни ризици	
<p>Циљ НИС Групе у сегменту који се односи на геолошке истражне радове јесте повећање ресурсне базе и производње НИС-а. Остварење циља у великој мери зависи од успеха геолошко-истражних радова, усмерених на развој бушотинског фонда у земљи и у иностранству.</p> <p>Главни ризик у области истраживања и производње нафте и гаса представља непотврђивање процењених резерви и, као последица тога, неостваривање планираног раста ресурсне базе НИС-а.</p>	<p>Мере које се примењују у циљу смањења ризика су извођење нових 3D сеизмичких испитивања применом најсавременије <i>wireless</i> технологије, одабир кандидата за истражно бушење на основу комплексне интерпретације сеизмичких података, експертиза програма геолошко-истражних радова од стране највећег акционара и одабир најперспективнијих бушотина уз примену најсавременијих метода истраживања. У циљу смањења ризика посебна пажња се посвећује доброј припреми пројеката за реализацију и квалитетном мониторингу у току извођења геолошко-истражних радова.</p> <p>У циљу смањења лиценцих ризика геолошко-истражни радови се изводе у складу с динамиком, дефинисаном пројектима геолошких истраживања и одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима који, између осталог регулише и област истраживања и производње нафте и гаса.</p>

Политички ризици

Ризик увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД „Гаспром њефт“ Групи

Као резултат увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД „Гаспром њефт“ Групи настао је ризик за дугорочни развој услед ограничених могућности дугорочног задуживања код пословних банака које припадају банкарским групацијама са седиштем у ЕУ и САД. НИС редовно прати догађања на међународној сцени и оцењује последице по пословање компаније. Осим тога, у складу са дозвољеним изузецима санкционог режима (дугорочно задуживање је могуће искључиво ако је намењено финансирању увоза роба и услуга из ЕУ), пословање НИС-а континуирано се прилагођава овој могућности кроз повећање обима увоза роба и услуга од ЕУ добављача. На тај начин, обезбеђују се средства за финансирање дугорочног развоја НИС-а и поред ограничења санкционог режима.

Финансијски ризици

ОПИС РИЗИКА МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Кредитни ризици

Ризик наплате потраживања

Настаје код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомпанијских кредита/ зајмова датих трећим лицима, као и због изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе. Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу НИС Групе. У погледу кредитних лимита, банке се рангирају према утврђеним методологијама за кључне и остале банке, у сврху одређивања максималног износа изложености *НИС а.д. Нови Сад* према банци у било ком моменту (кроз депозите, инструменте документарног пословања: банкарске гаранције, акредитиве, итд. – издате у корист *НИС а.д. Нови Сад*). По питању потраживања од купаца, постоји развијена методологија кредитних лимита на основу које се дефинише ниво изложености према одређеним купцима, у зависности од њихових финансијских показатеља.

Ризици ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће НИС Група имати потешкоћа у испуњавању својих обавеза. Реч је о ризику непостојања одговарајућих извора финансирања пословних активности НИС Групе. НИС Група континуирано прати ликвидност у циљу обезбеђивања довољно готовине за потребе оперативног, инвестиционог и финансијског пословања. У ову сврху врши се континуирано уговарање и обезбеђивање довољно расположивих кредитних и документарних линија уз истовремено поштовање максималног дозвољеног нивоа кредитног дуга (лимит поставља матична компанија), као и испуњење обавеза из уговора с пословним банкама (ковенанте).

Од половине септембра 2014. године *НИС а.д. Нови Сад* је изложен ризику ограничених могућности екстерног финансирања, због увођења секторских санкција ЕУ и САД према највећим енергетским компанијама у руском власништву, као и њиховим зависним друштвима основаним ван ЕУ. Наиме санкције не дозвољавају задуживање *НИС а.д. Нови Сад* код ЕУ или САД банака на рок дужи од 30, односно 60 дана. Изузетак предвиђен санкцијама ЕУ односи се на могућност задуживања на рок дужи од 30 дана код банака из

Европске уније искључиво уколико је кредит намењен плаћању увоза несанкционисаних роба и услуга из ЕУ.

У циљу прибављања неопходних финансијских средстава за наредни период НИС је у току претходне две године преговарао/уговорио преко 700 млн ЕУР нових кредитних линија са српским, руским и арапским банкама за финансирање неограничених намена, као и европским банкама са седиштем у Србији за финансирање увоза из ЕУ (финансирање на рок дужи од 30 дана је дозвољено уколико је предмет финансирања увоз роба или услуга из ЕУ), и на тај начин обезбедио потребна средства за редовне отплате кредита у 2018. години и 2019. години, али и превремене отплате неповољних кредита у циљу побољшања карактеристика кредитног портфолија (снижење просечне цене финансирања уз одржавање оптималне просечне рочности портфеља). Поред побољшаних карактеристика портфеља, реструктурирање кредитног портфеља које је спроведено у 2018. години омогућило је да се у наредне четири године ослободи новчани ток за реализацију планираних инвестиционих улагања и нормално оперативно пословање компаније.

И поред тога, а у циљу даљег побољшавања карактеристика кредитног портфеља и обезбеђења додатних лимита за финансирање у 2019.г. и 2020.г. НИС је у току првих девет месеци спровео тендер и обезбедио побољшање услова (снижење камата) код три кредита који су у стању у укупном износу од 185 млн ЕУР као и нове лимите по повољним условима у висини од око 90 млн ЕУР за кредите и 70 млн ЕУР за документарно пословање. Коришћење ових извора финансирања омогућиће превремене отплате неповољних кредита и снижење просечне цене портфеља до краја године, задржавање просечне рочности у распону између 3 и 4 године на крају 2019.г., као и довољно документарних лимита за оперативно пословање.

Ценовни ризици

НИС Група је због своје основне активности изложена ризицима промене цена, и то цена сирове нафте и нафтних деривата, које утичу на вредност залиха и марже у преради нафте, што даље утиче на будуће токове новца.

Део ових ризика елиминише се кроз прилагођавања продајних цена нафтних деривата променама цена нафте и деривата. На нивоу Групе „Гаспром њефт“ врши се процена потреба за коришћењем одређених инструмената робног хеџинга за зависна друштва у оквиру Групе, укључујући и *НИС а.д. Нови Сад* као зависно друштво.

Осим тога, у циљу смањења потенцијалног негативног утицаја овог ризика, спроводе се следеће мере:

- годишње планирање, засновано на изради више сценарија, праћење планова и благовремено кориговање оперативних планова набавке сирове нафте;
- редовна заседања Комисије *НИС а.д. Нови Сад* за набавку/продају сирове нафте ради разматрања свих најзначајнијих питања, како у процесу набавке, тако и у процесу продаје сирове нафте (продаја нафте из Анголе – *Palanca* сирове нафта);

- тенденција закључења дугорочних уговора за набавку сирове нафте по што повољнијим комерцијалним условима, са дужим роковима плаћања на бази отвореног рачуна, као и закључења купопродајних уговора, по основу којих би НИС а.д. Нови Сад, у складу са закљученим међудржавним споразумима, био ослобођен обавезе плаћања царине при увозу, а по основу остварења преференцијалног статуса;
- проширење круга испоручилаца, успешна сарадња са компанијама из ЕУ, све већа конкурентност у тендерској процедури набавке из увоза и све видљивији резултати помака у погледу набавних цена;
- проширење/диверсификација корпе нафте за потенцијалну набавку из увоза, обезбеђење узорака оних типова нафте који се до сада нису прерађивали у Рафинерији нафте Панчево;
- стална настојања да се оптимизују процеси и тежња ка што бољим економским ефектима и показатељима;
- повремено спровођење бенчмаркинг-процедуре ради испитивања тржишта и кретања цена, односно сагледавања комерцијалних капацитета најзначајнијих потенцијалних испоручилаца сирове нафте, реномираних компанија које су доминантне и поуздане у трговини сировом нафтом.

Валутни/девизни ризици

НИС Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промене курса страних валута, који проистиче из пословања различитим валутама, првенствено *USD* и *EUR*. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Део ризика који се односи на утицај промене курса националне валуте према *USD* неутралише се кроз природни хеџинг продајних цена нафтних деривата које се прилагођавају променама курса. Осим тога, користе се и инструменти управљања ризицима као што су форвард трансакције на девизном тржишту, које доприносе смањењу ефекта негативних курсних разлика у ситуацији депресијације националне валуте према *EUR* (валута у којој се измирује највећи део девизних обавеза НИСа, након увођења санкционих ограничења). У остале мере спадају и уравнотежавање девизног подбиланса у смислу уједначавања валута наплате извоза са валутама девизних обавеза, управљање валутном структуром кредитног портфолија и сл.

Каматни ризици

НИС Група је изложена ризику промене каматне стопе – и са аспекта задуживања код банака, и са аспекта пласирања средстава.

НИС а.д. Нови Сад се задужује код пословних банака по променљивим или фиксним каматним стопама у зависности од пројекција промена базних каматних стопа на тржишту новца и могућности пословних банака да нуде фиксне каматне стопе за кредите. Пласирање новчаних средстава у виду интеркомпанијских кредита/зајмова датих трећим лицима врши се по променљивим или фиксним каматним стопама, док се пласирање новчаних средстава у виду орочених или *a vista* депозита врши по фиксним каматним стопама. Пласирање новчаних средстава у виду депозита врши се у складу с методологијом кредитних лимита пословних банака (средства се по реципроцитету пласирају само код кључних пословних банака код којих се НИС а.д. Нови Сад задужује по основу кредита, односно кредитних/документарних линија). У

том смислу, приход и новчани токови по основу банкарских депозита у највећој мери не зависе од промена базних каматних стопа, док је у случају пласмана у виду датих кредита/зајмова изложеност ризику промене базних каматних стопа (*EURIBOR*, *LIBOR* и сл.) већа.

Пословно окружење

Свет

Свакако најупечатљивији глобални догађај који је обележио трећи квартал је напад дроновима на нафтна поља у Саудијској Арабији половином септембра, чиме је преполовљена укупна производња сирове нафте у овој земљи. Последица овог напада је скок цена сирове нафте на светским берзама од 15-20% у зависности од типа нафте. *Wall Street Journal* је у првим текстовима посвећеним саудијском инциденту овај напад назвао “the Big One”, а председник САД-а је одмах најавио неку врсту војне реакције.

Саудијски министар енергетике је два дана након напада изјавио да су већ успели обновити половину изгубљене производње како би се снабдевање међународних тржишта нафтом вратило на ниво на којем је било пре напада, као и да ће Саудијска Арабија задржати своју улогу сигурног добављача глобалних нафтних тржишта.

ММФ је напад на саудијска нафтна постројења и скок цена нафте, који је наступио након тога, оценио као опасне нестабилности које прете свету и тражио да Владе повећају јавне инвестиције или да спроведу структурне промене како би подстакле раст пре него економски услови додатно ослабе.

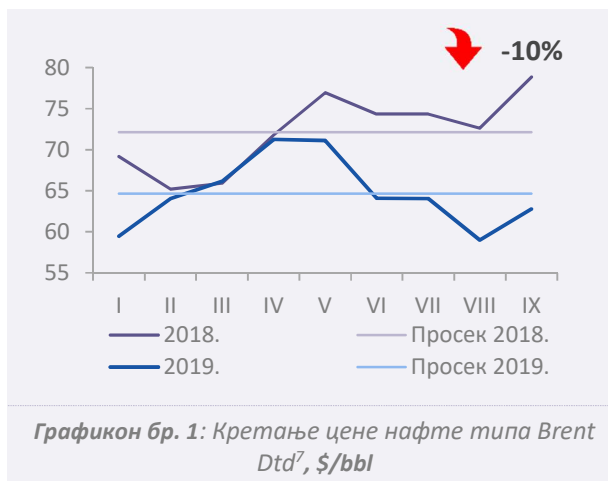
Извоз нафте из Ирана и Венецуеле и даље је под санкцијама и не очекује се да се њихова нафта слободно појави на глобалном тржишту. Потенцијални недостатак нафте ће морати да се надокнади из формираних обавезних резерви нафте и деривата нафте већине земаља увозника.

У извештају објављеном у септембру, консултанска кућа *IHS* навела је да су конвенционална открића нафте и гаса током последње 3 године на најнижим нивоима у последњих 7 деценија, те да не очекују знатан опоравак. Пад конвенционалних открића није био само последица ниских цена нафте, већ и конкуренције од краткорочних неконвенционалних пројеката и финансијских инвеститора који доводе у питање дугорочне, скупе пограничне пројекте, наводи се у извештају.

У северној Европи траје „тихи рат” због изградње гасовода „Северни ток 2”. Америчке власти разматрају нацрт закона о санкцијама против овог гасовода. Аналитичари сматрају да санкције неће зауставити изградњу гасовода, и могле би само да успоре посао и да тиме смање приходе корисника овог гасовода. Према неким проценама европски дефицит гаса би могао достићи 300 милијарди кубних метара годишње.

Цена нафте

Након почетног скока изазваног нападом на Сауду Арамко, цене сирове нафте су се стабилизовале, а трговци анализирају могуће дугорочне импликације. Услед бржег опоравка производње нафте у Саудијској Арабији него што се очекивало цене нафте су у паду, па је у последњој недељи септембра нафта типа Брент појефтинила на 61,80 USD/bbl, док је цена америчке нафте WTI пала на 55,80 USD/bbl. На пад цена ове две нафте утицало је и

⁷ Извор: *Platts*.

писање The Wall Street Journal, који је пренео да је Саудијска Арабија договорила делимичан прекид ватре у Јемену.

Макропараметри

Светска банка смањила је прогнозу раста светске економије за 2019. годину на са 2,6 на 2,5 одсто одсто, услед успоравања глобалне трговине инвестиција. Економски раст у текућој години наставио је да посустаје у условима неизвесних економских политика и пада инвестиција и трговинских токова на глобалном нивоу.

Eurostat је објавио да је годишња инфлација у Еврозони у септембру износила 0,8 одсто. То је смањење од 0,2 процента у односу на претходни месец. Са друге стране, цене енергије опале су 1,8 одсто у септембру у односу на август.

Заоштравање трговинског рата САД и Кине довело је до потреса на појединим светским финансијским тржиштима, након највећег овогодишњег пада берзанских индекса на америчком Волстриту у августу 2019.

Србија

Позитивни економски трендови у Србији наставили су се и у трећем кварталу 2019. године.

Реални раст бруто домаћег производа у другом кварталу 2019. године, у односу на исти период претходне године, износио је 2,9%. Овај раст је мањи него што је пројектовано, али НБС процењује да ће раст у трећем кварталу убрзати на 3,7%, вођен опоравком индустријске производње и даљом експанзијом грађевинарства и фиксних инвестиција. Ризици пројекције раста БДП-а се односе на успоравање глобалног раста, као и на монетарне политике водећих централних банака и кретање цена примарних производа.

Истовремено НБС очекује да ће домаћи фактори наставити да дају снажну подршку економском расту од око 4 одсто, при чему се акценат ставља на високе приватне и државне инвестиције за које је пројектовано да ће у 2019. инвестиције премашити 4 одсто БДП-а.

С друге стране, Светска банка је у свом извештају за 2019. оценила да се економска активност на Западном Балкану успорава, јер инвестиције и извоз настављају да се смањују у свим земљама региона и пројекције свеукупног раста у региону у 2019. су смањене са 3,9% на 3,5%. Очекује се да ће позитивни изгледи за раст бити вођени углавном потрошњом, док ће допринос инвестиција БДП-у полако нестајати.

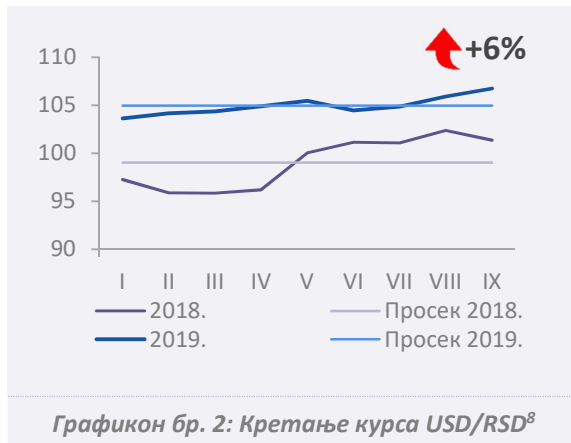
Упркос економском успоравању, незапосленост у региону наставља да се смањује у свим земљама, а најнижа стопа незапослености у другом кварталу од 10,3 одсто регистрована је 2019. у Србији.

Профил инфлације у Србији је ове године сличан као у развијеним економијама. Инфлација је чврсто стабилизована, и креће се око 2%.

Опадајући тренд јавног дуга настављен је и у 2019. години (51,9% БДП-а у јулу). Референтна каматна стопа након смањења у јулу и августу, задржана је у септембру на 2,5 одсто. Каматне стопе на динарске кредите и даље су на најнижем нивоу.

Индустријска производња у Републици Србији у августу 2019. године већа је за 0,5% у односу на август 2018. године. Посматрано по секторима, у августу 2019. године, у односу на август 2018. године, у сектору Рударство остварен је раст од 17,5 одсто, у сектору Снабдевање електричном енергијом,

гасом, паром и климатизација остварен је раст од 4,5%, а у сектору Прерађивачка индустрија забележен је пад од 1,8%.

- Просечна вредност курса *USD/RSD* у девет месеци 2019. године виша је за 5,96 динара, што је за 6% више у односу на просечну вредност курса у истом периоду 2018. године.
- Током првих девет месеци 2019. године курс *USD/RSD* порастао је за 4,04 динара или за 3,9%.
- Током првих девет месеци 2018. године курс *USD/RSD* порастао је за 2,5 динара или за 3%.

Графикон бр. 2: Кретање курса *USD/RSD*⁸

⁸ Извор: НБС.

Анализа резултата

Положај на тржишту⁹

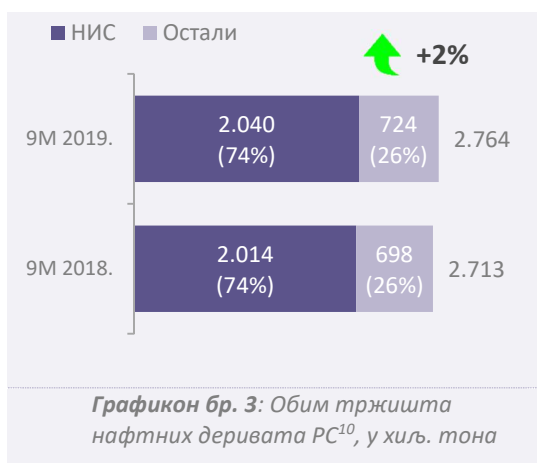
Потрошња моторних горива у целом региону расте у складу са позитивним макроекономским показатељима.

Највећи допринос расту потрошње горива дају сегменти: транспорт, пољопривреда, грађевинска и прерађивачка индустрија.

Раст потрошње моторних горива у Србији генерисан је првенствено растом дизел горива.

Главни фактори раста су: грађевинска и путарска индустрија, повећање транзитног саобраћаја, као и раст извоза пољопривреде и прерађивачке индустрије.

Положај на тржишту Србије

Укупна потрошња нафтних деривата има позитиван тренд раста. Томе су допринели:

- раст потрошње дизела, битумена и кокса
- грађевинска и путарска индустрија су главни покретач потрошње дизела
- добра пољопривредна сезона

Негативан тренд потрошње забележен је код примарног бензина (ремонт Петрохемије) и мазута.

НИС је задржао своје тржишно учешће које је традиционално на високом нивоу. Најзначајнији раст учешћа забележен је код бензина, затим следе дизели и мазути.

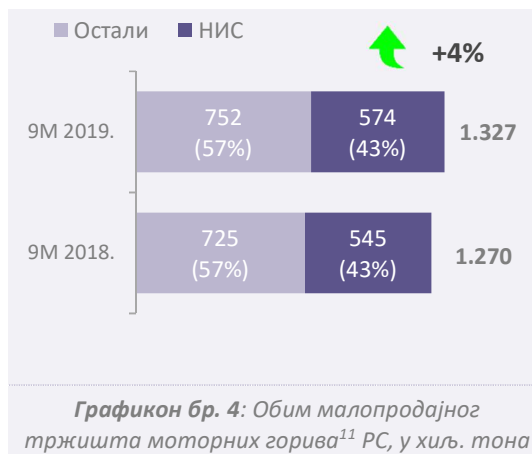
⁹ Извори информација на основу којих су креиране пројекције: за Србију – интерне анализе и процене Блока Промет; за процену потрошње у Бугарској и Румунији – PFC и Еуростат и за Босну и Херцеговину – PFC и интерне процене.

¹⁰ Подаци за 2019. годину су дати на основу процене. Укључујући и КПГ.

Продаја НИС-а прати трендове тржишта, те расте у сегменту дизела и бензина, док у ТНГ-у пада. Модернизоване аутопутске станице, понуда адитивираних горива и посебно осмишљени програми лојалности доприносе очувању високог тржишног учешћа.

У првих девет месеци ове године бележимо раст малопродајног тржишта за 4% у односу на исти период претходне године.

Главни фактори раста су: раст куповне моћи, повећање броја возила, раст транзитног саобраћаја и прелазак дела транспортних и дистрибутивних компанија на снабдевање на станицама.

Положај на тржиштима Босне и Херцеговине, Бугарске и Румуније

Босна и Херцеговина

Рафинерија нафте Брод је ван функције и према званичним најавама из Оптима групе ремонт ће трајати до јануара 2020. године. У трећем кварталу ове године више од 70 радника рафинерије Брод проглашено је технолошким вишком, а из синдиката компаније кажу да је до краја 2020. планирано још 88 отказа те да је наставак производње неизвесан.

Босна и Херцеговина је једина земља у Европи која није имплементирала ниједну обавезу Енергетске заједнице када је у питању област нафте и нафтних деривата. Земља нема нужне резерве нафтних деривата на државном нивоу, нити постоји национална стратегија за испуњавање обавеза из директиве 2009/119/ЕС ЕУ, наводе у Енергетској заједници.

Број бензинских станица на малопродајном тржишту се динамично повећава. Дистрибутери који су до пре неколико година имали малопродајне ланце у оквирима ентитета сада полако допуњују мрежу до националне покривености.

У Босни и Херцеговини НИС има 35 бензинских станица (и 2 бензинске станице у ДОДО режиму).

Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 21,8%, док је учешће на малопродајном тржишту 10,2%.

Бугарска

Бугарска рафинерија нафте Лукоил Нефтохим Бургас (Lukoil Neftochim Burgas), у власништву руског Лукоила, саопштила је да је потписала уговор у вредности од 30 милиона лева (15,3 милиона евра) са локалним добављачима за обнову терминала на пристаништу Росенетс Порт (Rosenets Port) које је лоцирано на јужној обали залива Бургас, на обали Црног Мора, и део је луке Бургас.

¹¹ Промет НИС-а и осталих конкурената укључује моторна горива (аутогас, КПГ, бензин, и дизел). ТНГ боце нису укључене. Подаци за 2019. годину су дати на основу процене.

Компанија ОМВ Бугарска саопштила је да ће до краја 2019. године отворити 2 бензинске станице у Бугарској. Једна ће бити лоцирана близу Пловдива док ће друга бити на путу који повезује Софију и Перник. У 2018. години компанија ОМВ Бугарска такође је отворила две бензинске станице. ОМВ је ушао на бугарско тржиште 1998. године и на крају 2018. године имао је 93 бензинске станице широм земље, 91 под брендом ОМВ и две под брендом Аванти (Avanti).

Законске промене у Бугарској предвиђају да се битумен уведе у листу горива које подлежу обавезним резервама. Тренутно се око 50% потрошње битумена (200 хиљада т годишње) обезбеђује из увоза, а 2017. увоз је био готово 100%. Према речима представника тржишта уколико буду усвојене промене у Закону о залихама нафте и нафтних деривата (ЗЗНН) увоз и складиштење ће бити отежани, а трошкови већи што би поскупело и изградњу путева и инфраструктуре. Прорачуни трговаца и градитеља показују да би чување обавезних резерви битумена, поскупело ову сировину за око 5%.

Бугарско министарство за регионални развој саопштило је да је припремљен нацрт закона за изградњу станица за пуњење аутомобила водоником до краја 2020. године. У најбољем сценарију према закону, број станица би могао достићи 10 до 2025. и 50 до 2030. године, наводи се у саопштењу министарства.

У Бугарској НИС има 35 бензинских станица и складиште нафтних деривата у Костином Броду.

Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 4,9%, док је учешће на малопродајном тржишту 4,4%.

Румунија

Савет за конкуренцију у Румунији покренуо је апликацију "Мониторинг цена горива", која приказује цене за стандардна и премиум горива код компанија ОМВ Петром (OMV Petrom), Мол (Mol), Ромпетрол (Rompetrol), Лукоил (Lukoil), Сокар (Socar) и Гаспром (Gazprom). Апликација „Мониторинг цена горива“ доступна је и као веб апликација и као мобилна апликација (за ИОС и Андроид) која се може преузети са APP Store и Google Play-а. Конкуренцијски савет такође спроводи анализу тржишта горива, покренуто након што су цене бензина и дизела у Румунији, без пореза, премашиле европски просек.

ОМВ Петром (OMV Petrom), највећа румунска енергетска компанија, објавила је да је покренула нову офшор (offshore) кампању бушења на црноморској обали Истре са преко 30 милиона евра инвестиције. Две сонде ће бити избушене на дубини од преко 2.000 метара испод морског дна, у водама дубине око 50 метара.

Компанија ОМВ Петром је уложила скоро 19 милиона евра у модернизацију складишта горива Арад, другог по величини у земљи, са капацитетом од преко 32.000 кубних метара Модернизацијом складишта горива у Араду успешно је завршен програм оптимизације инфраструктуре за складиштење горива.

Компанија ОМВ Петром (OMV Petrom) је пустила у рад у рафинерији у Петробразију поликарбонатну јединицу која претвара ЛПГ и нискоквалитетне бензине у нафтне деривате високе додане вредности, односно бензин и дизел. Ово је трећа јединица те врсте у свету.

Румунска нафтна компанија Ромпетрол (Rompetrol) ће модернизовати топлану рафинерије Вега из Плоештија ради повећања енергетске ефикасности. Инвестиција у овај пројекат вредна је преко 1,9

милиона долара, а циљеви су побољшање енергетске ефикасности рафинерије повећањем приноса са 91% на око 96% и смањење емисија из производног процеса.

Ромпетрол Рафинаре (Rompetrol Rafinare) је најавила завршетак инвестиције од три милиона долара, у оквиру програма дигиталне трансформације рафинерије Петромидија Наводари (Petromidia Năvodari).

Савет за конкуренцију Румуније позива на хитно усвајање закона којим се уређује правни статус земљишта које је дато на располагање привредним субјектима у току приватизације и за које нису добили сертификате о власништву, као што је то случај са компанијом ОМВ Петром (која не поседује земљиште на ком се налазе њене бензинске станице). Као резултат тога, компаније су користиле земљиште, а да држава заузврат нити је добила акције, нити плаћене трошкове закупа.

КМГИ (KazMunaiGas International) жели да удвостручи производне капацитете у Рафинерији Петромидија, а одлука у вези са тим могла би бити донета у наредна 3-4 месеца, након спровођења студије изводљивости. Циљ је капацитет од 10 милиона тона годишње, скоро двоструко више од данашњег.

КМГИ (KazMunayGaz International) улаже у мрежу бензинских станица Ромпетрол у Румунији и планира да отвори 70 бензинских станица у наредне 4 године, а 25 бензинских станица је планирано за период 2019-2020. Развој малопродаје ће се остваривати у оквиру казахстанско-румунског инвестиционог фонда, који је створен почетком 2019, а осим станица изграђених из фонда, компанија ће наставити сарадњу са франшизним партнерима, где процењује отварање око 10 станица у наредним годинама. Два акционара Фонда су Министарство енергетике (20%) и КМГИ (80%). Нове бензинске станице радиће по стандардима и под брендом Ромпетрола.

У Румунији НИС има 18 бензинских станица.

Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 0,9%, док је учешће на малопродајном тржишту 1,3%.

Кључни показатељи пословања

Q3 2019.	Q3 2018.	Δ^{12}	Показатељ	Јединица мере	9М 2019.	9М 2018.	Δ^{13}
61,9	75,3	-18%	<i>Brent Dtd</i>	<i>\$/bbl</i>	64,7	72,1	-10%
78,7	86,3	-9%	Приходи од продаје ¹⁴	млрд. <i>RSD</i>	196,2	206,8	-5%
7,5	10,2	-27%	Нето добит	млрд. <i>RSD</i>	10,7	21,7	-51%
15,3	18,1	-16%	<i>EBITDA</i> ¹⁵	млрд. <i>RSD</i>	31,2	42,0	-26%
25,9	23,3	+11%	<i>OCF</i>	млрд. <i>RSD</i>	41,9	32,7	+28%
10,6	10,1	+5%	<i>CAPEX</i> ¹⁶	млрд. <i>RSD</i>	29,0	27,3	+6%
56,8	51,3	+10%	Обрачунате обавезе по основу пореза и других јавних прихода ¹⁷	млрд. <i>RSD</i>	136,6	140,3	-3%
574	565	+2%	Укупна задуженост према банкама ¹⁸	мил. <i>EUR</i>	574	565	+2%
1,7	2,1	-18%	<i>LTIF</i> ¹⁹	број	1,7	2,1	-18%

¹² Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде *RSD*.

¹³ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде *RSD*.

¹⁴ Консолидовани пословни приходи.

¹⁵ *EBITDA* = Приходи од продаје (без акцизе) – трошкови залиха (нафте, нафтних деривата и осталих производа) – оперативни трошкови пословања (*ОРЕХ*) – остали трошкови на које менаџмент може да утиче.

¹⁶ Износи за *CAPEX* су износи без ПДВ-а.

¹⁷ Порези, таксе, накнаде и остали јавни приходи обрачунати за посматрани период. Преглед укључује НИС-ове обавезе за порезе и друге јавне приходе у Србији и у другим земљама у којима послује.

¹⁸ Укупна задуженост према банкама (*total indebtedness*) = укупан дуг према банкама + акредитиви. На дан 30.09 2019. године то износи 574 милиона *EUR* укупног дуга према банкама по основу кредита

¹⁹ *Lost Time Injury Frequency* – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Показатељ је дат за НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас –Технички сервиси д.о.о. Зрењанин и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09. и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

Оперативни показатељи

Истраживање и производња

Q3 2019.	Q3 2018.	Δ ²⁰	Показатељ	Јединица мере	9М 2019.	9М 2018.	Δ ²¹
324	338	-4%	Производња нафте и гаса ²²	хиљ. т.е.н.	965	999	-3%
216	225	-4%	Производња домаће нафте ²³	хиљ. тона	646	663	-3%
2,94	3,02	-3%	LTIF ²⁴	број	2,94	3,02	-3%
8,5	10,6	-20%	ЕБИТДА	млрд. RSD	26,6	27,7	-4%
5,7	5,0	+14%	CAPEX ²⁵	млрд. RSD	15,1	13,2	+14%

У Блоку „Истраживање и производња“ уз спровођење мера за повећање оперативне ефикасности и максимално ангажовање „Сервиса“, остварен је укупан обим производње од 965 хиљада условних тона.

По лежиштима у Србији, пуштено је у рад 30 (29 нафтних и 1 гасна) разрадних бушотина. Такође, у протеклих 9 месеци, након спроведених активности, пуштено у рад 19 бушотина, а на још 107 бушотина су спроведене геолошко-технолошке активности.

У области геологије и разраде лежишта акценат је на очувању високог квалитета изведених геолошко-техничких активности и тестирању нових технологија усмерених на увећање производње нафте и гаса.

Геолошко истражни радови и разрада лежишта

У оквиру разрадних бушења активно је спроведено додатно истраживање и утврђивање засићења нафтом на активним лежиштима и погушћивање мреже бушотина.

Успешно је настављен програм извођења бушотина из неактивног фонда претходних година. Такође, наставило се са извођењем ремонтно-изолационих радова, и осталих ГТА у бушотинама.

Истражно бушење и испитивање бушотина

У оквиру реализације геолошко-истражних радова у Блоку „Истраживање и производња“ у првих девет месеци је избушено 9 истражних бушотина, од којих је 5 пуштено у рад, 1 је ликвидирана, док су 3 у фази испитивања.

3D сеизмика

Аквизиција 3D сеизмичких података на истражном простору Ада завршена је у јулу, укупно је снимљено 700 км².

²⁰ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

²¹ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

²² У производњу домаће нафте укључен је и газолин, а у производњи гаса узета је комерцијална производња гаса и лаки кондензат.

²³ Са газолином.

²⁴ *Lost Time Injury Frequency* – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Податак се односи на Блок Истраживање и производње (укључујући и Сервисе). Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09. и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

²⁵ Финансирање, без ПДВ-а.

Обрада 3D сеизмичких података са истражног простора Ада је у току, као и комплексна сеизмогеолошка интерпретација 3D сеизмичких података снимљених на истражном простору Турија IV.

У циљу обезбеђења новог Одобрења за наставак истраживања на истражном простору Србије јужно од Саве и Дунава у току су активности на изради законом прописане пројектно-техничке документација за аплицирање код ресорног Министарства рударства и енергетике за продужење одобрења за истраживање на предметном истражном простору на период од 3 године, односно 2020-2022. године. Испуњени сви законски и технички услови за продужетак Одобрења за истраживање.

Инострани пројекти

Пословање Друштва у Румунији у делу Upstream-а се обавља ресурсима друштва „NIS Petrol“ s.r.l. из Румуније (зависно друштво чији је једини власник НИС а.д. Нови Сад) на шест концесионих блокова. Оператер на блоковима је „NIS Petrol“ s.r.l.

Кључни догађаји у Румунији:

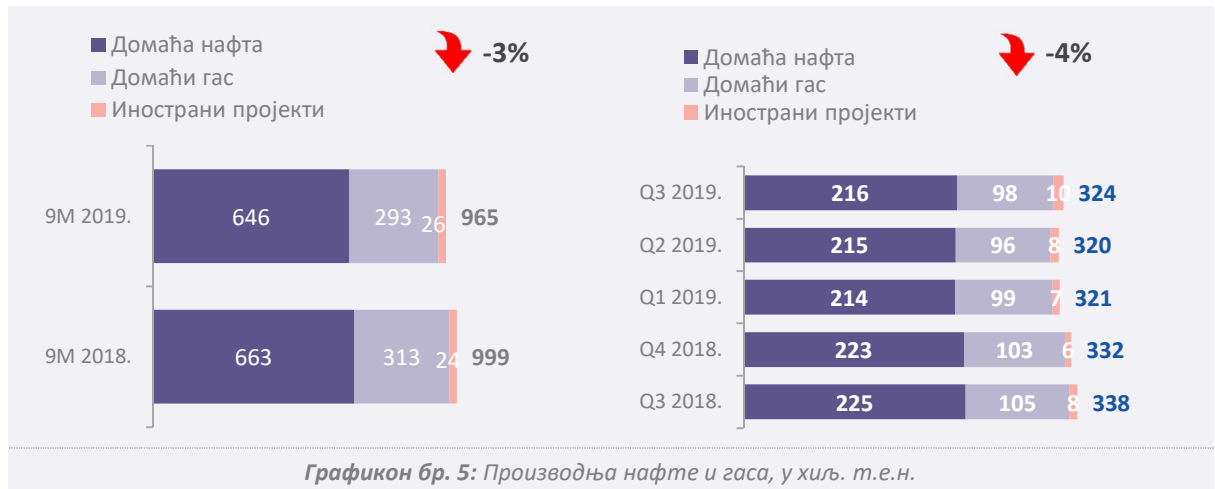
- Блокови EX-7 и EX-8. Током првих 9 месеци 2019. године је:
  - завршено бушење 2 бушотине Veba Veche Sud 1000 и Teremia 1001 на блоку EX-7
  - извршено продужено тестирање бушотине Teremia 1001
  - избушена бушотина Песак Суд 1000 на блоку EX-8
  - пуштена у пробну производњу бушотина Teremia 1001
  - започето бушење бушотине Teremia 1002 на блоку EX-8.
- Блокови EX-2 и EX-3. У трећем кварталу ове године су завршени теренски 3D сеизмички радови на блоку EX-2 укупне површине 170 км².
- Блок EX-12. У току је добијање дозволе приступа земљишту с циљем спровођења теренских сеизмичких радова.
- Блок Jimbolia. Током првих 9 месеци ове године је:
  - извршен капитални ремонт бушотина на бушотини Jimbolia 6, израђена је и достављена опрема за тестирање, извршени грађевинско-монтажни радови
  - су извршене припреме за пуштање у рад комплекса за припрему гаса, предата је документација државним органима за пуштање у комерцијалну употребу.

Кључни догађаји у Босни и Херцеговини:

- Током другог квартала у Босни и Херцеговини, Република Српска, је потписан Анекс 3 Уговора о концесији са Министарством рударства и енергетике Републике Српске са којим се продужава право на истраживање до краја 2023 године.
- Током јуна 2019. године Министарство рударства и енергетике РС је издало Решење о одобравању детаљних нафтно-геолошких истраживања на територији Републике Српске за период 2019-2023. године.
- Извршен ремонт бушотине Об-02, стимулација бушотине са позитивним резултатима.
- Одржан ИК НИС којом су представљени радови на Источној Херцеговини за период 2019 – март 2020. год.

Оперативни показатељи

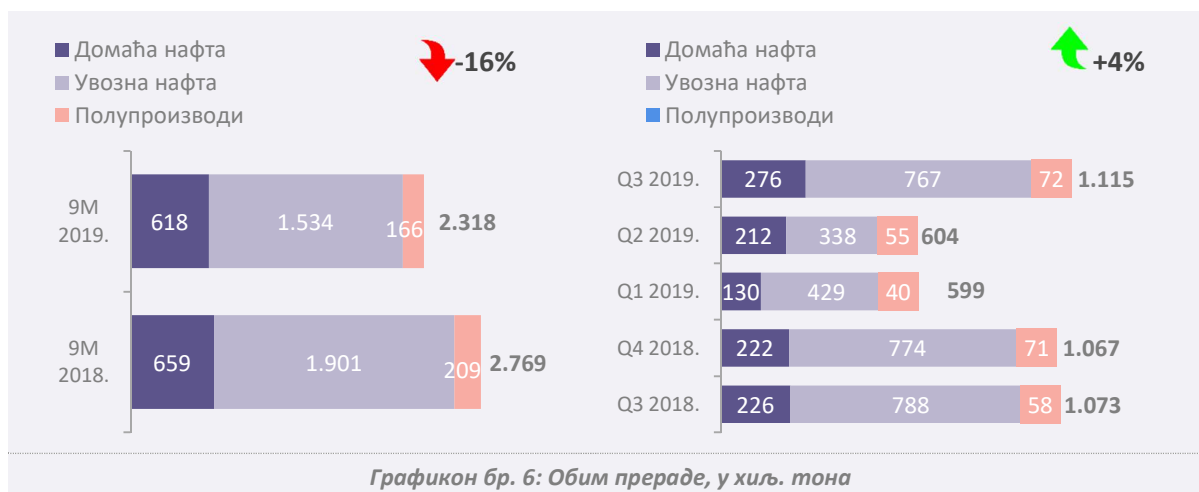
У првих девет месеци 2019. године произведено је укупно 965 хиљада условних тона нафте и гаса.

Прерада

Q3 2019.	Q3 2018.	Δ	Показатељ	Јединица мере	9М 2019.	9М 2018.	Δ ²⁷
1.115	1.073	+4%	Обим прераде нафте и полупроизвода	хиљ. тона	2.318	2.769	-16%
1,44	0,00	100%	LTIF ²⁸	број	1,44	0,00	100%
1,0	4,4	-76%	ЕБИТДА ²⁹	млрд. RSD	-0,6	11,0	-105%
3,8	4,4	-15%	CAPEX ³⁰	млрд. RSD	11,7	10,9	+7%

Активности и обим прераде

Графикон бр. 6: Обим прераде, у хиљ. тона

У првих девет месеци 2019. године, смањена је производња нафтних деривата, у односу на исти период претходне године за 16%, као резултат капиталног ремонта и померања старта постројења након продужене реконструкције МНС/ДНТ.

У фокусу активности Блока Прерада, у првом полугодишту 2019. године је било спровођење капиталног ремонта постројења.

Крајем фебруара ове године, у Рафинерији нафте Панчево, започет је капитални ремонт у циљу поузданијег рада и даље модернизације прераде. У оквиру капиталног ремонта урађена су неопходна техничко-технолошка повезивања „старих“ рафинеријских постројења са погонима производног комплекса DCU, што овогодишњи ремонт чини најкомплекснијим до сада. Након завршетка капиталног ремонта, тестиране су перформансе пројеката инвестиционог одржавања на погону Атмосфеска дестилација.

²⁶ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

²⁷ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

²⁸ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09. и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

²⁹ ЕБИТДА Блока „Прерада“ укључује и Енергану у РНП

³⁰ Финансирање, без ПДВ-а.

У јулу месецу 2019. године остварен је максимални обим производње битумена (56.435 тона) у последњих 10 година. Отпочела је прерада румунске нафте.

Стартовано је постројење за гранулацију сумпора С-4460.

Током трећег квартала, учестале су активности на припреми постројења за рад у зимским условима.

У оквиру дигиталне трансформације, посебан фокус био је усмерен на реализацију пројекта „€кон\$“. Почетком године пуштена је у тестни рад прва фаза пројекта на постројењима примарне прераде („Атмосферска и Вакум дестилација“). Након старта постројења, по завршетку капиталног ремонта, извршено је подешавање „€кон\$“ модела на свим постројењима и систем је пуштен у рад. Дефинисан је процес управљања системом у сегменту коришћења, одржавања и управљања променама.

Пројекат „Дубока прерада“

- Остварење инвестиција на пројекту око 260 мил. EUR
- Завршен је детаљни пројекат и добијене су све дозволе
- Испоручено је 99,9% опреме и материјала
- Завршена монтажа темеља, основне челичне конструкције комплекса, вангабаритне опреме, коксне пећи, силоса и транспортног система дробилице за кокс. Започете предстартне активности на комплексу.
- Извођење грађевинско-монтажних радова за потребе изградње комплекса је на 91,41%.
- Остварено 5.160.657 човек/сати, 13 извођачких компанија на терену, просечни број радника на терену је 1.200 на дан

Ремонт

У оквиру капиталног ремонта Рафинерије обављају се послови на „бензинском и дизелском пулу“ рафинеријских постројења: Платформингу, HDS Бензина FCC комплексу, Алкилацији, Сулфолану, Атмосферској и Вакуум дестилацији, Комплексу за благи хидрокрекинг и хидрообраду, радови на контроли, чишћењу и санацији опреме и цевовода и замена катализатора, као и послови у Сектору манипулација и на реализацији инвестиционих пројеката за повећање поузданости и ефикасности рафинеријске производње.

На радовима у оквиру овог ремонта укупно је учествовало близу три хиљаде радника. Поред запослених из наше компаније у „шпицу“ ремонта учествовало је и 1.400 радника из земље и иностранства.

Плански застој Рафинерије искористио се и за извршавање свих законских обавеза када је реч о судовима под притиском и цевоводима, и такође је спроведен ремонт опреме, елиминисање уочених проблема у периоду експлоатације, замена катализатора и друго. Сви ови послови урађени су на групи примарних и секундарних рафинеријских постројења.

У оквиру овог капиталног ремонта, извршено је и техничко-технолошко повезивање „старих“ рафинеријских постројења са погонима производног комплекса DCU и активности реконструкције комплекса МНС/DHT за потребе DCU.

Остали пројекти

Током 2019. интензивирани су активности имплементације дигиталне трансформације у Блоку Прерада, пројектима за обуку оператера на симулаторима постројења (OTS), имплементације E-learning платформе за on-line обуке запослених, увођење система управљања алармима (Alarm Management system), пројектима подршке рада оператера („€кон\$“), и “Mobile Operator”,

---

предвиђање кварова (Machine learning) као и израде студије (non-core strategy development) којом је дефинисана листа потенцијалних пројеката у оквиру дигитализације Блока Прерада.

Унутар компаније и бизнис Блокова, успостављена је нова организациона структура у сегменту дигитализације и иницирани интензивни контакти тима у циљу креирања оптималних процедура за функционисање система и реализацију стратегије дигитализације.

У склопу дигитализације структурних обилазака оператера на постројењима Блока Прерада, извршена је селекција и набавка најквалитетнијег уређаја – индустријског таблета који има све потребне могућности за потпуно укидање папирних форми и записа оператера на постројењима, повећање ефикасности процеса, фотографисања и директне комуникације између учесника процеса.

Упоредо са реализацијом пројекта „Дубока прерада“ са технологијом одложеног коксовања (DCU), одржава се и стручна обука тима запослених који ће стартовати новоизграђени производни комплекс и радити на њему. Настављене су континуиране обуке запослених на DCU комплексу на градилишту и на OTS.

Пројект офис за имплементацију Оперативног Менаџмент Система је укључен у планирање и примену нових алата у поступку примопредаје постројења DCU и обезбеђење предуслова за безбедан и ефикасан старт након изградње.

Настављен је рад на примени LSS (Lean Six Sigma) процеса континуалног унапређења у Блоку Прерада и покренути су први пројекти за унапређење као резултат рада радних група на нивоу целог DWS.

У 2019. години настављају су активности на пројектима сарадње са школама и универзитетима. Реализован је Меморандум о сарадњи са Електротехничком школом у Панчеву, кроз савремено опремање кабинета за одржавање наставе из аутоматике и обезбеђење услова за прилагођавање школског програма и школовање кадрова за пословне потребе Рафинерије нафте у Панчеву.

Промет

Q3 2019.	Q3 2018.	Δ ³¹	Показатељ	Јединица мере	9М 2019.	9М 2018.	Δ ³²
1.102	1.076	+2%	Укупан промет нафтних деривата ³³	хиљ.тона	2.621	2.741	-4%
134	104	+29%	Промет–иноактиве ³⁴	хиљ.тона	311	266	+17%
785	787	-0,3%	Промет нафтних деривата на домаћем тржишту ³⁵	хиљ.тона	1.965	2.045	-4%
710	697	+2%	Промет моторних горива ³⁶	хиљ.тона	1.781	1.766	+0,8%
273	259	+5%	Малопродаја ³⁷	хиљ.тона	732	699	+5%
4,16	3,88	+7%	Интерни промет	хиљ.тона	11,71	12,22	-4%
1,13	1,93	-41%	LTIF ³⁸	број	1,13	1,93	-41%
5,4	4,1	+31%	EBITDA	млрд.RSD	12,5	8,6	+45%
0,8	0,4	+94%	CAPEX ³⁹	млрд.RSD	1,7	2,4	-26%

Продајни објекти⁴⁰ и логистика

НИС Група поседује преко 400 активних малопродајних објеката. Највећи број њих, тачније 325 малопродајних објеката налази се у Републици Србији. Поред 10 интерних бензинских станица, НИС поседује 315 јавних бензинских станица (од којих је 22 у GAZPROM бренду). У земљама региона НИС поседује 37 бензинских станица у Босни и Херцеговини (27 у GAZPROM бренду), 35 бензинских станица у Бугарској (све у GAZPROM бренду) и 18 бензинских станица у Румунији (све у GAZPROM бренду).

Након завршених радова на тоталној реконструкцији, у првих 9 месеци 2019. године у експлоатацију су уведене ССГ Велика Плана аутопут десна, прва ССГ у формату М-аутопут у Србији (GAZPROM бренд) и ССГ Стари Бановци, прва ССГ у формату L-аутопут у Србији (GAZPROM бренд). Почели су радови на тоталној реконструкцији ССГ Барајево („НИС“ бренд), ССГ Крњешевци (GAZPROM бренд) и ССГ Ивањица („НИС“ бренд), чији се увод у експлоатацију очекује до краја 2019. године. Почели су радови на изградњи ССГ Отопени у Румунији (GAZPROM бренд), чији се увод у експлоатацију очекује у децембру 2019. године. Уведена је у експлоатацију аутоцистерна за снабдевање малих ваздухоплова авиобензином у Београду.

Програми лојалности и маркетиншке активности

За девет месеци у 2019. године у Србији реализовано је преко 90 маркетиншких активности у циљу развоја потрошачких брендова, програма лојалности и унапређења продаје горива и допунског асортимана.

³¹ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

³² Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

³³ Без интерног промета (9М 2019: 11,71 хиљ. тона; 9М 2018: 12,22 хиљ. тона).

³⁴ Промет ино-актива представља промет који остварују НИС-ова зависна друштва у иностранству (малопродаја и велепродаја).

³⁵ Промет на домаћем тржишту обухвата промет који се наплаћује у домаћој валути (RSD), односно не обухвата промет према иностраним купцима који се наплаћује у иностранској валути.

³⁶ Укупан промет моторних горива у Србији и иноактивама.

³⁷ Укупна малопродаја у Србији и иноактивама.

³⁸ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион.

³⁹ Финансирање, без ПДВ-а.

⁴⁰ Стање на дан 30. септембар 2019. године.

Реализовано је 20 маркетиншких „sales boost“ акција и кампања.

У циљу повећања продаје G-Drive деривата и повећања броја трансакција/ промета уз СННП картицу, као и повећања препознатљивости и унапређења имиџа G-Drive горива, реализује се тактичка акција у неколико фаза у различитим градовима широм земље са механизмом -10 РСД/л и -5 РСД/л уз СННП картицу лојалности.

Отворено је пет нових реконструисаних БС: „Нови Сад 11“, „Ковин“, „Котез“, и прве дигиталне БС „Велика Плана Десна“ и „Стари Бановци“. Пуштање у рад обележено је промоцијама на месту продаје, уз реализацију акција с посебним погодностима за потрошаче – изједначење цена премијум и стандардних деривата, као и поклони уз куповину.

У циљу повећања препознатљивости и унапређења имиџа G-Drive као премијум бренда у првом кварталу лансирана је „G-Drive RACING“ платформа. Кроз јаку PR подршку пласирано је преко 70 објава са квалитетним садржајем и најавом доласка шампиона трке издржљивости *Le Mans*, а на Сајму аутомобила изложен је тркачки болид „G-Drive RACING“ тима, одржана је прес конференција и подељене су награде предсајамских активација на друштвеним мрежама.

Наставља се комуникација о бенефитима премијум горива, и тако је у трећем кварталу 2019. године покренута G-Drive имиџ кампања, са циљем стварања *emotional* бенефита за континуирано употребу премијум деривата са освртом на рационалне бенефите, на националној РТС и кабловским ТВ каналима за време светског првенства у кошарци, на дигиталним каналима, пропраћена и радио кампањом.

Лансирана је нова услуга на БС, „purchase with cash back“, односно плаћање рачуна уз подизање кеша која омогућава корисницима Mastercard картица да подигну готовину са свог банковног рачуна приликом плаћања картицама на НИС Петрол и GAZPROM бензинским станицама.

У домену приватне робне марке лансирано је 30 нових производа (scu): G-Drive енергетске жваке јагода (1 scu), Drive Cafe energy bar (4 scu), G-Drive energy бомбоне бресква и јагода (2 scu), Drive Cafe сендвичи (11 scu), Drive Cafe Coldpres (3 scu), папирне и влажне марамице (4 scu), Drive Cafe колачићи (2 scu), G-Drive energy drink купина и манго, 250 ml (2 scu), G Drive regular 500 ml (1 scu).

Лансирана је свеобухватна интегрисана маркетинг кампања о квалитету, пореклу и посебној припреми Drive Cafe кафе са циљем побољшања перцепције бренда.

Реализовано је неколико догађаја за подршку B2B сегменту пословања. Додељене су награде клијентима из корпоративног сегмента (приликом догађаја из 2018 у „Променада“) – пут у Барселону на четвртфиналну утакмицу Лиге Шампиона. Пружена је комуникациона и маркетиншка подршка приликом лансирања мобилне апликације за кориснике GAZPROM картице за гориво. Организован је догађај на стази НАВАК, са циљем обуке возача камиона ради оптимизације потрошње горива и организацијом активности за корпоративне клијенте. Организован је скуп за велике купце Департамента за велепродају на тему „Снабдевање тржишта дериватима нафте са складишта НИС-а“ уз стручне презентације, панорамску пловидбу и свечани ручак за 130 учесника.

Лансирана је имиџ кампања на дигиталним каналима за комуникацију свих бенефита програма лојалности „Са нама на путу“: одложено плаћање, програми и попусти на ДАС производе.

Програм лојалности „Са нама на путу“ развија се од краја 2015. године и до краја трећег квартала 2019. године издато је више од 876 хиљада картица, а учешће корисника овог програма у укупној продаји физичким лицима достигло је 60.78%.

Почетком 2018. године уведена је нова платна функција картице „Са нама на путу“, која корисницима омогућава куповину горива и додатног асортимана са одложеним плаћањем до 45 дана на свим „НИС Петрол“ и GAZPROM бензинским станицама. Од увођења нове функционалности поднето је преко 42 хиљада захтева, а одобрено преко 32 хиљаде.

Током 2019. године наставља се партнерство програма лојалности с „Техноманијом“ и „Гигатроном“, где власници картице „Са нама на путу“ остварују бонус поене за сваку куповину. Бонус поени се могу користити искључиво на „НИС Петрол“ и GAZPROM бензинским станицама. Приступо је и „Интерспорта“ као нови партнер у програму.

За три квартала у 2019. години у земљама региона, у којима Компанија послује, реализовано је преко 53 маркетиншких активности у циљу развоја потрошачких брендова, програма лојалности и унапређења продаје горива и допунског асортимана. Закључно са деветим месецом 2019. године у оквиру програма лојалности у Босни и Херцеговини издато је око 91 хиљада картица, а учешће корисника овог програма у укупној продаји физичким лицима достигло је 45.65%. У оквиру програма „Са нама на путу“ у Бугарској је до краја септембра 2019. године издато преко 178 хиљада картица. Учешће корисника овог програма у укупној продаји физичким лицима достигло је 70.56%.

Програм „Агро картица“, намењен пољопривредницима, развија се од краја 2013. године. Настављене су активности чији је циљ задржавање обима продаје: основни програм попушта за Агро картице (5 динара за Еуродизел, G-Drive Diesel; 3 динара за редовно дизел гориво, 15% за NISOTEC). За највеће Агро купце компаније НИС, 14. маја је реализован свечани догађај са циљем учвршћивања међусобних односа и наставка сарадње.

Компанија је учествовала на Међународном пољопривредном сајму са промоцијом погодности Агро програма за пољопривреднике. Бренд NISOTEC добитник је великог шампионског пехара Међународног пољопривредног сајма у Новом Саду, као и 11 златних медаља.

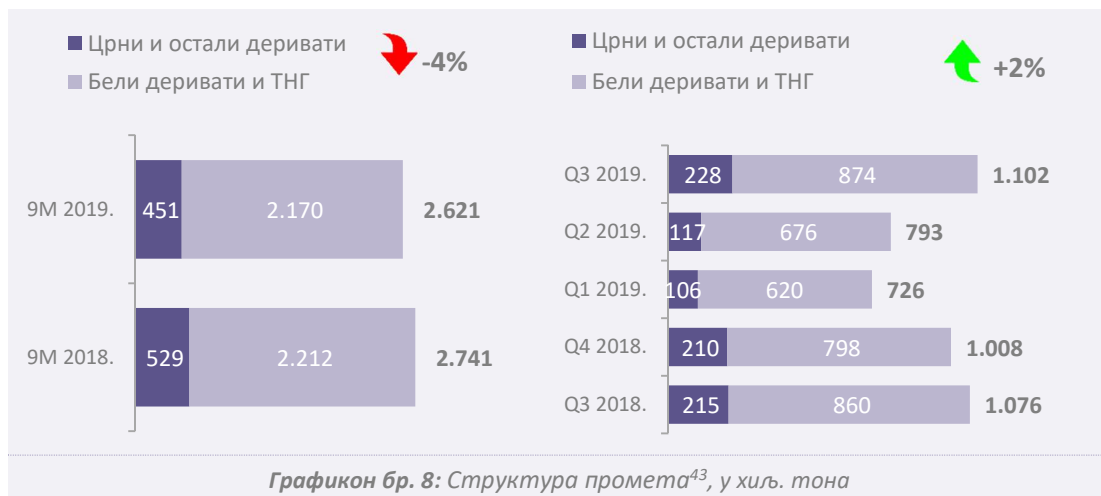
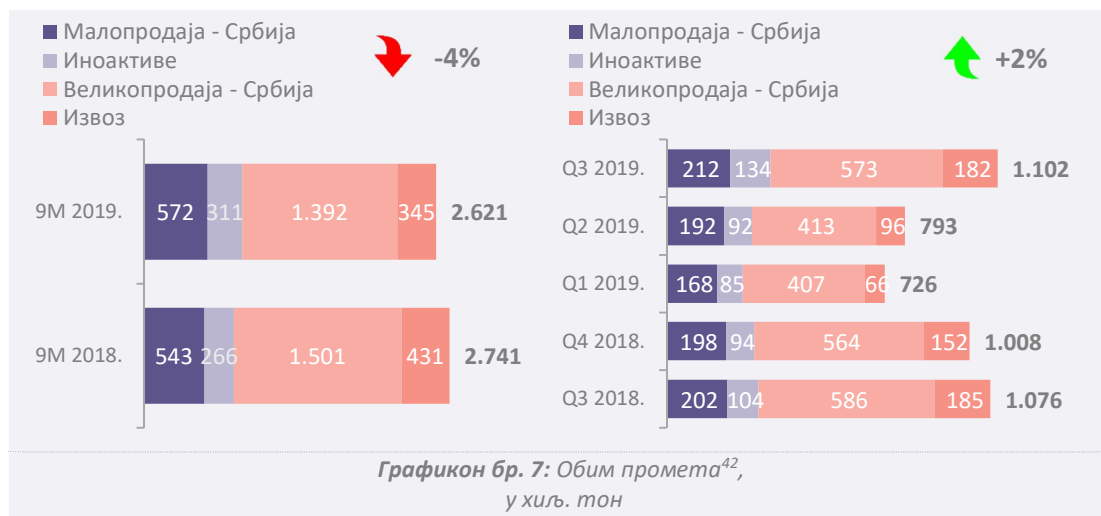
За највеће Агро купце компаније НИС, 14. маја је реализован свечани догађај са циљем учвршћивања међусобних односа и наставка сарадње.

У каналу продаје уља и мазива спроведене су сетови промотивних активности са циљевима повећања марже и продаје (попусти на део пољопривредног асортимана NISOTEC, уз АГРО картицу, на део асортимана моторних уља уз картицу СННП и др.). У јулу је NISOTEC наступио на конференцији „BARTOG 2019“ у Словенији, где је присуствовало 50 кључних поддистрибутера из области мазива.

Оперативни показатељи⁴¹

У првих девет месеци 2019. године забележен је пад промета од 4% у односу на 2018. годину, тако да је укупан промет износио 2.621 хиљада тона.

- Малопродаја у Србији – раст обима малопродаје за 5% резултат је раста продаје дизел-горива.
- Велепродаја у Србији – пад од 7% највећим делом због енергетских и неенергетских горива.
- Извоз – пад од 20% као резултат пада извоза енергетских и неенергетских горива.
- Иноактиве – раст обима продаје за 17% (канал малопродаје за 3% и канал велепродаје за 37%).

⁴¹ Без интерног промета (9М 2019.: 11,71 хиљ. тона; 9М 2018.: 12,22 хиљ. тона).

⁴² Без интерног промета (9М 2019.: 11,71 хиљ. тона; 9М 2018.: 12,22 хиљ. тона).

⁴³ Без интерног промета (9М 2019.: 11,71 хиљ. тона; 9М 2018.: 12,22 хиљ. тона).

Енергетика

У току је реализација великих пројеката НИС-а, ТЕ-ТО „Панчево“ и ветропарк „Пландиште“, заједно с партнерима.

Пројекат ТЕ-ТО „Панчево“

За пројекат ТЕ-ТО Панчево добијене су грађевинска дозвола за прикључно разводно постројење 220 kV и локацијски услови за изградњу прикључног далековода 220 kV. Допремљене су и постављене на темеље гасне турбине и генератори гасних турбина. Изведени су темељи и монтирани модули котла утилизатора. Изабран је извођач радова за изградњу прикључног далековода 220 kV. Потписан је уговор о праћењу градње прикључка са Електроурежом Србије.

Пројекат ветропарк „Пландиште“

- Компанија MET Renewables и НИС започели су заједнички рад на пројекту ветропарка у Србији
- Приводе се крају преговори са ЕПЦ извођачима
- Као предуслов за реализацију пројекта потребно је продужење статуса привременог повлашћеног произвођача. Захтев је поднет у августу и чека се одговор од Министарства рударства и енергетике.

Природни гас

Потписани су уговори у циљу организације портфолија природног гаса за НИС а.д. Нови Сад за Гасну годину 2019/2020 и то: Уговор о транспорту природног гаса са Оператором транспортног система, Уговор о потпуном снабдевању НИС а.д. Нови Сад природним гасом и Уговори о продаји природног гаса са екстерним купцима и зависним друштвима НИС а.д. Нови Сад (осим Техничких сервиса).

КПГ - комерцијални аспект

Што се тиче пројекта КПГ постројења на пољу „Палић“, отпочела је фаза функционалног тестирања пуњења и отпреме трејлера са КПГ-ом, а на бази уговора о продаји компримованог природног гаса са гасног поља „Палић“ са велепродајним купцем Пан Леди д.о.о.

Отпреме КПГ-а са гасног поља „Острво“ реализују се уредно и без застоја.

Трговина електричном енергијом

На пољу трговине електричном енергијом НИС је присутан на тржиштима Србије, Босне и Херцеговине, Румуније, Словеније и Мађарске. Осим ових тржишта, НИС тргује на границама са Северном Македонијом, Бугарском и Хрватском. НИС тргује на берзама електричне енергије у Србији (SEEPEx), Румунији (OPCOM). Отпочет је процес регистрације НИС Петрол Еоод, за трговину електричном енергијом у Бугарској. У току је и процес набавке специјализованог софтвера за трговину електричном енергијом и гасом.

Реализација Програма мера енергетске ефикасности у НИС а.д.

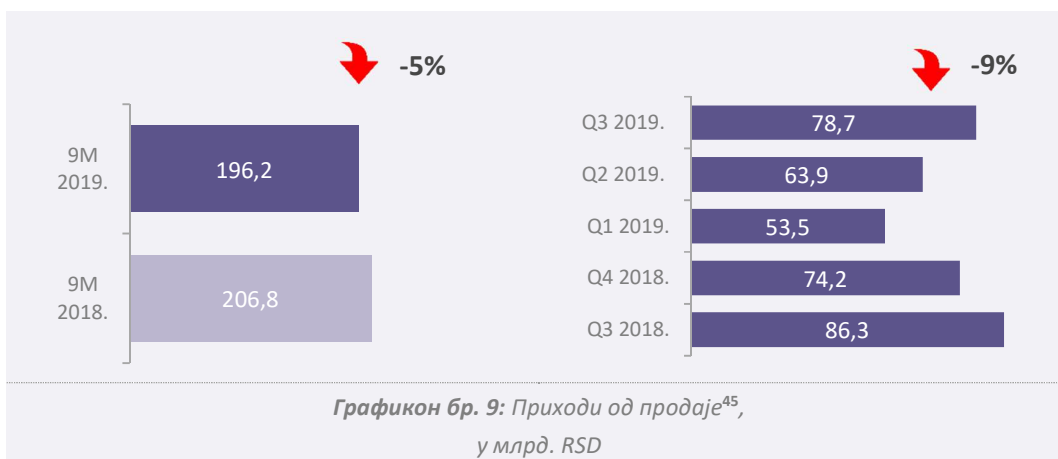
Програмом мера енергетске ефикасности за 9М 2019. године остварена је уштеда у енергији од 4.645 тое.

Вредност уштеде износи 213,4 мил. РСД.

Финансијски показатељи

Приходи од продаје

Током првих девет месеци 2019. године приходи од продаје⁴⁴ износе 196,2 милијарди динара, што представља пад од 5% у односу на исти период претходне године.

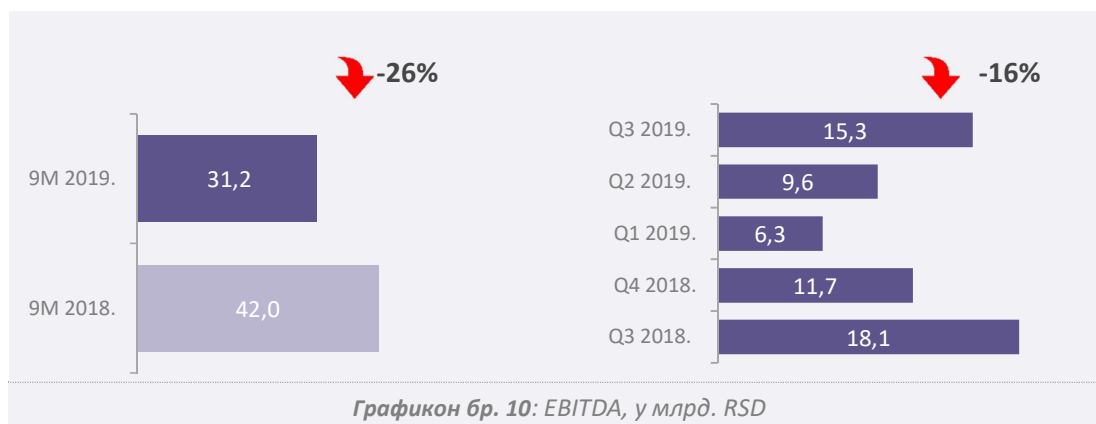

EBITDA

Показатељ *EBITDA* у првих девет месеци 2019. године мањи је за 26% у односу на исти период претходне године и износи 31,2 милијарде динара.

Основни разлози пада овог показатеља су:

- Пад цене нафте на светском тржишту
- Капитални ремонт у Рафинерији нафте Панчево и трошкови капиталног ремонта
- Мањи обим производње нафте

⁴⁴ Консолидовани пословни приходи.

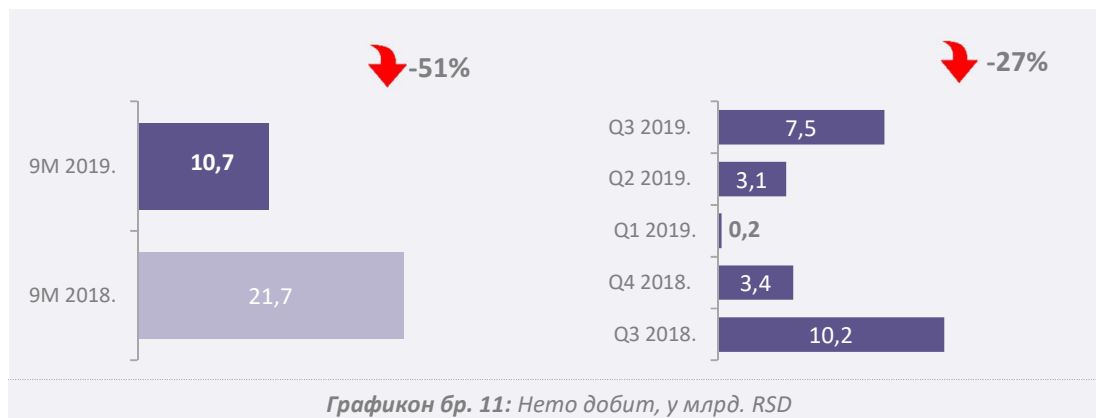
⁴⁵ Консолидовани пословни приходи.

Нето добит

Нето добит остварена у првих девет месеци 2019. године износи 10,7 милијарде динара, што је 51% мање од нето добити остварене у истом периоду 2018. године.

На пад нето добити највише је утицало:

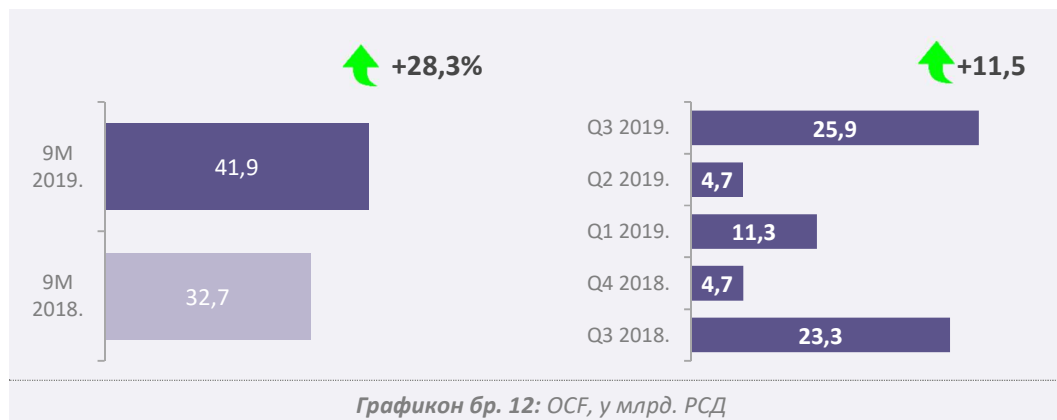
- Смањење ЕБИТДА
- Већа амортизација

OCF

У првих девет месеци 2019. године оперативни новчани ток износи 41,9 милијарди динара и већи је у односу на исти период 2018. године за 28,3%, највећим делом због:

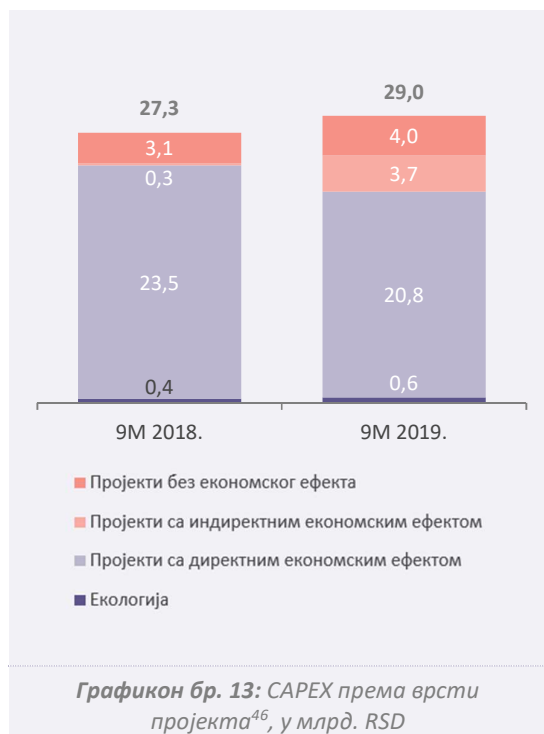
- мањих обавеза за увоз сирове нафте
- мањих обавеза према држави
- већих обавеза за царину
- већих обавеза за деривате.

CAPEX

У првих девет месеци 2019. године главни правци улагања били су усмерени на реализацију пројеката у производњи нафте и гаса, као и за пројекат побољшања дубине рафинеријске прераде. Осим тога, НИС је током прва три квартала улагао у пројекте промета, енергетике и сервиса, као и одређени број пројеката у корпоративном центру.

У току девет месеци 2019. године издвојено је 29,0 милијарди динара за финансирање инвестиција, што је за 6% више од износа који је био издвојен у истом периоду 2018. године.

⁴⁶ Износи су дати у милијардама RSD и без ПДВ-а.

Организациони део	Најзначајнији пројекти
Истраживање и производња	<ul style="list-style-type: none"> бушење разрадних бушотина улагања у геолошко-техничке активности програм 3D сеизмичких испитивања и бушења истражних бушотина у Републици Србији улагања у концесиона права улагања у базну инфраструктуру
Нафтни сервис и транспорт	<ul style="list-style-type: none"> набавка алата и опреме за бушење набавка 4 нова ремонтна постројења типа „А50“ набавка 20 лаких теретних возила - путара
Дубока прерада	<ul style="list-style-type: none"> модернизација рафинеријске прераде - наставак реализације према пројекту „Дубока прерада“
Прерада	<ul style="list-style-type: none"> пројекти усклађивања законских норми и прописа корпоративни пројекти аутоматизације производње програм инвестиционог одржавања блока Прерада пројекти за повећање производне ефикасности капитална улагања у вези са заштитом животне средине
Промет	<ul style="list-style-type: none"> развој малопродајне мреже у Србији (изградња и реконструкција станица за снабдевање горивом) остали пројекти малопродаје у Србији ХСЕ пројекти у оквиру Блока Промет Набавка брода – понтонске станице за снабдевање бродова погонским горивом у Великом Градишту реконструкција складишта нафтних деривата (Нови Сад, Смедерево, Ниш) развој малопродајне мреже у региону (ССГ Сарајево – Лукавица, БиХ)
Дирекција Енергетика, Технички сервис, Департман за метрологију	<ul style="list-style-type: none"> децентрализација и модернизација топлотног извора у РНС (Енергетика)
Корпоративни центар	<ul style="list-style-type: none"> пројекти са ИТ компонентом (замена ЕoL SBA/Hyperion система, унапређење система радио веза)

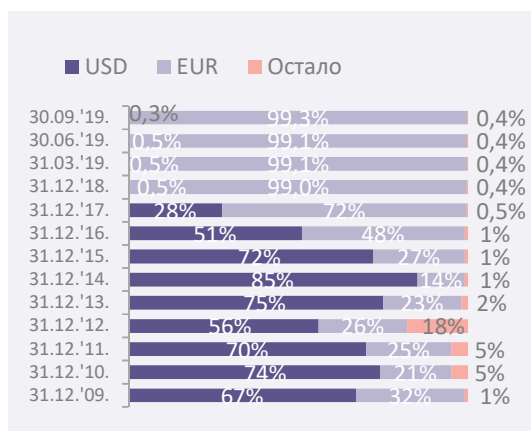
Задуженост

На крају трећег квартала 2019. године дуг према банкама је нешто нижи од нивоа дуга на дан 31.12.2018. и износи 574 милиона евра.

Промене на кредитном портфељу у току првих девет месеци односиле су се на поправљање карактеристика истог кроз снижење цене, што је последица превремених враћања неповољних кредита и повлачења кредита по повољнијим условима. У току првих девет месеци укупно је отплаћено око 104 милиона евра, од чега се 101,6 милиона евра односи на превремене отплате кредита са неповољним условима, а повучено је укупно 102,7 милиона евра повољнијих кредита. Осим тога, дуг према матичном друштву ЈАД „Гаспром њефт“ је смањен и тренутно износи 174,4 милиона евра.

Графикон бр. 15: Кретање укупног дуга према банкама са рочном структуром, у мил. EUR

Графикон бр. 16: Структура укупног дуга према банкама, по валутама у %

Графикон бр. 17: Кретање укупне задужености према банкама⁴⁷, у мил. EUR

⁴⁷ Поред дуга према банкама по кредитивима и акредитива, НИС а.д. Нови Сад 30. септембра 2019. године има и издате банкарске гаранције у износу од 31,7 милиона ЕУР, корпоративне гаранције у износу од 42,8 милиона ЕУР, банкарска писма о намерама у износу од 0,5 милиона ЕУР и финансијски лизинг у износу од 12,1 милиона ЕУР.

Порези и други јавни приходи⁴⁸

НИС а.д. Нови Сад	9М 2019.	9М 2018.	% ⁴⁹
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	1,2	1,2	1%
Накнада за енергетску ефикасност ⁵⁰	0,1	-	-
Порез на добит правних лица	1,8	3,0	-40%
Порез на додату вредност	16,5	17,8	-8%
Акцизе	92,0	96,2	-4%
Накнада за робне резерве	4,6	4,6	-1%
Царине	0,5	0,6	-15%
Рудна рента	1,1	1,1	-2%
Остали порези	1,1	1,1	1%
Укупно	118,8	125,6	-5%
НИС-ова зависна друштва у Србији⁵¹			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,5	0,4	15%
Порез на добит правних лица	0,1	0,1	31%
Порез на додату вредност	0,9	0,6	47%
Акцизе	-	0,0	-
Царине	0,0	0,0	-19%
Рудна рента	-	0,0	-
Остали порези	0,0	0,1	-24%
Укупно	1,6	1,2	29%
Укупно НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима у Србији	120,4	126,8	-5%
НИС-ова зависна друштва у региону и Ангола			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,0	0,0	4%
Порез на добит правних лица	0,0	0,1	-6%
Порез на додату вредност	1,1	1,2	-7%
Акцизе	10,1	9,0	12%
Царине	4,8	3,0	59%
Рудна рента	0,0	0,0	-
Остали порези	0,1	0,1	-13%
Укупно	16,2	13,5	20%
Одложена пореска средства (укупно за Групу)		0,0	-
Укупно НИС Група⁵²	136,6	140,3	-3%

⁴⁸ У милијардама динара.

⁴⁹ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

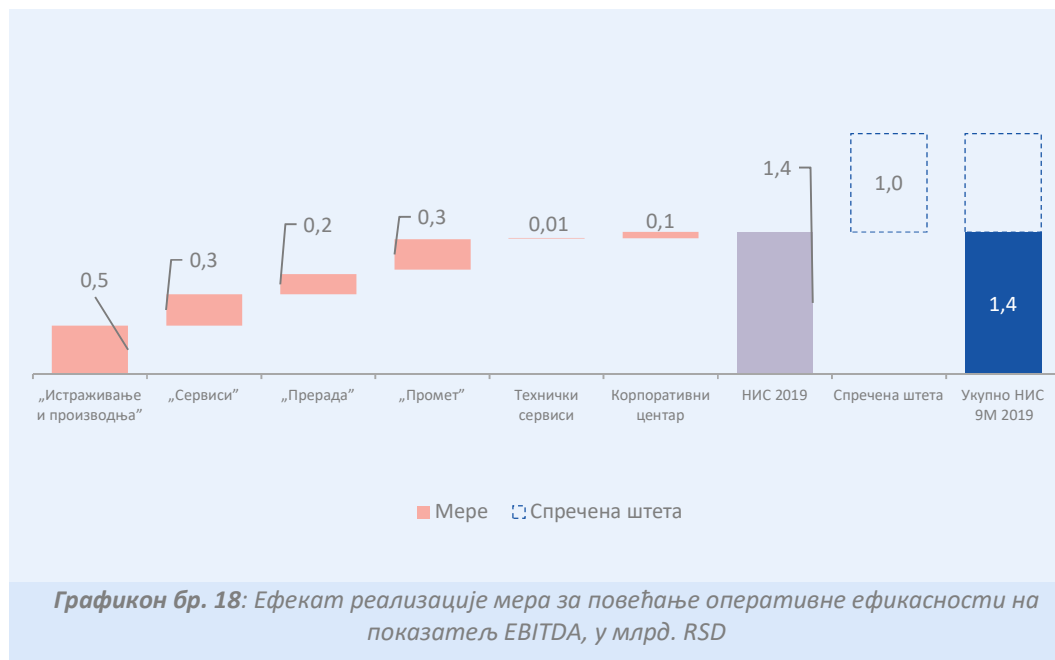
⁵⁰ Обрачунава се од 01.07.2019. године.

⁵¹ Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад, О Зоне а.д.Београд

⁵² Укључујући порезе и друге обавезе по основу јавних прихода за зависна друштва у региону, порез на добит у Анголи и одложена пореска средства.

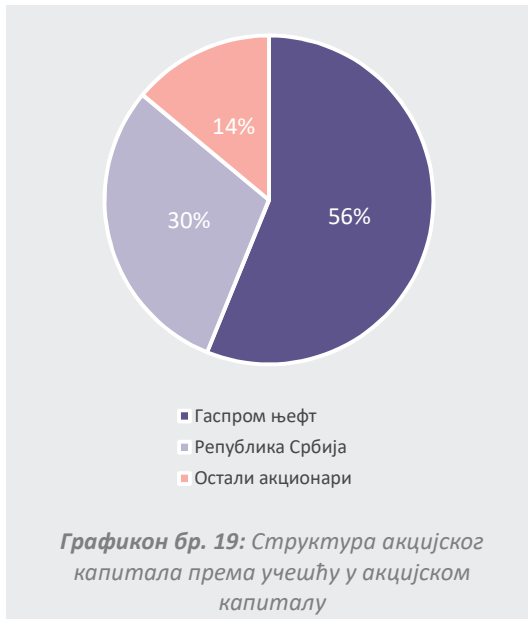
Повећање оперативне ефикасности

Укупан ефекат мера за повећање оперативне ефикасности на показатељ *EBITDA* у првих девет месеци 2019. године износио је 1,4 милијарде динара.

Хартије од вредности

Структура акцијског капитала

Акцијски капитал НИС-а износи 81,53 милијарде динара и подељен је на укупно 163.060.400 акција номиналне вредности 500,00 динара. Све емитоване акције су обичне акције и дају својим власницима следећа права:

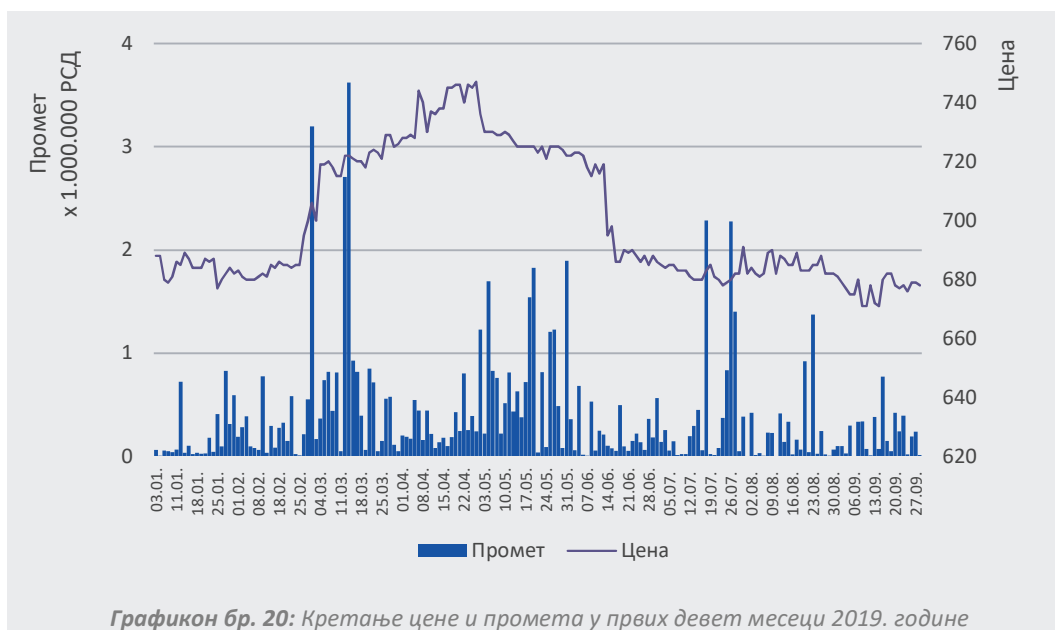
- право учешћа и гласања на скупштини, тако да једна акција увек даје право на један глас,
- право на исплату дивиденде у складу са важећом регулативом,
- право учешћа у расподели ликвидационог остатка или стечајне масе у складу са законом којим се уређује стечај;
- право пречег стицања обичних акција, и других финансијских инструмената заменљивих за обичне акције, из нових емисија, и
- друга права у складу са Законом о привредним друштвима и актима Друштва.

Структура првих 10 акционара са највећим учешћем у акцијском капиталу приказана је у табели:

Акционар	Број акција	% учешћа у акцијском капиталу
ЈАД „Гаспром нефт“	91.565.887	56,15%
Република Србија	48.712.104	29,87%
ОТР банка Србија а.д. – кастоди рачун - фонд	2.010.812	1,23%
ОТР банка Србија а.д. – кастоди рачун - фонд	718.610	0,44%
Global Macro Capital Opportunities	371.854	0,23%
Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд	326.154	0,20%
Convest а.д. Нови Сад - збирни рачун	228.634	0,14%
Актив-фонд д.о.о. Београд	205.228	0,13%
Unicredit bank Србија а.д. - кастоди рачун - кс	172.819	0,11%
Raiffeisen банка а.д. - кастоди рачун - кс	171.828	0,11%
Остали акционари	18.576.470	11,39%
Укупан број акционара на дан 30. септембар 2019. године:		2.077.670

Трговање акцијама и показатељи по акцији

Акцијама НИС а.д. Нови Сад тргује се на Прајм листингу Београдске берзе а.д.

Преглед трговања акцијама НИС а.д. Нови Сад на Београдској берзи у првих девет месеци 2019. године	
Последња цена (30. септембар 2019.)	678 RSD
Највиша цена (17. април 2019.)	750 RSD
Најнижа цена (25. јануар 2019.)	670 RSD
Укупан промет	727.781.978 RSD
Укупан обим (број акција)	1.029.203 акција
Укупан број трансакција	8.106 трансакција
Тржишна капитализација на дан 30. септембар 2019.	110.554.951.200 RSD
EPS	70,33 RSD
Консолидована EPS	65,78 RSD
P/E рацио	9,64
Консолидовани P/E рацио	10,31
Књиговодствена вредност на дан 30. септембар 2019.	1.559,32 RSD
Консолидована књиговодствена вредност на дан 30. септембар 2019.	1.516,28 RSD
P/BV рацио	0,43
Консолидовани P/BV рацио	0,45

Током првих девет месеци 2019. године Друштво није стицало сопствене акције.

Дивиденде

Политика дивиденди НИС а.д. Нови Сад заснована је на избалансираном приступу који узима у обзир неопходност задржавања добити за потребе финансирања будућих инвестиција, као и стопу повраћаја на уложени капитал и износ исплате дивиденди. Дугорочна политика дивиденди предвиђа да се најмање 15% остварене нето добити исплати акционарима у облику дивиденде.

На XI Редовној седници Скупштине акционара која је одржана 27.06.2019. године одлучено је да се за исплату дивиденди издвоји 25% нето добити остварене у 2018. години. Донета је одлука да акционарима буде исплаћено 6,5 милијарди динара, односно бруто износ по акцији од 39,97 динара. Дивиденда за 2018. годину је исплаћена акционарима 17.09.2019. године.

Приликом утврђивања предлога одлуке о расподели добити и исплати дивиденде, менаџмент Друштва узима у обзир низ фактора, укључујући финансијску ситуацију, планове за инвестиције, обавезе за отплату кредита, макроекономско окружење и законске прописе. Сваки од ових фактора, засебно или у комбинацији, уколико је довољно значајан, може да утиче на предложену исплату дивиденде.

	Нето добит (губитак), у млрд РСД ⁵³	Укупан износ дивиденде, у млрд РСД	Рацио исплате	Зарада по акцији, у РСД	Дивиденда по акцији, бруто, у РСД	Цена акције на 31.12., у РСД	Дивидендни принос акционара, у % ⁵⁴
2009.	-4,4	0	-	-	0	-	-
2010.	16,5 ⁵⁵	0	-	101,1	0	475	-
2011.	40,6 ⁵⁶	0	-	249	0	605	-
2012.	49,5	12,4	25%	303,3	75,83	736	10,3
2013.	52,3	13,1	25%	320,9	80,22	927	8,7
2014.	30,6	7,6	25%	187,4	46,85	775	6
2015.	16,1	4	25%	98,8	24,69	600	4,1
2016.	16,1	4	25%	98,6	24,66	740	3,3
2017.	27,8	6,9	25%	170,43	42,61	724	5,9
2018.	26,1	6,5	25%	159,86	39,97	690	5,8

Опис финансијских инструмената које Група користи

Услед изложености валутном ризику НИС Група користи форвард трансакције на девизном тржишту као инструмент управљања овом врстом ризика.

Као матично друштво за целу Гаспром њефт Групу, у оквиру које послује и НИС а.д. Нови Сад са својим зависним друштвима, ЈАД „Гаспром њефт” управља инструментима робног хеџинга на нивоу Гаспром њефт Групе и процењује да ли је потребно коришћење одговарајућих инструмената робног (*commodity*) хеџинга.

⁵³ Нето добит НИС а.д. Нови Сад.

⁵⁴ Израчунава се као однос бруто дивиденде према цени акције на крају године.

⁵⁵ Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака.

⁵⁶ Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака.

Корпоративно управљање

Систем управљања Друштвом

Друштво је успоставило једнодомни систем управљања, у коме централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је одговоран за реализацију постављених циљева и остваривање резултата, док акционари своја права и контролу врше првенствено преко Скупштине акционара.

Одредбама Статута извршено је потпуно и јасно разграничење делокруга послова Одбора директора у односу на делокруг послова Скупштине акционара, генералног директора Друштва и тела која образују органи управљања Друштва.

Скупштина акционара и права акционара

Скупштину акционара као највиши орган Друштва чине сви акционари. Све акције НИС а.д. Нови Сад су обичне акције које власницима дају иста права, при чему свака акција даје право на један глас.

Одбор директора

Централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је колективно одговоран за дугорочни успех Друштва, а у чијој надлежности је постављање основних пословних циљева и праваца даљег развоја Друштва, као и утврђивање и контрола успешности примене пословне стратегије Друштва.

Одбор директора има 11 чланова које именује Скупштина акционара. Чланови бирају председника Одбора директора, а функције председника Одбора директора и генералног директора су раздвојене.

Састав Одбора директора

Чланове Одбора директора именује и разрешава Скупштина акционара.

На XI редовној седници Скупштине акционара НИС-а, одржаној 27. јуна 2019. године, за чланове Одбора директора НИС-а именовани су: Вадим Јаковљев, Кирил Тјурдењев, Даница Драшковић, Алексеј Јанкевич, Сергеј Папенко, Александар Крилов, Дејан Раденковић, Александар Чепурин, Анатолиј Чернер и Олга Висоцка, док је на 43. ванредној седници Скупштине акционара одржаној 06.09.2019. године, у састав Одбора директора НИС-а именован и Драгутин Матановић.

Одбор директора чине извршни и неизвршни директори. Одбор директора у свом саставу има једног извршног члана, док су сви остали чланови неизвршни, при чему су два неизвршна директора истовремено и независни чланови Одбора директора.

Чланови Одбора директора на дан 30. септембар 2019. године

Вадим Јаковљев

председник Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

*Заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”,
Први заменик Генералног директора ЈАД „Гаспром њефт” задужен за
питања истраживања и производње, стратешког планирања,
спајања и аквизиције*

Рођен је 1970. године.

Дипломирао је 1993. године на Московском инжењерско-физичком институту, смер Примењена нуклеарна физика. Године 1995. завршио је Високу школу за финансије Међународног универзитета у Москви. Од 1999. године поседује сертификат Chartered Association of Certified Accountants. Године 2009. стекао је диплому Британског института директора (ИД).

Од 1995. до 2000. године радио је у „PricewaterhouseCoopers” на разним дужностима, од консуланта до менаџера за ревизију. Од 2001. до 2002. године био је на дужности заменика руководиоца финансијско-економске управе ЈУКОС ЕП а.д. Од 2003. до 2004. године финансијски је директор „Југанскњефтегаса” НК ЈУКОС. Од 2005. до 2006. године био је заменик генералног директора за економију и финансије „СИБУР-Руске гуме”. Од 2007. до 2010. био је заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2007. године је заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2010. до 2011. био је финансијски директор ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2011. године је на позицији првог заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт”.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године, а на функцију председника Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 31.07.2009. године.

Кирил Тјурдењев

генерални директор НИС а.д. Нови Сад
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1977. године.

С највишим успехом је дипломирао на Факултету за међународне односе (висока школска спрема са специјализацијом), и затим магистрирао у области међународног права (са специјализацијом) на Московском државном институту међународних односа (МГИМО). Такође је магистрирао у области права (LL.M) на Универзитету у Манчестеру. Стручно се усавршавао у оквиру програма executive education у међународној пословној школи INSEAD и Лондонској пословној школи.

Од 2000. до 2004. године радио је у компанијама А.Т. Kearney и Unilever. Године 2004. почиње да ради у McKinsey & Co. Од 2007. до 2012. године радио је као заменик генералног директора за Стратегију и корпоративни развој у компанији "СИБУР – Минерална ђубрива". Од 2012. године је извршни потпредседник и члан Извршног одбора АФК "Система". Пре доласка у НИС, Кирил Тјурдењев је био на функцији председника и председавајућег Извршног одбора ОАО "Обједињена нафтно-хемијска компанија" која је у том тренутку улазила у групу компанија АФК "Система", и на функцији председника Одбора директора компаније "Уфаоргсинтез".

У априлу 2016. године почиње са радом у НИС-у, на позицији првог заменика генералног директора за прераду и промет.

За члана Одбора директора НИС-а именован је 8. децембра 2016. године. На функцију генералног директора НИС-а именован је 22. марта 2017. године.

Даница Драшковић

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођена је 1945. године.

На Правном факултету Универзитета у Београду је дипломирала 1968. године.

Од 1968. до 1990. године радила је на пословима финансија у банци, на правно-економским пословима у привреди и као градски судија за прекршаје у Београду. Године 1990. је основала издавачку кућу „Српска реч“, чији је и данас власник. Аутор је три књиге публицистике.

Од 01.04.2009. до 18.06.2013. године била је члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад. На ову функцију поново је именована 30.06.2014. године.

Алексеј Јанкевич

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

*заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД
„Гаспром њефт“*

Рођен је 1973. године.

Године 1997. завршио је Државни електротехнички Универзитет у Санкт-Петербургу (ЛЕТИ), смер „оптички инструменти и системи“. Године 1998. је завршио Међународну школу менаџмента ЛЕТИ-Лованиум у Санкт-Петербургу.

Од 1998. до 2001. године радио је у консултантској кући „КАРАНА“. Од 2001. до 2005. је радио на пословима заменика начелника Управе за планирање, буџет и контролинг ЗАД „ЈУКОС РМ“ (део који је одговоран за логистику, прераду и промет). Године 2004. је стекао звање „Certified Management Accountant“ (СМА). Од 2005. до 2007. године је заменик финансијског директора „ЛЛК-Интернешнл“ (бави се производњом и продајом уља и специјалних нафтних деривата и послује у оквиру ЛУКОИЛ групе). Од 2007. до 2011. године је начелник Департмана за планирање и буџет, руководилац Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“.

Од августа 2011. године је в.д. заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије. Од марта 2012. године је члан Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт“, заменик генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 18.06.2013. године.

Сергеј Папенко

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

*начелник Департмана за организациони развој и рад са заједничким
предузећима ЈАД „Гаспром њефт“*

Рођен је 1973. године.

Године 1996. је завршио Харковски државни универзитет (смер економска кибернетика), а 1999. је стекао диплому МВА Универзитета HOFSTRA (Хемпстед, Њујорк, УСА), смер Finance&Banking.

Од 1994. до 1996. године радио је на позицији менаџера Департмана Прве украјинске међународне банке у Харкову. У периоду од 1996. до 1998. године радио је као консултант компаније TACIS Project, а током 1998. године је радио као ревизор у компанији PricewaterhouseCoopers. Од 2000. до 2007. године, у московском представништву фирме „McKinsey and Company Inc. Russia“ је радио као консултант, а затим и као млађи партнер. Од 2007. године до данас се налази на позицији начелника Департмана за организациони развој и рад са заједничким предузећима ЈАД „Гаспром њефт“.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 21.06.2018. године.

Александар Крилов

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 1971. године.

Године 1992. завршио је ЛМУ (град Лењинград), 2004. године – Правни факултет СпбГУ, а 2007. године Московску интернационалну вишу школу за бизнис МИРБИС МБА, смер стратешки менаџмент и предузетништво.

Од 1994. до 2005. године радио је на руководећим радним местима у области промета некретнина (генерални директор, председник) у следећим компанијама: Руско-канадска СП „Петробилд“ и ЗАД „Алпол“. У периоду од 2005. до 2007. године био је заменик руководиоца у Дирекцији за реализацију у ДОО „Сибур“. Од априла 2007. године до данас, руководиоца је Департмана за снабдевање нафтним дериватима, руководиоца Департмана за регионалну продају и директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт“.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 29.11.2010. године.

Драгутин Матановић

Члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1954. године.

Дипломирани инжењер електротехнике.

Радио је као електроничар у Одељењу развоја у компанији „Лола рачунари“, Београд.

Био је директор компаније „Лола рачунари“, Београд.

Тренутно се налази на позицији саветника председника Републике Србије.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 06.09.2019. године.

Дејан Раденковић

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1971. године.

Основно и средње образовање стекао је у Приштини. Дипломирао је на Економском факултету у Приштини, а звање магистра економских наука стекао је на Универзитету ЕДУКОНС.

Своје радно искуство почео је у Предузећу за трговину и услуге „Балкан ауто“ у Приштини, а након тога прешао је у ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“. У „Орбита комуникације“ д.о.о. Београд је од 2005. године обављао послове директора, а од 2010. године је радио у Компанији „Ратко Митровић“ а.д у којој је обављао функцију генералног директора, а затим

извршног директора и члана Управног одбора. Био је члан Управног одбора Економског факултета у Приштини, као и асистент генералног менаџера First Global Brokersa у Београду. Обављао је функцију председника Одбора за праћење пословања и члана Управног одбора „Дунав банке“ а.д. Звечан, а једно време је вршио функцију председавајућег Управног одбора. Од 2013. године до 2017. године био је члан Надзорног одбора СП „Ласта“ а.д. Београд. Тренутно је члан Одбора за праћење пословања „МТС банке“ а.д. Београд.

За народног посланика у Народној скупштини Републике Србије биран је у сазивима 2008, 2012, 2014. и 2016. године.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 27. јуна 2019. године.

Александар Чепурин
независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1952. године .

1975. године је завршио МГИМО МСП СССР.

Од 1975. је радио у Министарству спољних послова СССР-а, а затим у Министарству спољних послова РФ.

1986-1992. је био руководиоца економске групе Амбасаде СССР (Русије) у Италији. Од 1994. до 1996. је био директор Департмана за кадрове МСП РФ.

Од 1994. до 1997. године је био члан Комисије за међународну цивилну службу УН у Њујорку (ICSC).

Од 1996. до 2000. године је био изванредни и опуномоћени амбасадор РФ у Данској.

Од 2005. до 2012. године био је директор Департмана за сарадњу са дијаспором при МСП РФ.

Од 2012. до јуна 2019. - амбасадор Русије у Србији. Поседује ранг изванредног и опуномоћеног амбасадора, као и низ почасних државних одликовања и ордена.

2009. године је одбранио дисертацију и стекао звање доктора политичких наука.

Од 2012. до 2019. се бавио питањима развоја односа водећих руских енергетских компанија и Републике Србије. Сарађивао је са руским и српским енергетским компанијама, бавећи се јачањем пословне сарадње.

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Анатолиј Чернер
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
заменик председника Извршног одбора, заменик генералног
директора за логистику, прераду и промет ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 1954. године.

Године 1976. завршио је Нафтни институт у Грозном, смер хемијске технологије прераде нафте и гаса.

Од 1976. до 1993. године радио је у Рафинерији „Шерипов“ у Грозном, где је прошао пут од оператера до директора Рафинерије. Године 1996. почео је да ради у компанији „Славњевфт“, на месту управника Одељења промета нафте и нафтних деривата, а касније је именован за потпредседника НГК „Славњевфт“. На дужност потпредседника за прераду и промет компаније „Сибњевфт“ (од јуна 2006. године – ЈАД „Гаспром њевфт“) именован је у априлу 2006. године. Од децембра 2007. године се налази на позицији заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њевфт“ за логистику, прераду и промет.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године.

Олга Висоцка

независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођена је 1961. године.

Године 1984. завршила је са похвалама Лењинградски државни Универзитет, одсек за економску кибернетику, специјалност: економиста-математичар, а 1987. постдипломске студије из области математичке кибернетике на Институту за социјално-економске студије Академије наука СССР, Лењинградско одељење. 1998. године је стекла звање МВА Бристолског Универзитета. 2009. године је стекла диплому Професионалног независног директора Лондонског директорског института.

У периоду од 1988. до 1995. године радила је као председник Одбора директора (ОД), генерални директор и директор низа приватних компанија. Од 1995. године до 2003. ради на различитим партнерским позицијама у КРМГ у Санкт Петербургу, Њујорку и Москви. Почев од 2003. до 2005. године је руководилац Управе интерне ревизије у компанији „Јукос“, а од 2005. до 2008. године извршни партнер у Deloitte&Touche. У периоду од 2006. до 2013. године налазила се на позицијама независног члана ОД, председника Комисије за ревизију, члана Комисије за стратегију и члана Комисије за накнаде у „ЕМ-алијанс“ и „КИТ-Финанс“, као и независног члана Комисије за ревизију ОАД „Балтика“. Од 2012. до 2013. била је партнер у PricewaterHouseCoopers (PwC), а од 2013. до 2014. године је независни члан ОД, председник Комисије за ревизију и Комисије за накнаде УК „НефтеТрансСервис“. Од 2013. године до данас је на позицији независног члана ОД ДОО „ИНК“, а од 2015. до 2018. године била је независни члан Одбора директора АД „СУЕК“.

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именована је 21.06.2018. године.

Укупан износ исплаћен члановима ОД у првих девет месеци 2019. године, нето у RSD	
Чланови ОД	166.660.682

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Вадим Јаковљев	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД НГК „Славњевфт“ • ДОО „ГПН Развој“ (председник ОД) • АД „Гаспром њевфт-ННГ“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њевфт-Хантос“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њевфт-НТЦ“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њевфт-Оренбург“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њевфт-Сахалин“ • Салим Петролеум Девелопмент Н.В. (председник Надзорног одбора) • ДОО „Гаспром њевфт шелф“ • ДОО „Технолошки центар Бажен“ (председник ОД) • ДОО „ГПН-ГЕО“ (председник ОД) • ДОО „ГПН-Нафтни сервис“ (председник ОД) • ФГАОУ „Тјуменски државни универзитет (члан Надзорног одбора)
Кирил Тјурдењев	-
Даница Драшковић	-
Алексеј Јанкевич	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД „НГК“ „Славњевфт“ • АД „Гаспром њевфт – Аеро“ • ДОО „Гаспром њевфт – СМ“ • ДОО „Гаспром њевфт Бизнес-Сервис“ (председник ОД), • Гаспром њевфт Лубрикантс Италија СПА“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њевфт Марин Бункер“ • ДОО „Гаспром њевфт шелф“
Сергеј Папенко	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД НГК „Славњевфт“ • АД „Артикгаз“ • АД „Евротек-Југра“ • ЗАД „Нортгаз“ • ДОО “Славњевфт-Краснојарскњевфтегаз“ • ДОО “Гаспром њевфт – Восток“ • ДОО „Гаспром њевфт – Ангара“ • Salym Petroleum Development N.V. (члан НО) • ДОО „Гаспром Ресурс Нортгаз“ (ГД) • АД „Месојахањевфтегаз“ • АД „Томскњевфт“ ВНК • ДОО „АСБ ГЕО“ • ДОО „Нојабрскњевфтегазавтоматика“ • ОАД „СН-МНГ“ • ДОО „ГПН Развој“

Александар Крилов	<ul style="list-style-type: none"> • АД „Гаспром њефт-Новосибирск“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт-Урал“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт-Јарослављ“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт-Северозапад“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт Азија“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт - Таџикистан“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт - Казахстан“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт - Центар“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт - Терминал“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Регионална продаја“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт – Транспорт“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Краснојарск“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Корпоративна продаја“ (председник ОД) • ИДОО „Гаспром њефт – Белнефтепродукт“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт – Алтернативна горива“ (председник ОД) • ДОО „ИТСК“ • ДОО „Гаспром њефт – Лабораторија“ (председник ОД) • Асоцијација Хокејашки клуб „Авангард“ (председник ОД)
Драгутин Матановић	-
Дејан Раденковић	-
Александар Чепурин	-
Анатолиј Чернер	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД НГК „Славњефт“ • АД „Гаспром њефт-ОНПЗ“ (председник ОД) • ЈАД „Славњефт-ЈАНОС“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт –МНПЗ“ (председник ОД) • АД „Гаспром њефт-Аеро“ (председник ОД) • АД „Санктпетербуршка Међународна робно-сировинска берза“ • ДОО „Гаспром њефт – СМ“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт Марин Бункер“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Логистика“ (председник ОД) • ОАД „Мозирски НПЗ“ • „Гаспром њефт Лубрикантс Италија СПА“ • ДОО „Гаспром њефт – Каталитички системи“ (Председник ОД) • ДОО “Аутоматика-Сервис” “ (председник ОД)
Олга Висоцка	<ul style="list-style-type: none"> • Непрофитна организација „Сребрно време“ (председник НО, директор) • ДОО ИНК (независни члан ОД, председник комисије за ревизију)

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОД

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
-	-	-

Комисије Одбора директора

У циљу ефикаснијег обављања својих дужности, Одбор директора је образовао 3 сталне комисије (Комисија за ревизију, Комисија за накнаде и Комисија за именованја) које представљају саветодавна и стручна тела која му помажу у раду, а нарочито у погледу разматрања питања из његове надлежности, припреме и надзора над спровођењем одлука и аката које доноси, као и ради обављања одређених стручних послова за потребе Одбора директора.

Мандат чланова Комисије за ревизију и Комисије за накнаде у претходном мандатном периоду трајао је до дана одржавања XI редовне годишње Скупштине акционара Друштва, односно до 27. јуна 2019. године, а Комисије су имале следећи састав:

- Комисија за ревизију:
  - Волфганг Рутеншторфер, председник,
  - Алексеј Јанкевич, члан и
  - Ненад Мијаиловић, члан.

- Комисија за накнаде:
  - Олга Висоцка, председник,
  - Анатолиј Чернер, члан и
  - Зоран Грујичић, члан.

Одбор директора ће у предстојећем периоду именовати чланове Комисија Одбора директора за наредни мандат, док може по потреби образовати и друге сталне или *ad hoc* комисије које ће се бавити питањима релевантним за рад Одбора директора.

Одбор Скупштине акционара

Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва (у даљем тексту „Одбор Скупштине акционара”) је саветодавно и стручно тело Скупштине акционара Друштва које јој помаже у раду и разматрању питања из њеног делокруга. Чланови Одбора Скупштине акционара одговарају за свој рад Скупштини акционара која их именује и разрешава.

На XI редовној седници Скупштине акционара НИС-а, одржаној 27. јуна 2019. године, за чланове Одбора Скупштине акционара НИС-а именовани су: Зоран Грујичић, Драган Брачика и Алексеј Урусов.

Чланови Одбора Скупштине акционара на дан 30. септембар 2019. године

Зоран Грујичић
председник Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1955. године.

Завршио је Машински факултет Универзитета у Београду.

Од 1980. до 1994. године био је генерални директор, технички директор, директор производње и пројектант Фабрике термотехничких уређаја „Цер Чачак“. Од маја 1994. године до фебруара 1998. године радио је као саветник генералног директора предузећа Интеркомерц, Београд. Од фебруара 1998. до јуна 2004. године радио је као директор предузећа MNG Group d.o.o. из Чачка. Од јуна 2004. до фебруара 2007. године био је директор Трговинског предузећа Агрострој а.д. Чачак, директор Командитног друштва Леонардо, Чачак и директор Центра за путеве Војводине. Од фебруара 2007. године до данас запослен је у НИС а.д. Нови Сад и то на пословима помоћника директора Дирекције логистике Југопетрола, управника РЦ Чачак у Дирекцији малопродаје, Регион Чачак, менаџера за развој малопродајне мреже у Дирекцији за развој Блока Промет. Од 01.10.2012. године до јануара 2016. године био је запослен на радном месту саветника директора Блок Промет, а од фебруара 2016. године на радном месту саветника директора Функције за спољне везе и односе са државним органима. Од октобра 2017. године запослен на радном месту саветника генералног директора.

Био је члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад од 30.06.2014. године до 27.06.2019. године. На функцију председника Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Драган Брачика
члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1982. године.

Завршио је Универзитет Унион, Факултет за пословно индустријски менаџмент, Београд, смер Индустријско економски менаџмент и стекао звање дипломирани менаџер.

Од 2013. до 2015. био је саветник генералног директора Новосадског сајма. Од 2016 – и даље, запослен на радном месту директор „Цептор“ Андrevље.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Алексеј Урусов

члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

директор Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 1974. године.

Завршио је Тјуменски државни универзитет (специјалност финансије) и Вулверхемптонски универзитет у Великој Британији (специјалност пословна администрација). Магистар социолошких наука.

Од 2006. до 2008. године био је извршни потпредседник за планирање и управљање ефикасношћу пословања и контролом у групи Интегра. Од 2002. до 2006. године радио је у компанији ТНК-ВР. Од 2002. до 2003. године је у Групи за мониторинг и контролу при ОД ТНК, а у периоду од 2004. до 2006. године као финансијски директор у пословној јединици ТНК-ВР Украјина. Од 2009. до 2012. године радио је у НИС а.д. Нови Сад (Србија) на функцији финансијског директора. Од 2012. г. до данас врши дужност директора Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД “Гаспром њефт”.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 25.06.2012. године.

Укупан износ исплаћен члановима ОСА у првих девет месеци 2019. године, нето у RSD	
Чланови ОСА	15.684.788

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Зоран Грујичић	-
Драган Брачика	<ul style="list-style-type: none"> • Члан Управног одбора Специјална болница за превенцију лечење и рехабилитацију неспецифичних плућних болести "Сокобања" • Директор Центра за привредно технолошки развој "Цептор" Андруље
Алексеј Урусов	<ul style="list-style-type: none"> • Члан Одбора директора, ДОО „Гаспром њефт Марин Бункер Балкан С.А“ • Члан Одбора директора, AS Baltic Marine Bunker • Члан Одбора директора ДОО „Гаспром њефт – Каталитички системи“ • Члан Одбора директора ДОО „Гаспром њефт – Енергосервис“ • Члан Одбора директора ДОО „Гаспром њефт Бизнис-сервис“ • Члан Одбора директора ДОО „ИТСК“ • Члан Одбора директора ДОО „Нојабрскњефтегазсвјаз“

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОСА

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Драган Брачика	5	0,00003066%

Генерални директор

Генералног директора именује Одбор директора из редова извршних чланова Одбора директора. Генерални директор координира рад извршних чланова Одбора директора и организује послове Друштва. Поред тога, генерални директор Друштва обавља послове дневног управљања и овлашћен је да одлучује о питањима која не спадају у надлежност Скупштине акционара и Одбора директора. Генерални директор је законски заступник НИС-а.

Саветодавни одбор генералног директора

Саветодавни одбор генералног директора је стручно тело које помаже генералном директору у раду и разматрању питања из његовог делокруга. Састав Саветодавног одбора утврђен је Одлуком генералног директора и чине га први заменик генералног директора - директор Дивизије „Downstream“, први заменик генералног директора-директор Блока „Истраживање и производња“, директори Блокова „Прерада“ и „Промет“, директори функција, као и директор привредног друштва Нафтагас-Нафтни сервис доо Нови Сад. Осим питањима која се тичу управљања пословањем Друштва, Саветодавни одбор се бави питањима стратегије и политике развоја, чије основе постављају Скупштина акционара и Одбор директора Друштва.

Трансакције са повезаним лицима

Група је у периоду од првих девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. године и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије Преглед трансакција с повезаним друштвима дат је у напоменама уз финансијске извештаје.

Људски ресурси

Мисија НИС-а је да људима пружи енергију за кретање ка бољем, а енергија која покреће НИС јесу његови запослени, који представљају и кључ његовог успеха. За остварење овакве синергије НИС креира пословно окружење у коме сваки запослени може да оствари свој пун потенцијал уз пуно поштовање права запослених прописаних Законом о раду, Колективним уговором/Правилником о раду, интерним актима, али и међународним актима попут Декларације УН о људским правима и Декларацијом Међународне организације рада о основним принципима и правима на раду.

Број и структура запослених

Организациони део	30.09.2019.			30.09.2018.		
	Директно	Лизинг	Укупно	Директно	Лизинг	Укупно
НИС а.д. Нови Сад	4.198	3.655	7.853	4.133	3.665	7.798
Блок „Истраживање и производња“	913	180	1.093	852	216	1.068
Блок „Сервиси“	0	0	0	86	23	109
Дивизија "Downstream" ⁵⁸	2.103	3.099	5.202	2.053	2.982	5.035
Блок „Прерада“ ⁵⁹	938	17	955	955	31	986
Блок „Промет“ ⁶⁰	1.019	3.066	4.085	990	2.932	3.922
Дирекција „Енергетика“ ⁶¹	39	4	43	48	7	55
остатак Дивизије "Downstream" ⁶²	107	12	119	60	12	72
Корпоративни центар	1.142	376	1.518	1.093	444	1.537
Представништва и огранци	40	0	40	49	0	49
Зависна друштва у земљи	1.718	1.534	3.252	1.478	1.694	3.172
„Нафтагас - нафтни сервиси“ д.о.о. Нови Сад ⁶³	1.108	1.062	2.170	679	830	1.509
„Нафтагас - технички сервиси“ д.о.о. Зрењанин	184	127	311	396	499	895
„Нафтагас – транспорт“ д.о.о. Нови Сад	84	315	399	80	330	410
НТЦ „НИС Нафтагас“ д.о.о. Нови Сад	342	30	372	323	35	358
Зависна друштва у иностранству	74	2	76	70	1	71
„НИС Петрол“ е. о. о. д. Софија (Бугарска)	37	0	37	33	0	33
„НИС Петрол“ с. р. л. Букурешт (Румунија)	29	0	29	28	0	28
„НИС Петрол“ д. о. о. Бања Лука (БиХ)	5	0	5	6	0	6
„Јадран Нафтагас“ д. о. о. Бања Лука (БиХ)	3	0	3	3	0	3
„Панон Нафтагас“ к. ф. т. Будимпешта (Мађарска)	0	2	2	0	1	1
Остала зависна друштва која улазе у консолидацију	461	114	575	574	114	688
„О Зоне“ а.д. Београд	4	114	118	5	114	119
„НИС Оверсиз“ о. о. о. Санкт Петербург (Руска Федерација)	4		4	113		113
„НИС Светлост“ д. о. о. Бујановац			0			0
„Г Петрол“ д.о.о. Сарајево (Босна и Херцеговина)	453	0	453	456		456
УКУПНО:	6.451	5.305	11.756	6.255	5.474	11.729

⁵⁷ Запослени са дељеним радним временом, приказани су као целе јединице у прирадајућем друштву.

⁵⁸ Од јула 2018. почиње премештање запослених у нове структуре Дивизије "Downstream" и завршава се у септембру.

⁵⁹ Блокови Промет и Прерада постају подређени новој дивизији.

⁶⁰ Блокови Промет и Прерада постају подређени новој дивизији.

⁶¹ Блок Енергетика, реорганизацијом и креирањем нове дивизије, престаје да постоји, остаје само дирекција „Енергетика“ која је подређена дивизији, док се остали делови децентрализују у Блок „Истраживање и производња“, Блок „Прераду“, Блок „Промет“

⁶² У остатак Дивизије "Downstream" улазе: Канцеларија директора Дивизије, Сектор за сирову нафту, Департман за планирање, оптимизацију и анализу производње и комерцијале, Департман за метрологију, Група за административно – документациону подршку и Департман за набавку "DWS"

⁶³ Укључујући и запослене у огранцима.

Престанци радног односа

Током првих девет месеци 2019. године НИС⁶⁴ је напустило укупно 276 запослених: 38 запослених је пензионисано, 49 запослених је споразумно напустило НИС, а за 189 радника основ престанка радног односа је био друге природе (отказ уговора о раду, престанак радног односа на захтев запосленог, технолошки вишак, смрт запосленог и слично).

Основ престанка радног односа	НИС а.д. Нови Сад ⁶⁵	Зависна друштва ⁶⁶
Пензионисање	21	17
Споразумни прекид радног односа	43	6
Остало	86	103
Укупно	150	126

⁶⁴ НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад.

⁶⁵ Укључујући представништва и огранке.

⁶⁶ Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад.

Истраживање и развој

НИС је у свим сегментима пословања опредељен за стални технолошки развој и увођење иновација у пословање.

НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад, као зависно друштво у коме НИС има 100% учешћа, матичној компанији пружа научно-техничку и иновациону подршку у области истраживања и производње нафте и гаса. Истраживачко-развојна делатност у оквиру НТЦ НИС-Нафтагас има двојаку улогу - координатора и извршиоца научно-истраживачких радова.

Имплементација и разрада нових технологија, научно-истраживачка делатност и повећање ефикасности истраживања, производње и прераде нафте и гаса у сталном су фокусу менаџмента и запослених НТЦ. Организована је у више праваца. У делатности геолошких истраживања ради се регионални пројекат чији је циљ откриће угљоводоника у стенама палеозоика или интра палеозоика као и у случају открића њихове ефикасне производње. Овакви типови лежишта нису чести у свету па према томе ни искуства у њиховом откривању и производњи. Тамо где су колектор стене пескови у којима се налази нафта или гас ради се на испитивању било механичких, било хемијских средстава који би спречили кретање песка и омогућили одвијање процеса производње. За припрему произведене нафте за транспорт у рафинерију ради се на оптимизацији деемулгатора како би се вода која је произведена са нафтом што пре издвојила из ње и скратио процес припреме. Лабораторија уводи и акредитује нове методе за контролу деривата према стандардима ЕУ. Такође се интензивно припрема за примену потпуно нових метода за испитивање производа дубоке прераде.

Поред ових постојећих праваца, НТЦ интензивно ради на развоју и примени нових технологија, као и информационо-комуникационих технологија у основној делатности. У оквиру овог правца великим корацима напредује на плану побољшања корисничке софтверске подршке, одржавању базе података, имплементацији и одржавању виртуалне платформе, пружа подршку и одржава софтвер за обраду сеизмичких података, координира и води пројекте са ИТ елементима, те имплементира нова инфраструктурна и софтверска решења у складу са потребама основне делатности компаније.

Реализација ових активности омогућена је константним унапређивањем стручних компетенција запослених и улагањем у информационе технологије што представља кључне предуслове развоја компаније НИС а.д.

Финансијски извештаји

Појединачни финансијски извештаји

Извештај о финансијској позицији

	Напо мене	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Имовина			
Обртна имовина			
Готовински еквиваленти и готовина	6	12.699.218	12.222.578
Краткорочни финансијски пласмани	7	4.981.784	6.686.363
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	8	31.472.560	28.076.947
Залихе	9	40.827.041	44.443.778
Потраживања за више плаћен порез на добит		588.662	-
Остала обртна имовина	10	4.197.677	5.416.286
Стална средства намењена продаји		131.740	9.271
Укупно обртна имовина		94.898.682	96.855.223
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	11	270.225.005	258.254.117
Право коришћења средстава	3	831.717	-
Инвестиционе некретнине		1.697.964	1.730.100
Нематеријална улагања		2.178.062	2.576.046
Инвестиције у заједничка улагања		1.038.800	1.038.800
Инвестиције у зависна друштва		13.425.586	13.425.586
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања		226.228	2.837
Дугорочни финансијски пласмани	12	24.333.798	23.408.424
Одложена пореска средства		1.102.770	2.405.175
Остала стална имовина	13	1.692.204	1.777.859
Укупно стална имовина		316.752.134	304.618.944
Укупно имовина		411.650.816	401.474.167
Обавезе и капитал			
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	14	7.403.639	8.242.122
Текуће обавезе по основу закупа	19	98.901	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	15	38.053.523	30.365.339
Остале краткорочне обавезе	16	5.097.934	5.087.681
Обавезе за порез на добит		-	539.811
Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	17	11.707.652	8.560.193
Резервисања за обавезе и трошкове		1.836.316	1.928.116
Укупно краткорочне обавезе		64.197.965	54.723.262
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочне финансијске обавезе	18	82.147.474	87.367.868
Дугорочне обавезе по основу закупа	19	590.925	-
Резервисања за обавезе и трошкове		10.451.064	10.079.405
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		93.189.463	97.447.273
Капитал			
Акцијски капитал		81.530.200	81.530.200
Резерве		95.137	92.060
Нераспоређена добит		172.638.051	167.681.372
Укупан капитал		254.263.388	249.303.632
Укупно обавезе и капитал		411.650.816	401.474.167

у 000 РСД

Извештај о укупном резултату

	Напомене	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
		2019 (неревидирани)	2018 (неревидирани)	2019 (неревидирани)	2018 (неревидирани)
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса		67.710.470	75.475.148	167.980.814	179.642.312
Остали приходи од продаје		2.541.323	4.245.053	6.724.431	10.809.257
Укупно приходи од продаје	5	70.251.793	79.720.201	174.705.245	190.451.569
Набавна вредност нафте, гаса и нафтних деривата		(43.191.169)	(48.191.688)	(107.613.502)	(110.205.399)
Трошкови производње и прераде	20	(6.003.630)	(7.378.956)	(18.141.632)	(20.100.156)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	21	(5.391.132)	(5.235.925)	(15.894.930)	(15.541.374)
Трошкови транспорта		(303.812)	(345.568)	(698.391)	(908.910)
Трошкови амортизације		(4.645.471)	(4.596.912)	(13.818.039)	(12.869.917)
Трошкови пореза изузев пореза на добит		(1.132.835)	(1.160.573)	(3.312.297)	(3.327.472)
Трошкови истраживања		-	(41.169)	(11.474)	(56.940)
Укупно пословни расходи		(60.668.049)	(66.950.791)	(159.490.265)	(163.010.168)
Остали приходи (расходи), нето		12.319	(170.973)	(172.674)	(138.294)
Пословни добитак		9.596.063	12.598.437	15.042.306	27.303.107
Нето добитак (губитак) на курсним разликама	22	181.363	(237.240)	310.696	(234.701)
Финансијски приходи	23	212.994	389.941	705.252	1.209.825
Финансијски расходи	24	(462.317)	(542.979)	(1.417.461)	(1.663.485)
Укупно остали расходи		(67.960)	(390.278)	(401.513)	(688.361)
Добитак пре опорезивања		9.528.103	12.208.159	14.640.793	26.614.746
Порески расходи		(1.168.241)	(1.508.875)	(1.869.552)	(3.149.785)
Одложени порески расходи		(783.339)	(465.260)	(1.302.405)	(1.095.141)
Порез на добит		(1.951.580)	(1.974.135)	(3.171.957)	(4.244.926)
Нето добитак за период		7.576.523	10.234.024	11.468.836	22.369.820
Укупно остали резултат		569	(364)	8.444	(950)
Ставке које накнадно неће бити признате у добитку (губитку)					
Добици (губици) по основу улагања у инструменте капитала		569	(364)	8.444	(950)
Укупно остали резултат		569	(364)	8.444	(950)
Укупан добитак за период		7.577.092	10.233.660	11.477.280	22.368.870
Зарада по акцији која се може приписати акционарима Нафтне индустрије Србије					
Основна зарада по акцији (РСД по акцији)		46.46	62.76	70.33	137.18
Просечан пондерисани број акција (у милионима)		163	163	163	163

у 000 РСД

Извештај о променама на капиталу

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. и 2018. године
(неревидирани)

	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2018. године	81.530.200	17.782	157.419.313	238.967.295
Прва примена МСФИ 9:				
- вредновање очекиваних кредитних губитака	-	-	(8.860.905)	(8.860.905)
Кориговано почетно стање на дан 1. јануара 2018. године	81.530.200	17.782	148.558.408	230.106.390
Добитак за период	-	-	22.369.820	22.369.820
Остали укупни приход (расход)				
Губици по основу улагања у инструменте капитала	-	(950)	-	(950)
Продаја инструмената капитала	-	3.455	(3.455)	-
Укупан приход (расход) за период	-	2.505	22.366.365	22.368.870
Расподела дивиденде	-	-	(6.948.004)	(6.948.004)
Стање на дан 30. септембра 2018. године	81.530.200	20.287	163.976.769	245.527.256
Стање на дан 1. јануара 2019. године	81.530.200	92.060	167.681.372	249.303.632
Добитак за период	-	-	11.468.836	11.468.836
Остали укупни приход (расход)				
Добици по основу улагања у инструменте капитала	-	8.444	-	8.444
Продаја инструмената капитала	-	(5.367)	5.367	-
Укупан приход (расход) за период	-	3.077	11.474.203	11.477.280
Расподела дивиденде	-	-	(6.517.524)	(6.517.524)
Стање на дан 30. септембра 2019. године	81.530.200	95.137	172.638.051	254.263.388

у 000 РСД

Извештај о токовима готовине⁶⁷

	Напо мене	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
		2019 (неревидирани)	2018 (неревидирани)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
Добитак пре опорезивања		14.640.793	26.614.746
Корекције за:			
Финансијски расходи	24	1.417.461	1.663.485
Финансијски приходи	23	(705.252)	(1.209.825)
Нето (добитак) губитак по основу нерезализованих курсних разлика		(311.739)	565.384
Амортизација		13.818.039	12.869.917
Остале неготовинске ставке		(92.494)	261.410
Токови готовине из пословних активности пре промена на обртном капиталу		28.766.808	40.765.117
Промене на обртном капиталу:			
Потраживања од продаје и остала потраживања		(3.738.435)	(4.797.963)
Залихе		3.675.879	(3.367.640)
Остала обртна имовина		1.300.367	74.005
Обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе		4.217.239	1.704.643
Остали порези изузев пореза на добит		9.678.466	1.818.680
Укупно промене на обртном капиталу		15.133.516	(4.568.275)
Порез на добит		(3.003.913)	(4.328.368)
Плаћена камата		(1.334.931)	(1.625.204)
Примљена камата		610.194	652.870
Нето токови готовине из пословних активности		40.171.674	30.896.140
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
Одливи готовине по основу датих кредита		(5.533.105)	(2.621.606)
Приливи готовине по основу датих кредита		4.307.707	1.606.005
Одливи готовине по основу улагања у некретнине, постројења и опрему као и нематеријална улагања ⁶⁸		(29.329.489)	(29.787.703)
Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме		318.514	179.938
Приливи по основу банкарских депозита, нето		1.986.458	5.586.458
Остали приливи		27.226	32.122
Нето токови готовине из инвестиционих активности		(28.222.689)	(25.004.786)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
Приливи готовине од примљених кредита	14,18	23.043.914	29.941.738
Готовинске отплате позајмљених износа	14,18	(27.980.202)	(33.253.718)
Готовинске отплате закупа	19	(86.684)	(39.388)
Исплата дивиденде		(6.517.524)	(6.948.004)
Нето токови готовине из активности финансирања		(11.540.496)	(10.299.372)
Нето повећање (смањење) готовине и готовинских еквивалената		408.489	(4.408.018)
Курсне разлике по основу прерачуна готовине и готовинских еквивалената		68.151	77.448
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода		12.222.578	23.410.724
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода		12.699.218	19.080.154

у 000 РСД

⁶⁷ Политика Друштва је да токове готовине приказује са укљученим ПДВ.

⁶⁸ Нето токови готовине из инвестиционих активности укључују ПДВ у износу од 3,0 млрд РСД (2018: 4,3 млрд РСД)

Напомене уз појединачне финансијске извештаје⁶⁹

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. Другог фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Нафтне индустрије Србије чиме Друштво постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. Крајњи власник Друштва је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу Prime Market Београдске берзе.

Ови периодични сажети финансијски извештаји одобрени су од стране Генералног директора и биће презентовани Одбору Директора ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Друштво води књиге и рачуноводствену евиденцију у складу са рачуноводственим и пореским принципима, правилима и праксама захтеваним у Републици Србији. Приложени периодични сажети финансијски извештаји су превасходно припремљени на основу статутарних књига и рачуноводствене евиденције које су кориговане и рекласификоване како би њихова презентација била у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Приложени периодични сажети финансијски извештаји састављени су у складу са МРС 34 "Периодично финансијско извештавање". МРС 34 не захтева сва потребна обелодањивања која су прописана Међународним стандардима финансијског извештавања.

Друштво није обелоданило информације које су суштински идентичне оним обелодањеним у ревидираним финансијским извештајима за 2018. годину, као што су значајне рачуноводствене политике и процене, финансијски ризици или друга обелодањивања која нису значајно измењена у износу или садржају у односу на последњи извештајни период. Руководство Друштва верује да су обелодањивања у овим периодичним сажетим финансијским извештајима довољна да обезбеде адекватно обелодањивање уколико се посматрају упоредо са годишњим финансијским извештајима за 2018. годину.

⁶⁹ Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 30. септембра 2019. године до 28. октобра 2019. године, када су ови периодични сажети финансијски извештаји одобрени.

Резултат за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. године није нужно показатељ резултата који се очекује за целу годину.

Друштво као целина не подлеже значајним сезонским осцилацијама.

2.2. Промене рачуноводствених политика

Значајне рачуноводствене политике и процене које су примењене приликом састављања периодичних сажетих финансијских извештаја су конзистентне са оним које су примењене приликом састављања финансијских извештаја за годину која се завршила дана 31. децембра 2018. године, осим оних које су описане у делу Примена нових Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ).

3. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Рачуноводствене политике примењене 1. јануара 2019. године

Друштво је усвојило МСФИ 16 од 1. јануара 2019. године, ретроспективно, али није кориговало упоредне податке за извештајни период 2018. године, како је дозвољено према специфичним прелазним одредбама у стандарду. Рекласификације и усклађивања по основу нових правила признавања лизинга признају се као промене почетног стања од 1. јануара 2019. године.

Усклађивања призната приликом усвајања МСФИ 16

Приликом усвајања МСФИ 16, Друштво је признало обавезе по основу закупа везано за закупе који су претходно били класификовани као “оперативни закуп” по принципима МРС 17 “Закуп”. Ове обавезе су одмерене по вредности преосталих рата плаћања за лизинг, дисконтованих коришћењем инкременталне каматне стопе задуживања закупца на дан 1. јануара 2019. године.

За закупе који су претходно класификовани као финансијски закуп, Друштво је признало књиговодствену вредност имовине која је предмет закупа и обавезе по основу закупа непосредно пре прелаза као књиговодствену вредност права коришћења средстава и обавеза по основу закупа на дан прве примене. Принципи мерења МСФИ 16 су примењени само након тог датума.

Обавезе по основу оперативног лизинга обелодањене на дан 31. децембра 2018. године	265.067
(Мање): краткорочни закуп признати на директној основи као трошак	(31.155)
(Мање): закуп мање вредности признати на директној основи као трошак	(108.527)
Недисконтован закуп у складу са МСФИ 16	125.385
Дисконтовано коришћењем инкременталне каматне стопе задуживања закупца на дан прве примене	100.027
Плус: обавезе финансијског лизинга признате на дан 31. децембра 2018. године	644.611
Обавезе закупа признате на дан 1. јануара 2019. године	744.638
Од чега:	
Текуће обавезе по основу закупа	96.572
Дугорочне обавезе по основу закупа	648.066
	744.638

Право коришћења средстава везана за закуп одмерено је по износу који је једнак обавези за закуп. Није било штетних уговора о закупу који би захтевали корекције права коришћења средстава на дан прве примене.

Признато право коришћења средстава односи се на следећа средства:

	30. септембар 2019	1. јануар 2019
Некретнине	501.877	540.388
Постројења и опрема	283.778	324.713
Моторна возила	46.062	54.331
Укупно право коришћења средстава	831.717	919.432

Промена рачуноводствене политике утицала је на следеће ставке у билансу стања на дан 1. јануара 2019. године:

Некретнине, постројења и опрема – смањење	(819.405)
Право коришћења средстава – повећање	919.432
Дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана – смањење	644.611
Обавезе по основу закупа – повећање	(744.638)

Приликом прве примене МСФИ 16, Друштво је користило следеће могућности практичне примене дозвољене стандардом:

- употреба једне дисконтне стопе на читав портфолио закупа са разумно сличним карактеристикама;
- признавање оперативног закупа чији је рок трајања краћи од 12 месеци на дан 1. јануара 2019. године као краткорочни закуп;
- признавање оперативног закупа за средства мале вредности;
- искључивање почетних директних трошкова из мерења права коришћења средства на дан прве примене, и
- употреба искуства приликом дефинисања периода закупа у ситуацијама када уговор садржи опције за продужење или прекид закупа.

Друштво је такође одабрало да не процењује поново да ли уговор јесте уговор о закупу, или садржи закуп, на дан почетка примене. Уместо тога, за уговоре који су закључени пре датума прве примене, Друштво се ослонило на своју процену која је начињена применом МРС 17 и ИФРИЦ 4 приликом утврђивања да ли уговор садржи закуп.

Рачуноводствена политика

Друштво закупљује различите канцеларијске просторе, складишта, малопродајне објекте, опрему и моторна возила. Уговори о закупу су обично закључени на фиксни период од 2 до 20 година али могу имати опцију продужетка. О условима закупа се преговара на појединачној основи те уговори садрже широку палету различитих услова.

До финансијске 2018. године, закуп некретнина, постројења и опреме је био класификован или као финансијски или као оперативни закуп. Плаћања по оперативном закупу (без било којих подстицаја закуподавца) се бележе у укупном резултату линеарном методом током периода закупа.

Од 1. јануара 2019. године, закупи се признају као право коришћења средства и кореспондентна обавеза на датум када је имовина која је предмет закупа доступна за употребу од стране Друштва. Свако плаћање закупа је подељено између обавезе и финансијског трошка. Финансијски трошак се признаје у извештају о укупном резултату током периода закупа, применом константне периодичне

каматне стопе на преостали салдо обавеза сваког периода. Право коришћења средства се амортизује током краћег од века трајања имовине или трајања закупа линеарном методом.

Средства и обавезе који проистичу из закупа се почетно одмеравају применом метода садашње вредности. Обавезе по основу закупа укључују нето садашњу вредност следећих плаћања закупа:

- фиксних плаћања (укључујући и плаћања која су у суштини фиксна), умањено за било које потраживање подстицаја закупа
- варијабилних плаћања закупа која су заснована на индексу или стопи
- износа који се очекује да ће бити плаћен од стране закупца у оквиру гаранције преостале вредности
- извршне цене опције куповине уколико је закупца у разумној мери сигуран да ће искористити ту опцију, и
- плаћања пенала за прекид закупа, ако услови закупа указују да ће закупца извршити ту опцију.

Плаћања закупа су дисконтована коришћењем каматне стопе садржане у закупу. Уколико та стопа не може бити утврђена, користи се инкрементална каматна стопа задуживања закупца, односно стопа коју би закупца морао да плати за позајмљивање средстава потребних за стицање имовине сличне вредности у сличном економском окружењу и са сличним условима

Право коришћења средстава одмерава се на основу трошкова који се састоје од следећег:

- износа почетног одмеравања обавеза за закуп
- било ког плаћања закупа извршеног на дан или пре датума почетка закупа, умањено за било које примљене подстицаје закупу
- било ког почетног директног трошка, и
- трошкова враћања у претходно стање.

Плаћања везана за краткорочне закупе и закупе средстава мале вредности се признају на линеарној основи као трошак у извештају о укупном резултату. Краткорочни закупи су закупи са трајањем од 12 месеци или мање. Имовину мале вредности чини рачунарска опрема и мањи канцеларијски намештај.

4. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Следећи нови стандарди и тумачења су ступили на снагу без материјално значајног утицаја на Друштво:

- IFRIC 23 „Неизвесност у вези са третманом пореза на добит“ (објављен 7. јуна 2017. године и на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
- „Карактеристике плаћања унапред са негативном накнадом“ – Измене и допуне МСФИ 9 (објављене 12. октобра 2017. и на снази за годишње периоде који почињу на дан и након 1. јануара 2019. године).
- Измене и допуне МРС 28 „Дугорочна улагања у придружене ентитете или заједничка улагања“ (објављене 12. октобра 2017. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
- Циклус годишњег унапређења МСФИ, 2015.- 2017. (објављене 12. децембра 2017. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

- Измене и допуне МРС 19 „Измене, смањења и исплате по основу планова“ (објављене 7. фебруара 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

За остале нове стандарде и тумачења не очекује се материјално значајан утицај на Друштво када буду усвојени:

- МСФИ 17 – Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017. године и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021.);
- Продаја или увећање имовине између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког улагања – Измене МСФИ 10 и МРС 28 (објављене 11. септембра 2014. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан који је одредио ИАСБ);
- Измене и допуне Концептуалног оквира финансијског извештавања (објављене марта 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција пословања – Измене и допуне МСФИ 3 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција материјалности – Измене и допуне МРС 1 и МРС 8 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

Осим ако горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на периодичне сажете финансијске извештаје Друштва.

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Друштва за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. и 2018. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Друштва су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Друштва: истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Корпоративна администрација и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом између сегмената и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја између сегмената се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Друштва. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Друштва јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	36.333.304	174.759.374	(36.387.433)	174.705.245
Међусегментни	35.633.111	754.322	(36.387.433)	-
Екстерни	700.193	174.005.052	-	174.705.245
ЕБИТДА (сегментни резултат)	25.728.701	3.569.925	-	29.298.626
Амортизација	(7.660.592)	(6.157.447)	-	(13.818.039)
Добици од вредновања	-	389.321	-	389.321
Нето добитак (губитак) на курсним разликама	(45.511)	356.207	-	310.696
Финансијски расходи, нето	(88.378)	(623.831)	-	(712.209)
Порез на добит	(74.444)	(3.097.513)	-	(3.171.957)
Сегментни добитак/(губитак)	17.783.034	(6.314.198)	-	11.468.836

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2018. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	25.550.616	190.985.157	(26.084.204)	190.451.569
Међусегментни	24.276.020	1.808.184	(26.084.204)	-
Екстерни	1.274.596	189.176.973	-	190.451.569
ЕБИТДА (сегментни резултат)	27.739.616	12.444.127	-	40.183.743
Амортизација	(6.311.286)	(6.558.631)	-	(12.869.917)
Губици од вредновања	(3.471)	(21.164)	-	(24.635)
Нето добитак (губитак) на курсним разликама	(42.776)	(191.925)	-	(234.701)
Финансијски приходи (расходи), нето	10.006	(463.666)	-	(453.660)
Порез на добит	(122.158)	(4.122.768)	-	(4.244.926)
Сегментни добитак/(губитак)	21.082.559	1.287.261	-	22.369.820

ЕБИТДА за период од три месеца и девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. и 2018. године је усаглашена у табели испод:

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Нето добитак за период	7.576.523	10.234.024	11.468.836	22.369.820
Порез на добит	1.951.580	1.974.135	3.171.957	4.244.926
Финансијски расходи	462.317	542.979	1.417.461	1.663.485
Финансијски приходи	(212.994)	(389.941)	(705.252)	(1.209.825)
Трошкови амортизације	4.645.471	4.596.912	13.818.039	12.869.917
Нето (добитак) губитак на курсним разликама	(181.363)	237.240	(310.696)	234.701
Остали (приходи) расходи, нето	(12.319)	170.973	172.674	138.294
Остали неоперативни (приходи) расходи, нето	335.047	(134.484)	265.607	(127.575)
ЕБИТДА	14.564.262	17.231.838	29.298.626	40.183.743

Анализа укупних прихода од продаје (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	663.496	663.496
Продаја природног гаса	1.332.552	-	1.332.552
Малопродаја	-	-	1
Велепродаја	1.332.552	-	1.332.552
Продаја нафтних деривата	134.826.612	31.158.154	165.984.766
Малопродаја	48.495.359	-	48.495.359
Велепродаја	86.331.253	31.158.154	117.489.407
Продаја електричне енергије	578.390	154.044	732.434
Приходи од закупа	284.055	799	284.854
Остала продаја	5.581.119	126.024	5.707.143
Продаја укупно	142.602.728	32.102.517	174.705.245

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.056.256	1.056.256
Продаја природног гаса	1.415.084	-	1.415.084
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.415.084	-	1.415.084
Продаја нафтних деривата	141.952.327	35.218.645	177.170.972
Малопродаја	46.145.291	-	46.145.291
Велепродаја	95.807.036	35.218.645	131.025.681
Продаја електричне енергије	478.885	4.466.746	4.945.631
Остала продаја	5.663.124	200.502	5.863.626
Продаја укупно	149.509.420	40.942.149	190.451.569

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од 117.489.407 РСД (2018: 131.025.681 РСД) приходи у износу од 13.043.228 РСД (2018: 19.494.776 РСД) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на трговање са Network For Trading д.о.о. Београд у износу од 663.496 РСД (2018: Gazprom Marketing & Trading Co., Ltd у износу од 3.988.435 РСД).

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од 4.561.052 РСД (2018: 4.223.980 РСД).

Све уговорне обавезе које се односе на купце су испуњене у тренутку времена у коме купац остварује контролу над предметном имовином а Друштво испуњава своју уговорену обавезу.

Седиште Друштва је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је 142.602.728 РСД (2018: 149.509.420 РСД) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио 32.102.517 РСД (2018: 40.942.149 РСД).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио	
	2019	30. септембра 2018
Продаја сирове нафте	663.496	1.056.256
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Босна и Херцеговина	11.024.572	8.507.290
Бугарска	5.149.623	8.269.231
Румунија	3.693.011	6.169.304
Хрватска	1.815.734	2.366.149
Швајцарска	1.253.379	1.755.558
Мађарска	1.158.455	1.210.430
Велика Британија	857.339	1.292.002
Северна Македонија	819.890	1.371.827
Остала тржишта	5.386.151	4.276.854
	31.158.154	35.218.645
Продаја електричне енергије	154.044	4.466.746
Приходи од закупа	799	-
Остали приходи	126.024	200.502
	32.102.517	40.942.149

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

6. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Готовина у банци и благајна	10.104.668	5.621.605
Депозити са доспећем до 3 месеца	2.326.226	6.367.102
Новчана средства на ескроу рачуну	14.541	17.364
Остала новчана средства	253.783	216.507
	12.699.218	12.222.578

7. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Краткорочни кредити	23.678	27.633
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	-	2.122.961
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 12)	12.741.847	10.654.662
Минус исправка вредности	(7.783.741)	(6.118.893)
	4.981.784	6.686.363

8. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Потраживања по основу продаје	41.435.566	37.762.042
Остала потраживања	109.161	122.807
Потраживања за нефактурисани приход	-	314.496
Минус исправка вредности потраживања по основу продаје	(10.016.029)	(10.062.788)
Минус исправка вредности осталих потраживања	(56.138)	(59.610)
Укупно за потраживања по основу продаје	31.472.560	28.076.947

Руководство Друштва, редовно испитује кредитни квалитет потраживања по основу продаје и осталих потраживања узимајући у обзир старосни профил потраживања као и временски период пословног односа са Друштвом.

Руководство верује да су неисправљена потраживања по основу продаје и остала потраживања у потпуности надокнадива.

Валутна структура потраживања по основу продаје и других потраживања Друштва је следећа:

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
РСД	26.956.125	23.649.335
ЕУР	4.161.300	3.734.398
УСД	355.135	693.041
Остало	-	173
	31.472.560	28.076.947

9. ЗАЛИХЕ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Сирова нафта	24.155.210	24.596.883
Нафтни деривати	15.704.665	18.794.803
Материјал	4.916.029	5.148.165
Остало	754.944	734.454
Минус: Исправка вредности	(4.703.807)	(4.830.527)
	40.827.041	44.443.778

10. ОСТАЛА ОБРТНА ИМОВИНА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дати аванси	620.112	716.164
Разграничени ПДВ	1.712.294	1.567.844
Унапред плаћени трошкови	382.873	220.882
Унапред плаћени трошкови царине	6.189	4.625
Унапред плаћена акциза	1.447.332	2.743.083
Остала краткорочна потраживања	7.655.227	7.781.630
Минус: Исправка вредности	(7.626.350)	(7.617.942)
	4.197.677	5.416.286

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 30. септембра 2019. године у износу од 1.712.294 РСД (31. децембра 2018: 1.567.844 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 30. септембра 2019. године у износу од 1.447.332 РСД (31. децембар 2018: 2.743.083 РСД) се односи на акцизу плаћену држави за готове производе складиштене на неакцизном складишту.

Остала краткорочна потраживања се најзначајнијим делом односе на спорна потраживања која су обезвређена.

11. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Средства за производњу нафте и гаса	Средства за прераду	Средства за маркетинг и дистрибуцију	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2018.						
Набавна вредност	135.319.517	114.239.048	47.083.673	17.694.721	32.591.816	346.928.775
Исправка вредности и обезвређење	(32.675.985)	(40.818.582)	(25.487.659)	(8.841.365)	(1.996.745)	(109.820.336)
Неотписана вредност	102.643.532	73.420.466	21.596.014	8.853.356	30.595.071	237.108.439
Период завршен 30. септембра 2018.						
Повећања	-	-	-	-	28.635.113	28.635.113
Бизнис комбинације	-	-	-	-	217.660	217.660
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	158.576	-	-	-	-	158.576
Пренос са инвестиција у току	11.549.461	1.386.171	3.560.627	140.528	(16.636.787)	-
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	(81.328)	-	-	(81.328)
Обезвређење	-	-	(23.931)	-	(13.412)	(37.343)
Амортизација	(6.269.861)	(4.182.159)	(1.291.547)	(392.613)	-	(12.136.180)
Отуђења и отписи	(52.007)	(72.933)	(17.725)	(17.646)	(794.563)	(954.874)
Остали преноси	1.980.026	(1.400.947)	20.705	(599.720)	8.177	8.241
	110.009.727	69.150.598	23.762.815	7.983.905	42.011.259	252.918.304
На дан 30. септембра 2018.						
Набавна вредност	149.474.499	113.765.057	51.043.367	16.217.905	44.021.415	374.522.243
Исправка вредности и обезвређење	(39.464.772)	(44.614.459)	(27.280.552)	(8.234.000)	(2.010.156)	(121.603.939)
Неотписана вредност	110.009.727	69.150.598	23.762.815	7.983.905	42.011.259	252.918.304
На дан 1. јануара 2019.						
Набавна вредност	156.367.336	115.028.154	51.380.912	16.193.480	45.864.852	384.834.734
Исправка вредности и обезвређење	(42.496.555)	(46.153.659)	(27.626.321)	(8.300.778)	(2.003.304)	(126.580.617)
Неотписана вредност	113.870.781	68.874.495	23.754.591	7.892.702	43.861.548	258.254.117
Период завршен 30. септембра 2019.						
Повећања	-	-	-	-	26.332.523	26.332.523
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	104.542	-	-	-	-	104.542
Пренос са инвестиција у току	9.873.390	1.862.125	1.003.196	440.433	(13.179.144)	-
Пренос на стална средства намењена продаји	(19.663)	(11.959)	(26)	(74.151)	-	(105.799)
Обезвређење	-	(3.488)	(55.783)	-	(16.405)	(75.676)
Амортизација	(7.621.144)	(4.051.541)	(1.259.938)	(418.193)	-	(13.350.816)
Отуђења и отписи	(122.080)	(16.927)	(29.359)	(5.972)	(110.305)	(284.643)
Пренос на права коришћења средстава (напомена 3)	(54.331)	-	(765.074)	-	-	(819.405)
Остали преноси	(28.832)	(3.167)	1.541	30.469	170.151	170.162
	116.002.663	66.649.538	22.649.148	7.865.288	57.058.368	270.225.005
На дан 30. септембра 2019.						
Набавна вредност	165.905.912	116.797.043	51.074.751	16.228.154	59.078.077	409.083.937
Исправка вредности и обезвређење	(49.903.249)	(50.147.505)	(28.425.603)	(8.362.866)	(2.019.709)	(138.858.932)
Неотписана вредност	116.002.663	66.649.538	22.649.148	7.865.288	57.058.368	270.225.005

Капитализовани трошкови позајмљивања за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. године укључују трошкове камата у износу од 104.898 РСД (30. септембра 2018.: 83.833 РСД).

12. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочни кредити	39.190.504	37.976.787
Финансијска средства по фер вредности исказана у осталом укупном резултату	26.540	177.767
Остали дугорочни финансијски пласмани	165.499	25.984
Минус текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 7)	(12.741.847)	(10.654.662)
Минус исправка вредности осталих дугорочних финансијских пласмана	(2.306.898)	(4.117.452)
	24.333.798	23.408.424

13. ОСТАЛА СТАЛНА ИМОВИНА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дати аванси за основна средства	752.329	790.744
Унапред плаћени трошкови	143.630	151.070
Остала финансијска средства	1.192.384	1.240.438
Минус: исправка вредности осталих финансијских средства	(363.563)	(371.817)
Минус: исправка вредности датих аванса	(32.576)	(32.576)
	1.692.204	1.777.859

14. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ДЕО ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ГОДИНУ ДАНА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Краткорочни кредити	1.486.753	2.218.378
Обавезе за камату	102.952	100.154
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (напомена 18)	5.813.934	5.852.524
Део дугорочних обавеза по финансијском лизингу који доспева до једне године (напомена 18)	-	71.066
	7.403.639	8.242.122

Промене на обавезама Друштва по основу краткорочних финансијских активности приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018
Краткорочни кредити на дан 1. јануара	2.218.378	2.298.487
Приливи	10.922.793	9.208.996
Одливи	(11.654.418)	(9.691.224)
Курсне разлике (напомена 22)	-	(131)
Краткорочни кредити на дан 30. септембра	1.486.753	1.816.128

15. ДОБАВЉАЧИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Обавезе према добављачима	34.247.355	26.584.597
Обавезе за дивиденду	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе из пословања	33.860	8.434
	38.053.523	30.365.339

Обавезе према добављачима са стањем на дан 30. септембра 2019. године у износу од 34.247.355 РСД (31. децембра 2018: 26.584.597 РСД) најзначајнијим делом се односе на обавезе за сирову нафту у износу од 19.456.621 РСД (31. децембра 2018: 10.240.742 РСД), према добављачу Glencore Energy, Велика Британија у износу од 5.705.905 РСД (31. децембра 2018: 0 РСД) и Газпром Њефт Ст. Петерсбург у износу од 10.706.518 РСД (31. децембра 2018: 10.240.742 РСД).

16. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Уговорене обавезе произишле из уговора са купцима:		
- Примљени аванси	1.684.691	1.322.558
- Програм лојалности купаца	568.956	502.254
Обавезе према запосленима	2.678.699	3.199.959
Остале краткорочне не-финансијске обавезе	165.588	62.910
	5.097.934	5.087.681

Приход у износу од 1.451.120 РСД који је остварен у текућем извештајном периоду се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2019. године, од чега се 1.129.191 РСД односи на авансе и 321.929 РСД на програм лојалности купаца.

17. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Обавеза за рудну ренту	344.941	378.481
ПДВ	3.348.644	1.187.246
Обавеза за акцизе	5.617.037	4.680.755
Накнада за робне резерве	274.548	260.905
Обавезе за царину	217.233	291.534
Накнада за енергетску ефикасност	32.727	-
Обавезе за остале порезе и таксе	1.872.522	1.761.272
	11.707.652	8.560.193

18. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочни кредит - Газпром Њефт	20.499.122	24.738.405
Банкарски кредити	67.462.286	67.908.442
Обавезе за финансијски лизинг (напомена 19)	-	644.611
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 14)	(5.813.934)	(5.923.590)
	82.147.474	87.367.868

Промене на обавезама по основу дугорочних кредита приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио	
	2019	30. септембра 2018
Дугорочни кредити на дан 1. јануара	92.646.847	95.404.544
Приливи	12.121.121	20.732.742
Одливи	(16.325.784)	(23.562.494)
Курсне разлике (напомена 22)	(480.776)	141.228
Дугорочни кредити на дан 30. септембра	87.961.408	92.716.020

(а) *Дугорочни кредит - Гаспром Њефт*

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 30. септембра 2019. године у износу од 20.499.122 РСД (2018: 24.738.405 РСД), са износом текућег доспећа од 5.466.432 РСД (2018: 5.497.423 РСД), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) *Банкарски кредити*

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочни кредити у земљи	45.678.548	50.621.113
Дугорочни кредити у иностранству	21.783.738	17.287.329
	67.462.286	67.908.442
Текуће доспеће дугорочних кредита	(347.502)	(355.101)
	67.114.784	67.553.341

Доспеће банкарских кредита:

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Између 1 и 2 године	1.248.984	1.403.463
Између 2 и 5 година	62.608.034	61.219.659
Преко 5 година	3.257.766	4.930.219
	67.114.784	67.553.341

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита је следећа:

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
УСД	214.301	361.696
ЕУР	66.974.007	67.250.132
РСД	531	649
ЈПЈ	273.447	295.965
	67.462.286	67.908.442

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Друштво одржава однос задуживања према ЕБИТДА. Руководство верује да је Друштво усаглашено са наведеним ковенантама на дан 30. септембра 2019. и 31. децембра 2018. године.

19. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЗАКУПА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочне обавезе по основу закупа	590.925	-
Текуће обавезе по основу закупа	98.901	-
	689.826	-

На дан 31. децембра 2018. године обавезе по основу финансијског лизинга биле су признате у оквиру билансних линија Дугорочне финансијске обавезе (напомена 18) и текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 14) у укупном износу од 644.611 РСД.

Промене на обавезама по основу закупа приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018
На дан 1. јануара	644.611	247.210
Промена почетног стања	100.027	-
Одливи	(86.684)	(39.388)
Немонетарне трансакције	31.276	478.384
Курсне разлике (напомена 22)	596	(242)
На дан 30. септембра	689.826	685.964

20. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРЕРАДЕ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Трошкови запослених	877.507	847.637	2.570.868	2.525.340
Трошкови материјала и сировина (изузев набавки нафте, гаса и нафтних деривата)	239.480	185.225	728.841	558.469
Трошкови одржавања и поправки	1.057.433	968.013	4.854.568	3.015.198
Трошкови електричне енергије за даљу продају	119.436	1.876.257	302.388	4.495.713
Трошкови енергије и комуналних услуга	645.174	581.066	1.576.007	1.538.780
Трошкови заштите и обезбеђења	135.125	133.364	398.796	361.828
Трошкови осигурања	75.750	68.018	213.740	206.272
Транспортни трошкови за производњу	446.265	490.428	1.273.512	1.449.303
Остало	2.407.460	2.228.948	6.222.912	5.949.253
	6.003.630	7.378.956	18.141.632	20.100.156

21. ТРОШКОВИ ПРОДАЈЕ, ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Трошкови запослених	2.435.124	2.460.715	7.352.575	7.400.661
Трошкови франшизера	81.015	102.209	220.776	282.420
Адвокатске, ревизорске и консултантске услуге	407.588	399.579	1.132.771	1.030.197
Трошкови текућег одржавања	221.029	193.822	599.665	549.072
Трошкови рекламе и маркетинга	98.306	74.210	222.735	219.140
Трошкови закупа	59.635	30.545	186.203	96.766
Трошкови службеног пута	89.469	75.308	199.014	221.119
Трошкови заштите и обезбеђења	133.782	111.560	365.195	343.152
Трошкови осигурања	29.174	29.473	86.314	81.861
Услуге транспорта и складиштења	78.428	87.366	238.849	255.842
Трошкови исправке вредности спорних потраживања	(179.843)	(183.557)	(248.078)	(317.036)
Остало	1.937.425	1.854.695	5.538.911	5.378.180
	5.391.132	5.235.925	15.894.930	15.541.374

22. НЕТО ДОБИЦИ (ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ КУРСНИХ РАЗЛИКА

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Добиси (губици) по основу курсних разлика из активности финансирања				
- - добиси по основу курсних разлика	452.341	825.425	1.058.351	1.479.949
- - губици по основу курсних разлика	(180.133)	(1.144.083)	(578.171)	(1.620.804)
Нето добиси (губици) по основу курсних разлика из пословних активности	(90.845)	81.418	(169.484)	(93.846)
	181.363	(237.240)	310.696	(234.701)

23. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Приходи од камата на депозите у банкама	37.772	138.616	194.198	520.435
Приходи од камата на дате кредите	174.964	226.194	510.796	664.259
Приходи од дивиденди	258	25.131	258	25.131
	212.994	389.941	705.252	1.209.825

24. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Расходи камата	438.147	552.269	1.409.156	1.725.140
Ефекат дисконтовања дугорочних резервисања	38.005	23.154	110.436	66.839
Ефекат дисконтовања финансијских средстава	9.117	-	2.767	(44.661)
Минус: капиталисана камата	(22.952)	(32.444)	(104.898)	(83.833)
	462.317	542.979	1.417.461	1.663.485

25. ОДМЕРАВАЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ

У периодичним сажетим финансијским извештајима инвестиционе некретнине и финансијска средства расположива за продају су вреднована по фер вредности. Технике вредновања коришћене у процесу одмеравања фер вредности средстава идентичне су онима обелодањеним у финансијским извештајима на дан 31. децембра 2018. године. Такође, током првих девет месеци 2019. године није било трансфера средстава између хијерархија фер вредновања.

На дан 30. септембра 2019. године, књиговодствена вредност финансијских средстава је приближно једнака њиховој фер вредности.

26. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Заштита животне средине

Руководство Друштва је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од 540.399 РСД (31. децембар 2018: 637.414 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Друштва са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Друштва сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порези

Порески закони се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 30. септембра 2019. године да је Друштво измирило све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 30. септембра 2019. године Друштво има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од 5.329.414 РСД (31. децембар 2018. године: 15.944.407 РСД).

Није било других значајних потенцијалних и преузетих обавеза Друштва.

27. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У сврху састављања ових периодичних сажетих финансијских извештаја, лица се сматрају повезаним уколико једно лице има контролу над другим или је у могућности да значајно утиче на доношење финансијских и пословних одлука у складу са МРС 24 Повезана правна лица.

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Друштва је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је у периоду од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. године и у истом периоду претходне године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније

транзакције са повезаним правним лицама у наведним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 30. септембра 2019. године и 31. децембра 2018. године стање средстава и обавеза по основу транзакција са повезаним правним лицама је следеће:

На дан 30. септембра 2019.	Зависна друштва	Матично друштво	Заједничка улагања, придружена лица и лица под заједничком контролом
Краткорочни финансијски пласмани	12.763.506	-	-
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	3.413.389	-	1.533.295
Остала обртна имовина	8.595	-	18.315
Право коришћења средства	61.192	-	-
Инвестиције у зависна друштва и заједничка улагања	16.847.566	-	1.038.800
Дугорочни финансијски пласмани	26.448.656	-	-
Остала стална имовина	64.984	-	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(4.345.307)	(10.706.518)	(1.303.562)
Остале краткорочне обавезе	(2.728)	-	(7.527)
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(1.489.420)	(5.466.432)	-
Текуће обавезе по основу закупа	(6.706)	-	-
Дугорочне финансијске обавезе	-	(15.032.690)	-
Дугорочне обавезе по основу закупа	(48.571)	-	-
	53.715.156	(31.205.640)	1.279.321

На дан 31. децембра 2018	Зависна друштва	Матично друштво	Заједничка улагања, придружена лица и лица под заједничком контролом
Краткорочни финансијски пласмани	10.224.339	-	-
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	3.318.542	99	1.856.781
Остала обртна имовина	30.338	-	337.220
Инвестиције у зависна друштва и заједничка улагања	13.425.586	-	1.038.800
Дугорочни финансијски пласмани	23.279.079	-	-
Остала стална имовина	3.582	-	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(3.074.680)	(10.243.742)	(1.918.499)
Остале краткорочне обавезе	(2.097)	-	(2.141)
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(2.222.441)	(5.497.423)	-
Дугорочне финансијске обавезе	-	(19.240.982)	-
	44.982.248	(34.982.048)	1.312.161

У периоду од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. и 2018. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. године	Зависна друштва	Матично друштво	Заједничка улагања, придružена лица и лица под заједничком контролом
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	12.812.825	-	13.422.530
Остали приходи	320.013	-	45.586
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(175.768)	(35.443.305)	(3.205)
Трошкови производње и прераде	(3.154.844)	-	(324.319)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	(806.712)	-	(6.543)
Транспортни трошкови	(1.956)	-	-
Амортизација	(6.857)	-	-
Остали приходи (расходи), нето	(86.751)	14.610	(463)
Финансијски приходи	502.870	-	-
Финансијски расходи	(37.043)	(309.072)	-
	9.365.777	(35.737.767)	13.133.586

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018. године	Зависна друштва	Матично друштво	Заједничка улагања, придružена лица и лица под заједничком контролом
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	12.111.754	-	19.931.844
Остали приходи	530.557	462	4.006.428
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(29.880)	(45.583.790)	(8.608)
Трошкови производње и прераде	(3.141.895)	-	(4.270.025)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	(365.591)	-	(6.198)
Транспортни трошкови	(69.229)	-	(1.555)
Остали расходи, нето	-	(4.985)	(809)
Финансијски приходи	655.249	-	-
Финансијски расходи	(33.225)	(379.285)	-
	9.657.740	(45.967.598)	19.651.077

Трансакције са кључним руководством

За период од девет месеци који се завршио на дан 30. септембра 2019. и 2018. године Друштво је признало 679.623 РСД и 740.326 РСД, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални Директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

Консолидовани финансијски извештај

Консолидовани извештај о финансијској позицији

		30. септембар 2019 (неревидирани)	31. децембар 2018
Имовина			
Обртна имовина			
Готовински еквиваленти и готовина	6	14.444.551	15.480.830
Краткорочни финансијски пласмани	7	1.767.441	2.188.488
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	8	30.337.700	26.933.563
Залихе	9	44.144.042	47.856.312
Потраживања за више плаћен порез на добит		562.203	-
Остала обртна имовина	10	5.496.540	6.283.241
Стална средства намењена продаји		123.724	-
Укупно обртна имовина		96.876.201	98.742.434
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	11	299.077.311	286.454.546
Право коришћења средстава	3	1.589.154	-
Инвестиционе некретнине		1.583.455	1.615.391
Гудвил и остала нематеријална улагања		4.009.704	4.653.550
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	12	1.851.913	1.980.388
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања		226.228	73.858
Дугорочни финансијски пласмани		270.880	129.345
Одложена пореска средства		-	545.497
Остала стална имовина	13	1.640.991	1.781.202
Укупно стална имовина		310.249.636	297.233.777
Укупно имовина		407.125.837	395.976.211
Обавезе и капитал			
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	14	6.591.970	6.614.417
Текуће обавезе по основу закупа	19	289.400	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	15	37.137.307	30.357.413
Остале краткорочне обавезе	16	6.507.619	5.956.257
Обавезе за порез на добит		-	625.985
Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	17	12.668.746	9.575.333
Резервисања за обавезе и трошкове		1.845.832	1.941.795
Укупно краткорочне обавезе		65.040.874	55.071.200
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочне финансијске обавезе	18	82.350.743	87.819.202
Дугорочне обавезе по основу закупа	19	1.127.760	-
Одложене пореске обавезе		762.210	-
Резервисања за обавезе и трошкове		10.599.306	10.210.005
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		94.840.019	98.029.207
Капитал			
Акцијски капитал		81.530.200	81.530.200
Резерве		244.895	77.130
Нераспоређена добит		165.730.606	161.516.302
Капитал који се може приписати власницима Друштва		247.505.701	243.123.632
Капитал који припада учешћима без права контроле		(260.757)	(247.828)
Укупан капитал		247.244.944	242.875.804
Укупно обавезе и капитал		407.125.837	395.976.211

у 000 РСД

Консолидовани извештај о укупном резултату

	Напомене	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембар	
		2019 (неревидирани)	2018 (неревидирани)	2019 (неревидирани)	2018 (неревидирани)
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса		75.140.493	81.179.259	186.882.421	193.679.540
Остали приходи од продаје		3.580.492	5.156.921	9.286.139	13.092.222
Укупно приходи од продаје	5	78.720.985	86.336.180	196.168.560	206.771.762
Набавна вредност нафте, гаса и нафтних деривата		(49.566.744)	(52.926.869)	(123.935.904)	(122.053.855)
Трошкови производње и прераде	20	(6.397.874)	(7.838.803)	(18.691.085)	(20.777.821)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	21	(6.158.222)	(5.648.019)	(17.896.881)	(16.971.996)
Трошкови транспорта		(333.298)	(347.183)	(780.650)	(911.648)
Трошкови амортизације		(5.132.036)	(5.131.646)	(15.322.889)	(14.482.335)
Трошкови пореза изузев пореза на добит		(1.346.361)	(1.349.403)	(3.945.841)	(3.887.590)
Трошкови истраживања		-	(41.169)	(11.474)	(56.940)
Укупно пословни расходи		(68.934.535)	(73.283.092)	(180.584.724)	(179.142.185)
Остали приходи (расходи), нето		108.282	(162.377)	(142.011)	(139.616)
Пословни добитак		9.894.732	12.890.711	15.441.825	27.489.961
Удео у губитку придружених ентитета и зједничких улагања		(57.419)	-	(128.475)	-
Нето добитак (губитак) на курсним разликама	22	99.463	(256.160)	(6.542)	(253.234)
Финансијски приходи	23	51.037	167.301	226.450	555.237
Финансијски расходи	24	(485.520)	(563.828)	(1.477.153)	(1.725.828)
Укупно остали расходи		(392.439)	(652.687)	(1.385.720)	(1.423.825)
Добитак пре опорезивања		9.502.293	12.238.024	14.056.105	26.066.136
Порески расходи		(1.229.083)	(1.549.845)	(2.036.214)	(3.253.795)
Одложени порески расходи		(788.150)	(469.602)	(1.307.876)	(1.099.120)
Порез на добит		(2.017.233)	(2.019.447)	(3.344.090)	(4.352.915)
Нето добитак за период		7.485.060	10.218.577	10.712.015	21.713.221
Укупно остали резултат					
Ставке које накнадно неће бити признате у добитку (губитку)					
Добици (губици) по основу улагања у инструменте капитала		570	(364)	8.445	(950)
Ставке које могу накнадно бити признате у добитку (губитку)					
Добици (губици) по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања		58.256	(30.339)	166.204	12.091
Укупно остали резултат		58.826	(30.703)	174.649	11.141
Укупан добитак за период		7.543.886	10.187.874	10.886.664	21.724.362
Добит (губитак) која се може приписати:					
- Акционарима Нафтне индустрије Србије		7.491.452	10.222.821	10.726.460	21.725.910
- Учешћима без права контроле		(6.392)	(4.244)	(14.445)	(12.689)
Добит за период		7.485.060	10.218.577	10.712.015	21.713.221
Укупна добит (губитак) која се може приписати:					
- Акционарима Нафтне индустрије Србије		7.549.397	10.192.877	10.899.593	21.736.956
- Учешћима без права контроле		(5.511)	(5.003)	(12.929)	(12.594)
Укупна добит		7.543.886	10.187.874	10.886.664	21.724.362
Зарада по акцији која се може приписати акционарима Нафтне индустрије Србије					
Основна зарада по акцији (РСД по акцији)		45.94	62.69	65.78	133.24
Просечан пондерисани број акција (у милионима)		163	163	163	163

у 000 РСД

Консолидовани извештај о променама на капиталу

Период од девет месеци који се завршио 30. септембар 2019 and 2018

(неревидирани)

	Капитал који се може приписати власницима Друштва				Учешћа без права контроле	Укупно капитал
	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно		
Стање на дан 1. јануара 2018. године	81.530.200	40.453	143.713.351	225.284.004	(232.496)	225.051.508
Прва примена МСФИ 9:						
- вредновање очекиваних кредитних губитака	-	-	(401.527)	(401.527)	-	(401.527)
Кориговано почетно стање на дан 1. јануара 2018. године	81.530.200	40.453	143.311.824	224.882.477	(232.496)	224.649.981
Добит (губитак) за период	-	-	21.725.910	21.725.910	(12.689)	21.713.221
Остали укупни приход (расход)						
Губици по основу улагања у инструменте капитала	-	(950)	-	(950)	-	(950)
Продаја инструмената капитала	-	3.455	(3.455)	-	-	-
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	-	11.996	-	11.996	95	12.091
Укупан приход (расход) за период	-	14.501	21.722.455	21.736.956	(12.594)	21.724.362
Расподела дивиденде	-	-	(6.948.004)	(6.948.004)	-	(6.948.004)
Укупно трансакције са власницима, признате у капиталу	-	-	(6.948.004)	(6.948.004)	-	(6.948.004)
Стање на дан 30. септембра 2018. године	81.530.200	54.954	158.086.275	239.671.429	(245.090)	239.426.339
Стање на дан 1. јануара 2019. године	81.530.200	77.130	161.516.302	243.123.632	(247.828)	242.875.804
Добит (губитак) за период	-	-	10.726.460	10.726.460	(14.445)	10.712.015
Остали укупни приход (расход)						
Добици по основу улагања у инструменте капитала	-	8.445	-	8.445	-	8.445
Продаја инструмената капитала	-	(5.368)	5.368	-	-	-
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	-	164.688	-	164.688	1.516	166.204
Укупан приход (расход) за период	-	167.765	10.731.828	10.899.593	(12.929)	10.886.664
Расподела дивиденде	-	-	(6.517.524)	(6.517.524)	-	(6.517.524)
Укупно трансакције са власницима, признате у капиталу	-	-	(6.517.524)	(6.517.524)	-	(6.517.524)
Стање на дан 30. септембра 2019. године	81.530.200	244.895	165.730.606	247.505.701	(260.757)	247.244.944

у 000 РСД

Консолидовани извештај о токовима готовине⁷⁰

	Напо мене	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
		2019 (неревидирани)	2018 (неревидирани)
Токови готовине из пословних активности			
Добитак пре опорезивања		14.056.105	26.066.136
Корекције за:			
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања		128.475	-
Финансијски расходи	24	1.477.153	1.725.828
Финансијски приходи	23	(226.450)	(555.237)
Нето губитак по основу нереализованих курсних разлика		(217.481)	479.028
Амортизација		15.322.893	14.482.335
Остале неготовинске ставке		118.845	336.416
Токови готовине из пословних активности пре промена на обртном капиталу		30.659.540	42.534.506
Промене на обртном капиталу:			
Потраживања од продаје и остала потраживања		(3.627.301)	(4.390.999)
Залихе		3.764.572	(3.461.446)
Остала обртна имовина		672.898	(40.490)
Обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе		11.531.586	1.704.200
Остали порези изузев пореза на добит		3.094.753	2.016.794
Укупно промене на обртном капиталу		15.436.508	(4.171.941)
Порез на добит		(3.230.326)	(4.471.125)
Плаћена камата		(1.299.505)	(1.591.469)
Примљена камата		336.242	352.071
Нето токови готовине из пословних активности		41.902.459	32.652.042
Токови готовине из инвестиционих активности			
Одливи готовине по основу датих кредита		-	(47.250)
Приливи по основу датих кредита		23.596	-
Одливи готовине по основу улагања у некретнине, постројења и опрему као и нематеријална улагања		(32.285.734)	(31.875.783)
Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме		203.035	188.289
Приливи (одливи) по основу банкарских депозита, нето		94.563	5.602.430
Остали одливи		(61.561)	(26.988)
Нето токови готовине из инвестиционих активности		(32.026.101)	(26.159.302)
Токови готовине из активности финансирања			
Приливи готовине од примљених кредита	18	12.121.120	20.732.743
Готовинске отплате позајмљених износа	18	(16.325.782)	(23.562.365)
Готовинске отплате закупа	19	(250.649)	(75.894)
Исплата дивиденди власницима Друштва		(6.517.524)	(6.948.004)
Нето токови готовине из активности финансирања		(10.972.835)	(9.853.520)
Нето смањење готовине и готовинских еквивалената		(1.096.477)	(3.360.780)
Курсне разлике по основу прерачуна готовине и готовинских еквивалената		60.198	71.449
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода		15.480.830	27.075.370
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода		14.444.551	23.786.039

У 000 РСД

⁷⁰ Политика Групе је да токове готовине приказује са укљученим ПДВ.

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје⁷¹

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. Другог фебруара 2009. године ПАО Гаспром Њефт („Гаспром Њефт“) је реализовао куповину 51% основног капитала Нафтне индустрије Србије чиме Друштво постаје зависно друштво Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. Крајњи власник Групе је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу Prime Market Београдске берзе.

Ови периодични сажети консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране Генералног директора и биће презентовани Одбору Директора ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Група води књиге и рачуноводствену евиденцију у складу са рачуноводственим и пореским принципима, правилима и праксама захтеваним у земљама у којима послује (претежно у Србији). Приложени периодични сажети консолидовани финансијски извештаји су преваходно припремљени на основу статутарних књига и рачуноводствене евиденције које су кориговане и рекласификоване како би њихова презентација била у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Приложени периодични сажети консолидовани финансијски извештаји састављени су у складу са МРС 34 "Периодично финансијско извештавање". МРС 34 не захтева сва потребна обелодањивања која су прописана Међународним стандардима финансијског извештавања.

Група није обелоданила информације које су суштински идентичне оним обелодањеним у ревидираним консолидованим финансијским извештајима за 2018. годину, као што су значајне рачуноводствене политике и процене, финансијски ризици или друга обелодањивања која нису значајно измењена у износу или садржају у односу на последњи извештајни период. Руководство Групе верује да су обелодањивања у овим периодичним сажетим консолидованим финансијским извештајима довољна да обезбеде адекватно обелодањивање уколико се посматрају упоредо са годишњим консолидованим финансијским извештајима за 2018. годину.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 30. септембра 2019. године до 28. октобра 2019. године, када су ови периодични сажети консолидовани финансијски извештаји одобрени.

⁷¹ Сви износи су изражени у 000 РСД

Резултат за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. године није нужно показатељ резултата који се очекује за целу годину.

Група као целина не подлеже значајним сезонским осцилацијама.

2.2. Промене рачуноводствених политика

Значајне рачуноводствене политике и процене које су примењене приликом састављања периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја су конзистентне са оним које су примењене приликом састављања консолидованих финансијских извештаја за годину која се завршила дана 31. децембра 2018. године, осим оних које су описане у делу Примена нових Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ).

3. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Рачуноводствене политике примењене 1. јануара 2019. године

Група је усвојила МСФИ 16 од 1. јануара 2019. године, ретроспективно, али није кориговала упоредне податке за извештајни период 2018. године, како је дозвољено према специфичним прелазним одредбама у стандарду. Рекласификације и усклађивања по основу новог начина признавања лизинга признају се као промене почетног стања од 1. јануара 2019. године.

Усклађивања призната приликом усвајања МСФИ 16

Приликом усвајања МСФИ 16, Група је признала обавезе по основу закупа везано за закупе који су претходно били класификовани као “оперативни закуп” по принципима МРС 17 “Закуп”. Ове обавезе су одмерене по вредности преосталих рата плаћања за лизинг, дисконтованих коришћењем инкременталне каматне стопе задуживања закупца на дан 1. јануара 2019. године. Просечна пондерисана инкрементална каматна стопа задуживања закупца примењена на ове обавезе по основу закупа на дан 1. јануара 2019. године је износила 4%.

За закупе који су претходно класификовани као финансијски закуп, ентитет је признао књиговодствену вредност имовине која је предмет закупа и обавезе по основу закупа непосредно пре прелаза као књиговодствену вредност права коришћења средстава и обавеза по основу закупа на дан прве примене. Принципи мерења МСФИ 16 су примењени само након тог датума.

Обавезе по основу оперативног лизинга обелодањене на дан 31. децембра 2018. године	1.548.081
(Мање): краткорочни закуп признати на директној основи као трошак	(54.306)
(Мање): уговори са датумом ступања на снагу након 1. јануара 2019. године	(385.001)
(Мање): закуп мање вредности признати на директној основи као трошак	(206.937)
Плус/(мање): усклађивања која се односе на промене у индексу или стопи која утиче на варијабилна плаћања	2.954
(Мање): аванси плаћени на датум почетка примене МСФИ 16	(71.944)
Остало	(11.255)
Недисконтован закуп у складу са МСФИ 16	821.592
Дисконтовано коришћењем инкременталне каматне стопе задуживања закупца на дан почетка примене	790.946
Плус: обавезе финансијског лизинга признате на дан 31. децембра 2018. године	828.104
Обавезе закупа признате на дан 1. јануара 2019. године	1.619.050
Од чега:	
Текуће обавезе по основу закупа	298.269
Дугорочне обавезе по основу закупа	1.320.781
	1.619.050

Право коришћења средстава везана за закуп одмерено је по износу који је једнак обавези за закуп умањеној за износ унапред плаћених рата које се односе на лизинг признат у билансу стања на дан 31. децембра 2018. године. Није било штетних уговора о закупу који би захтевали корекције права коришћења средстава на дан прве примене.

Признато право коришћења средстава односи се на следећа средства:

	30. септембар 2019	1. јануар 2019
Некретнине (земљиште и зграде)	1.227.318	1.414.558
Постројења и опрема	283.778	335.712
Моторна возила	78.058	85.151
Укупно право коришћења средстава	1.589.154	1.835.421

Промена рачуноводствене политике утицала је на следеће ставке у билансу стања на дан 1. јануара 2019. године:

Некретнине, постројења и опрема и нематеријална улагања – смањење	(972.531)
Право коришћења средстава – повећање	1.835.421
Аванси – смањење	(71.944)
Дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана – смањење	828.104
Обавезе по основу закупа – повећање	(1.619.050)

Приликом прве примене МСФИ 16, Група је користила следеће могућности практичне примене дозвољене стандардом:

- употреба једне дисконтне стопе на читав портфолио закупа са разумно сличним карактеристикама;
- признавање оперативног закупа чији је рок трајања краћи од 12 месеци на дан 1. јануара 2019. године као краткорочни закуп;
- признавање оперативног закупа за средства мале вредности;
- искључивање почетних директних трошкова из мерења права коришћења средстава на дан прве примене, и
- употреба искуства приликом дефинисања периода закупа у ситуацијама када уговор садржи опције за продужење или прекид закупа.

Група је такође одабрала да не процењује поново да ли уговор јесте уговор о закупу, или садржи закуп, на дан почетка примене. Уместо тога, за уговоре који су закључени пре датума прве примене, Група се ослонила на своју процену која је начињена применом МРС 17 и ИФРИЦ 4 приликом утврђивања да ли уговор садржи закуп.

Рачуноводствена политика

Група закупљује различите канцеларијске просторе, складишта, малопродајне објекте, опрему и моторна возила. Уговори о закупу су обично закључени на фиксни период од 2 до 10 година али могу имати опцију продужетка. О условима закупа се преговара на појединачној основи те уговори садрже широку палету различитих услова.

До финансијске 2018. године, закуп некретнина, постројења и опреме је био класификован или као финансијски или као оперативни закуп. Плаћања по оперативном закупу (без било којих подстицаја закуподавца) се бележе у укупном резултату на линеарном методом током периода закупа.

Од 1. јануара 2019. године, закупи се признају као право коришћења средстава и коресподентна обавеза на датум када је имовина која је предмет закупа доступна за употребу од стране Групе. Свако плаћање закупа је подељено између обавезе и финансијског трошка. Финансијски трошак се признаје у извештају о укупном резултату током периода закупа применом константне периодичне каматне стопе на преостали салдо обавеза сваког периода. Право коришћења средстава се амортизује током краћег од века трајања имовине или трајања закупа линеарном методом.

Средства и обавезе које проистичу из закупа се почетно одмеравају применом методе садашње вредности. Обавезе по основу закупа укључују нето садашњу вредност следећих плаћања закупа:

- фиксних плаћања (укључујући и плаћања која су у суштини фиксна), умањено за било које потраживање подстицаја закупа
- варијабилних плаћања закупа која су заснована на индексу или стопи
- износа који се очекује да ће бити плаћен од стране закупца у оквиру гаранције преостале вредности
- извршне цене опције куповине уколико је закупца у разумној мери сигуран да ће искористити ту опцију, и
- плаћања пенала за прекид закупа, ако услови закупа указују да ће закупца извршити ту опцију.

Плаћања закупа су дисконтвана коришћењем каматне стопе садржане у закупа. Уколико та стопа не може бити утврђена, користи се инкрементална каматна стопа задуживања закупца, односно стопа коју би закупца морао да плати за позајмљивање средстава потребних за добијање имовине сличне вредности у сличном економском окружењу и са сличним условима.

Право коришћења средстава одмерава се на основу трошкова који се састоје од следећег:

- износа почетног одмеравања обавеза за закуп
- било ког плаћања закупа извршеног на дан или пре датума почетка закупа умањено за било које примљене подстицаје закупа
- било ког почетног директног трошка, и
- трошкова враћања у претходно стање.

Плаћања везана за краткорочне закупе и закупе средстава мале вредности се признају на линеарној основи као трошак у извештају о укупном резултату. Краткорочни закупи су закупи са трајањем 12 месеци или мање. Имовину мале вредности чини рачунарска опрема и мањи канцеларијски намештај.

4. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Следећи измењени и допуњени стандарди су ступили на снагу без икаквог утицаја на Групу:

- IFRIC 23 „Неизвесност у вези са третманом пореза на добит“ (објављен 7. јуна 2017. године и на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
- „Карактеристике плаћања унапред са негативном накнадом“ – Измене и допуне МСФИ 9 (објављене 12. октобра 2017. и на снази за годишње периоде који почињу на дан и након 1. јануара 2019. године).
- Измене и допуне МРС 28 „Дугорочна улагања у придружене ентитете или заједничка улагања“ (објављене 12. октобра 2017. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
- Циклус годишњег унапређења МСФИ, 2015.- 2017. (објављене 12. децембра 2017. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

- Измене и допуне МРС 19 „Измене, смањења и исплате по основу планова“ (објављене 7. фебруара 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

За остале нове стандарде и тумачења не очекује се материјално значајан утицај на Групу када буду усвојени:

- МСФИ 17 – Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017. године и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021.);
- Продаја или увећање имовине између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког улагања – Измене МСФИ 10 и МРС 28 (објављене 11. септембра 2014. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан који одредио ИАСБ);
- Измене и допуне Концептуалног оквира финансијског извештавања (објављене марта 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција пословања – Измене и допуне МСФИ 3 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција материјалности – Измене и допуне МРС 1 и МРС 8 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

Осим ако горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на периодичне сажете консолидоване финансијске извештаје Групе.

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. и 2018. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Корпоративна администрација и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом између сегмената и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја између сегмената се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	36.534.742	196.199.278	(36.565.460)	196.168.560
Међусегментни	35.782.025	783.435	(36.565.460)	-
Екстерни	752.717	195.415.843	-	196.168.560
ЕБИТДА (сегментни резултат)	26.610.736	4.550.921	-	31.161.657
Амортизација	(8.406.520)	(6.916.369)	-	(15.322.889)
Нето добитак (губитак) од вредновања	(572)	378.249	-	377.677
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања	-	(128.475)	-	(128.475)
Нето (губитак) добитак на курсним разликама	(183.004)	176.462	-	(6.542)
Финансијски расходи, нето	(107.300)	(1.143.403)	-	(1.250.703)
Порез на добит	(198.047)	(3.146.043)	-	(3.344.090)
Сегментни добитак/(губитак)	17.342.759	(6.630.744)	-	10.712.015

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2018. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	38.739.966	207.302.660	(39.270.864)	206.771.762
Међусегментни	37.576.442	1.694.422	(39.270.864)	-
Екстерни	1.163.524	205.608.238	-	206.771.762
ЕБИТДА (сегментни резултат)	28.766.037	13.253.230	-	42.019.267
Амортизација	(7.296.139)	(7.186.196)	-	(14.482.335)
Нето губитак од вредновања	(3.477)	(21.164)	-	(24.641)
Нето губитак на курсним разликама	(53.776)	(199.458)	-	(253.234)
Финансијски расходи, нето	(6.205)	(1.164.386)	-	(1.170.591)
Порез на добит	(216.557)	(4.136.358)	-	(4.352.915)
Сегментни добитак/(губитак)	21.075.219	638.002	-	21.713.221

ЕБИТДА за период од три и девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. и 2018. године је усаглашена у табели испод:

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Нето добитак за период	7.485.060	10.218.577	10.712.015	21.713.221
Порез на добит	2.017.233	2.019.447	3.344.090	4.352.915
Финансијски расходи	485.520	563.828	1.477.153	1.725.828
Финансијски приходи	(51.037)	(167.301)	(226.450)	(555.237)
Трошкови амортизације	5.132.036	5.131.646	15.322.889	14.482.335
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања	57.419	-	128.475	-
Нето (добитак) губитак на курсним разликама	(99.463)	256.160	6.542	253.234
Остали расходи (приходи), нето	(108.282)	162.377	142.011	139.616
Остали неоперативни расходи (приходи), нето	341.992	(121.590)	254.932	(92.645)
ЕБИТДА	15.260.478	18.063.144	31.161.657	42.019.267

Анализа укупних прихода од продаје (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	663.496	663.496
Продаја природног гаса	1.319.477	-	1.319.477
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	1.319.477	-	1.319.477
Продаја нафтних деривата	134.437.949	50.461.499	184.899.448
<i>Малопродаја</i>	48.495.357	13.128.085	61.623.442
<i>Велепродаја</i>	85.942.592	37.333.414	123.276.006
Продаја електричне енергије	578.390	150.734	729.124
Приходи од закупа	485.659	10.146	495.805
Остала продаја	5.409.079	2.652.131	8.061.210
Продаја укупно	142.230.554	53.938.006	196.168.560

Продаја сирове нафте	-	1.056.256	1.056.256
Продаја природног гаса	1.410.169	-	1.410.169
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	1.410.169	-	1.410.169
Продаја нафтних деривата	141.366.475	49.846.640	191.213.115
<i>Малопродаја</i>	46.145.292	12.847.141	58.992.433
<i>Велепродаја</i>	95.221.183	36.999.499	132.220.682
Продаја електричне енергије	478.885	4.453.682	4.932.567
Остала продаја	5.464.714	2.694.941	8.159.655
Продаја укупно	148.720.243	58.051.519	206.771.762

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од 123.276.006 РСД (2018: 132.220.683 РСД) приходи у износу од 13.043.228 РСД (2018: 19.494.776 РСД) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Network For Trading д.о.о. Београд у износу од 238.775 РСД (2018: Gazprom Marketing & Trading Co., Ltd у износу од 3.988.435 РСД).

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од 6.648.080 РСД (2018: 6.256.032 РСД).

Све уговорне обавезе које се односе на купце су испуњене у тренутку времена у коме купац остварује контролу над предметном имовином а Група испуњава своју уговорену обавезу.

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је 142.230.554 РСД (2018: 148.720.243 РСД) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио 53.938.006 РСД (2018: 58.051.519 РСД).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018
Продаја сирове нафте	663.496	1.056.256
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	10.450.955	13.471.675
Босна и Херцеговина	20.392.093	13.059.904
Румунија	9.284.533	10.827.763
Хрватска	1.815.734	2.366.149
Швајцарска	1.253.379	1.755.558
Мађарска	1.158.455	1.210.430
Велика Британија	857.339	1.292.002
Северна Македонија	819.890	1.371.827
Остала тржишта	4.429.121	4.491.333
	50.461.499	49.846.641
Продаја електричне енергије	150.734	4.453.682
Приходи од закупа	10.146	-
Остали приходи	2.652.131	2.694.940
	53.938.006	58.051.519

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Србија	281.046.967	269.381.825
Румунија	10.685.384	9.103.409
Босна и Херцеговина	7.385.036	7.304.192
Бугарска	7.142.237	6.934.061
	306.259.624	292.723.487

6. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Готовина у банци и благајна	11.375.195	6.930.192
Депозити са доспећем до 3 месеца	2.785.349	6.926.396
Новчана средства на ескроу рачуну	30.224	1.407.735
Остала новчана средства	253.783	216.507
	14.444.551	15.480.830

7. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Краткорочни кредити	2.210	27.433
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	1.767.442	2.123.007
Остала краткорочна финансијска средства	45	40.304
Минус исправка вредности	(2.256)	(2.256)
	1.767.441	2.188.488

На дан 30. септембра 2019. године депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана износе 1.767.442 РСД (31. децембра 2018. године: 2.123.007 РСД) односе се на депозите пласиране пословним банкама у динарима са каматном стопом до 3,5% годишње (2018. године: 4,65% годишње).

8. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Потраживања по основу продаје	39.754.100	36.154.738
Остала потраживања	521.491	450.274
Потраживања за нефактурисани приход	54.620	370.858
<i>Исправка вредности потраживања по основу продаје</i>	(9.936.373)	(9.982.695)
<i>Исправка вредности осталих потраживања</i>	(56.138)	(59.612)
Укупно за потраживања по основу продаје и друга потраживања	30.337.700	26.933.563

Руководство Групе, редовно испитује кредитни квалитет потраживања по основу продаје и осталих потраживања узимајући у обзир старосни профил потраживања као и временски период пословног односа са Групом.

Руководство верује да су неисправљена потраживања по основу продаје и осталих потраживања у потпуности надокнадива.

Валутна структура потраживања по основу продаје и других потраживања Групе је следећа:

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
РСД	27.145.628	23.712.198
ЕУР	1.310.987	1.053.529
УСД	355.135	698.248
Остало	1.525.950	1.469.588
	30.337.700	26.933.563

9. ЗАЛИХЕ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Сирова нафта	24.167.010	24.596.883
Нафтни деривати	17.066.666	20.155.760
Материјал	6.603.330	6.959.371
Остало	1.114.513	1.091.372
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(4.807.477)	(4.947.074)
	44.144.042	47.856.312

10. ОСТАЛА ОБРТНА ИМОВИНА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дати аванси	767.108	834.950
Потраживања за ПДВ	581.903	295.900
Разграничени ПДВ	2.062.854	1.774.863
Унапред плаћени трошкови	411.743	270.456
Унапред плаћени трошкови царине	6.553	4.935
Унапред плаћена акциза	1.500.177	2.818.462
Остала краткорочна потраживања	7.811.498	7.920.632
Минус: Исправка вредности	(7.645.296)	(7.636.957)
	5.496.540	6.283.241

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 30. септембра 2019. године у износу од 2.062.854 РСД (31. децембра 2018: 1.774.863 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 30. септембра 2019. године у износу од 1.500.177 РСД (31. децембар 2018: 2.818.462 РСД) се односи на акцизу плаћену држави за готове производе складиштене на неакцизном складишту.

Остала краткорочна потраживања се најзначајнијим делом односе на спорна потраживања која су обезвређена.

11. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Средства за производњу нафте и гаса	Средства за прераду	Средства за маркетинг и дистрибуцију	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2018.						
Набавна вредност	147.452.224	114.239.048	65.305.683	20.338.124	36.549.810	383.884.889
Исправка вредности и обезвређење	(37.114.232)	(40.818.582)	(29.653.958)	(10.189.787)	(2.058.833)	(119.835.392)
Неотписана вредност	110.337.992	73.420.466	35.651.725	10.148.337	34.490.977	264.049.497
Период завршен 30. септембра 2018.						
Повећања	-	-	1	996	30.321.808	30.322.805
Бизнис комбинације	-	-	-	-	217.660	217.660
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	158.576	-	-	-	-	158.576
Пренос са инвестиција у току	12.017.033	1.386.171	3.610.329	286.764	(17.300.297)	-
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	(81.328)	-	-	(81.328)
Обезвређење	-	-	(23.931)	-	(13.419)	(37.350)
Амортизација	(6.980.077)	(4.182.159)	(1.880.370)	(576.370)	(3.606)	(13.622.582)
Отуђења и отписи	(36.445)	(72.932)	(17.725)	(11.919)	(780.408)	(919.429)
Остали преноси	1.980.026	(1.400.947)	20.705	(610.504)	4.423	(6.297)
Транслационе резерве	(3)	(1)	(9.519)	64	(6.160)	(15.619)
	117.477.102	69.150.598	37.269.887	9.237.368	46.930.978	280.065.933
На дан 30. септембра 2018.						
Набавна вредност	162.078.885	113.765.056	69.303.362	18.998.144	49.006.803	413.152.250
Исправка вредности и обезвређење	(44.601.783)	(44.614.458)	(32.033.475)	(9.760.776)	(2.075.825)	(133.086.317)
Неотписана вредност	117.477.102	69.150.598	37.269.887	9.237.368	46.930.978	280.065.933
На дан 1. јануара 2019.						
Набавна вредност	166.462.451	115.028.154	69.909.749	19.153.698	54.204.141	424.758.193
Исправка вредности и обезвређење	(47.674.989)	(46.153.659)	(32.557.309)	(9.886.290)	(2.031.400)	(138.303.647)
Неотписана вредност	118.787.462	68.874.495	37.352.440	9.267.408	52.172.741	286.454.546
Период завршен 30. септембра 2019.						
Повећања	-	-	-	153	28.461.280	28.461.433
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	104.542	-	-	-	-	104.542
Пренос са инвестиција у току	9.855.632	1.862.125	1.041.824	558.334	(13.317.915)	-
Обезвређење	-	(3.488)	(55.783)	-	(28.048)	(87.319)
Амортизација	(8.137.059)	(4.051.541)	(1.821.915)	(606.636)	(3.565)	(14.620.716)
Отуђења и отписи	(36.376)	(16.928)	(29.358)	(10.450)	(111.999)	(205.111)
Пренос на право коришћења	(54.331)	-	(918.200)	-	-	(972.531)
Остали преноси	(154.484)	(3.167)	1.514	(44.040)	280.583	80.406
Транслационе резерве	156	2	26.635	195	(164.927)	(137.939)
	120.365.542	66.661.498	35.597.157	9.164.964	67.288.150	299.077.311
На дан 30. септембра 2019.						
Набавна вредност	176.124.452	116.818.024	69.462.605	19.293.462	69.354.533	451.053.076
Исправка вредности и обезвређење	(55.758.910)	(50.156.526)	(33.865.448)	(10.128.498)	(2.066.383)	(151.975.765)
Неотписана вредност	120.365.542	66.661.498	35.597.157	9.164.964	67.288.150	299.077.311

Капитализовани трошкови позајмљивања за период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. године укључују трошкове камата у износу од 104.898 РСД (30. септембра 2018.: 83.833 РСД).

12. ИНВЕСТИЦИЈЕ У ПРИДРУЖЕНЕ ЕНТИТЕТЕ И ЗАЈЕДНИЧКА УЛАГАЊА

Књиговодствена вредност инвестиција у заједничка улагања на дан 30. септембра 2019. године и 31. децембра 2018. године приказана је у табели испод:

		Процент учешћа	30. септембар 2019	31. децембар 2018
НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд	Заједничко улагање	50%	978.031	1.003.491
Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад	Заједничко улагање	49%	873.882	976.897
Хип Петрохемија а.д. Панчево	Придружен ентитет	20,86%	11.572.197	11.572.197
<i>Минус исправка вредности</i>			(11.572.197)	(11.572.197)
Укупно инвестиције			1.851.913	1.980.388

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања је територија Републике Србије.

Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Групе у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд

У 2013. години Група је стекла 50% удела у заједничком улагању Енерговинд д.о.о. чија је намена управљање радом будућег ветропарка Пландиште, укупне снаге 102 MW. Током марта 2019. године, компанија MET Renewables AG је стекла 50% учешћа од трећих лица и постала заједнички партнер на пројекту који је променио назив у НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд. До дана издавања ових консолидованих финансијских извештаја није било значајних пословних активности. НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. је Друштво у приватном власништву за које нису доступне котиране берзанске цене.

Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад

Током 2015. године Група и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију Serbskaaya Generaciya кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „ТЕТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Газпром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година. Завршетак радова на термоелектрани ТЕ-ТО Панчево се очекује до 30. августа 2020. године. Током марта 2019. године, Serbskaaya Generaciya је променила назив компаније у Газпром енергохолдинг Србија.

Хип Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену Унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је НИС повећао своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% (12,72%) гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, НИС има своје представнике у Одбору Директора и Надзорном одбору.

13. ОСТАЛА СТАЛНА ИМОВИНА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дати аванси за основна средства	706.491	799.493
Унапред плаћени трошкови	143.630	151.070
Остала финансијска средства	1.192.384	1.240.438
Минус: исправка вредности осталих финансијских средстава	(363.563)	(371.817)
Минус: исправка вредности датих аванса	(37.951)	(37.982)
	1.640.991	1.781.202

14. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ДЕО ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ГОДИНУ ДАНА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Обавезе за камату	235.333	219.326
Део дугорочних кредита који доспева до једне године(напомена 18)	6.356.637	6.322.562
Део дугорочних обавеза по финансијском лизингу који доспева до једне године (напомена 19)	-	72.529
	6.591.970	6.614.417

15. ДОБАВЉАЧИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Обавезе према добављачима	33.328.868	26.573.555
Обавезе за дивиденду	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе из пословања	36.131	11.550
	37.137.307	30.357.413

Обавезе према добављачима са стањем на дан 30. септембра 2019. године у износу од 33.328.868 РСД (31. децембра 2018: 26.573.555 РСД) најзначајнијим делом се односе на обавезе за сирову нафту у износу од 19.456.621 РСД (31. децембра 2018: 10.240.742 РСД) према добављачу Glencore Energy Велика Британија у износу од 5.705.905 РСД (31. децембра 2018: 0 РСД) и Газпром Њефт Ст. Петербург у износу од 10.706.518 РСД (31. децембра 2018: 10.240.742 РСД).

16. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Уговорене обавезе произишле из уговора са купцима		
- Примљени аванси	2.250.086	1.456.981
- Програм лојалности купаца	647.462	545.945
Обавезе према запосленима	3.443.451	3.888.062
Остале краткорочне не-финансијске обавезе	166.620	65.269
	6.507.619	5.956.257

Приход у износу од 1.542.140 РСД који је остварен у текућем извештајном периоду се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2019. године, од чега се 1.220.211 РСД односи на авансе и 321.929 РСД на програм лојалности купаца.

17. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Обавеза за рудну ренту	347.075	378.481
ПДВ	3.550.315	1.424.142
Обавеза за акцизе	6.082.111	5.173.979
Накнада за робне резерве	274.548	260.905
Обавезе за царину	218.318	323.623
Накнада за енергетску ефикасност	32.727	-
Обавезе за остале порезе и таксе	2.163.652	2.014.203
	12.668.746	9.575.333

18. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочни кредити - Гаспром Њефт	20.499.122	24.738.405
Банкарски кредити и остали дугорочни кредити	68.155.634	68.605.682
Обавезе за финансијски лизинг (напомена 19)	-	828.104
Остале дугорочне обавезе	52.624	42.102
<i>Минус:</i> Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 14)	(6.356.637)	(6.395.091)
	82.350.743	87.819.202

Промене на обавезама Групе по основу дугорочних кредита приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио 30 септембра	
	2019	2018
На дан 1. јануара	93.344.087	96.103.445
Приливи	12.121.120	20.732.743
Одливи	(16.325.782)	(23.562.365)
Курсне разлике (напомена 22)	(484.669)	140.775
На дан 30. септембра	88.654.756	93.414.598

(а) *Дугорочни кредит – Гаспром Њефт*

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 30. септембра 2019. године у износу од 20.499.122 РСД (2018: 24.738.405 РСД), са износом текућег доспећа од 5.466.432 РСД (2018: 5.497.423 РСД), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) *Банкарски и остали дугорочни кредити*

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочни кредити у земљи	45.678.564	50.621.092
Дугорочни кредити у иностранству	22.477.070	17.984.590
Текуће доспеће дугорочних кредита	(890.205)	(825.139)
	67.265.429	67.780.543

Доспеће банкарских и осталих дугорочних кредита:

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Између 1 и 2 године	1.249.144	1.479.321
Између 2 и 5 година	62.758.662	61.371.002
Преко 5 година	3.257.623	4.930.220
	67.265.429	67.780.543

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских и осталих дугорочних кредита је следећа:

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
УСД	214.301	361.695
ЕУР	67.667.338	67.947.394
РСД	548	628
ЈПЈ	273.447	295.965
	68.155.634	68.605.682

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој ЕБИТДА. Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантама на дан 30. септембра 2019. и 31. децембра 2018. године.

19. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЗАКУПА

	30. септембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочне обавезе по основу закупа	1.127.760	-
Текуће обавезе по основу закупа	289.400	-
	1.417.160	-

На дан 31. децембра 2018. године обавезе по основу закупа биле су признате у оквиру билансних линија Дугорочне финансијске обавезе (напомена 18) и Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 14) у укупном износу од 828.104 РСД.

Кретања на обавезама Групе по основу лизинг обавеза приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018
На дан 1. јануара	828.104	432.562
Промена почетног стања	790.946	-
Одливи	(250.649)	(75.894)
Немонетарне трансакције	45.328	513.916
Курсне разлике (напомена 22)	3.431	(435)
На дан 30. септембра	1.417.160	870.149

20. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРАРАДЕ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Трошкови запослених	1.702.819	1.583.507	4.933.727	4.739.464
Трошкови услужних организација	620.948	628.523	1.980.048	1.840.960
Трошкови материјала и остале опреме (изузев набавки нафте, гаса и нафтних деривата)	683.293	587.043	2.020.690	1.717.557
Трошкови одржавања и поправки	1.160.642	902.947	4.548.793	2.772.206
Трошкови електричне енергије за даљу продају	119.355	1.875.717	295.677	4.475.377
Трошкови енергије и комуналних услуга	965.556	1.089.313	2.597.981	2.595.651
Трошкови заштите и обезбеђења	135.173	133.364	398.844	361.828
Трошкови осигурања	75.750	68.018	213.740	206.272
Транспортни трошкови	445.764	478.944	1.212.105	1.382.711
Остало	488.574	491.427	489.480	685.795
	6.397.874	7.838.803	18.691.085	20.777.821

21. ТРОШКОВИ ПРОДАЈЕ, ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Трошкови запослених	2.868.602	2.731.976	8.684.944	8.265.796
Трошкови услужних организација	924.367	909.555	2.708.061	2.642.955
Трошкови франшизера	272.164	295.852	757.350	822.672
Адвокатске, ревизорске и консултантске услуге	265.467	203.343	651.258	574.768
Трошкови текућег одржавања	233.147	199.148	638.920	574.470
Трошкови рекламе и маркетинга	114.661	89.022	259.164	272.593
Трошкови закупа	54.274	95.711	175.835	285.225
Трошкови службеног пута	95.003	75.446	207.125	222.987
Трошкови заштите и обезбеђења	153.651	126.773	421.929	385.695
Трошкови осигурања	33.564	31.422	95.711	85.355
Услуге транспорта и складиштења	33.991	42.341	113.718	120.013
Исправка вредности спорних потраживања	(43.627)	(164.280)	(67.861)	(300.564)
Остало	1.152.958	1.011.710	3.250.727	3.020.031
	6.158.222	5.648.019	17.896.881	16.971.996

22. НЕТО ДОБИЦИ (ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ КУРСНИХ РАЗЛИКА

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Добици (губици) по основу курсних разлика из активности финансирања				
- добиси по основу курсних разлика (напомене 18 и 19)	471.616	860.120	1.200.696	1.579.410
- губици по основу курсних разлика (напомене 18 и 19)	(201.196)	(1.181.303)	(719.458)	(1.719.750)
Нето добиси (губици) по основу курсних разлика из пословних активности	(170.957)	65.023	(487.780)	(112.894)
	99.463	(256.160)	(6.542)	(253.234)

23. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Приходи од камата на депозите у банкама	48.497	138.833	218.266	521.096
Приходи камата на дате кредите	2.282	3.337	7.926	9.010
Приходи од дивиденде	258	25.131	258	25.131
	51.037	167.301	226.450	555.237

24. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2019	2018	2019	2018
Расходи камата	463.520	575.288	1.475.416	1.793.988
Ефекат дисконтовања дугорочних резервисања	38.005	23.155	110.436	66.839
Ефекат дисконтовања финансијских средстава	9.117	-	2.767	(44.661)
Минус: капиталисана камата	(25.122)	(34.615)	(111.466)	(90.338)
	485.520	563.828	1.477.153	1.725.828

25. ОДМЕРАВАЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ

У периодичним сажетим консолидованим финансијским извештајима инвестиционе некретнине и финансијска средства расположива за продају су вреднована по фер вредности. Технике вредновања коришћене у процесу одмеравања фер вредности средстава идентичне су онима обелодањеним у консолидованим финансијским извештајима на дан 31. децембра 2018. године. Такође, током првих девет месеци 2019. године није било трансфера средстава између хијерархија фер вредновања.

На дан 30. септембра 2019. године, књиговодствена вредност финансијских средстава је приближно једнака њиховој фер вредности.

26. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Заштита животне средине

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од 560.671 РСД (31. децембар 2018: 657.686 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порези

Порески закони се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата.

Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 30. септембра 2019. године да је Група измирила све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 30. септембра 2019. године Група има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од 5.311.607 РСД (31. децембар 2018. године: 15.944.407 РСД) и радове бушења и истраживања у износу од 60,27 милиона УСД (31. децембар 2018. године: 69,01 милиона УСД).

Није било других значајних потенцијалних и преузетих обавеза Групе.

27. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У сврху састављања ових периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја, лица се сматрају повезаним уколико једно лице има контролу над другим или је у могућности да значајно утиче на доношење финансијских и пословних одлука у складу са МРС 24 Повезана правна лица.

Већински власник Групе је Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Групе је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Група је у периоду од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. године и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 30. септембра 2019. године и 31. децембра 2018. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

На дан 30. септембра 2019.	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања и придружена друштва
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	-	272.828	1.677.422
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	-	-	1.851.913
Остала обртна имовина	-	18.315	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(10.706.518)	(351.271)	(962.647)
Остале краткорочне обавезе	-	(2)	(7.525)
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(5.466.432)	-	-
Дугорочне финансијске обавезе	(15.032.690)	-	-
	(31.205.640)	(60.130)	2.559.163

На дан 31. децембра 2018.	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања и придружена друштва
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	99	645.804	1.556.276
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	-	-	1.980.388
Остала обртна имовина	-	337.220	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(10.243.742)	(684.856)	(1.251.648)
Остале краткорочне обавезе	-	(90)	(2.051)
Краткорочне финансијске обавезе и текуће доспеће дугорочних обавеза	(5.497.423)	-	-
Дугорочне финансијске обавезе	(19.240.982)	-	-
	(34.982.048)	298.078	2.282.965

У периоду од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. и 2018. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. године	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања и придружена друштва
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	-	378.261	13.044.407
Остали приходи	-	42.840	8.291
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(35.443.305)	(3.205)	-
Трошкови производње и прераде	-	(197.690)	(146.451)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	-	(27.679)	(1.484)
Остали приходи (расходи), нето	14.610	(463)	-
Финансијски расходи	(309.072)	-	-
	(35.737.767)	192.064	12.904.763

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2018. године	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања и придружена друштва
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	-	436.604	19.495.240
Остали приходи	462	3.988.432	18.605
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(45.583.790)	(8.608)	-
Трошкови производње и прераде	-	(4.136.345)	(158.269)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	-	(6.198)	-
Транспортни трошкови	-	-	(1.555)
Остали расходи, нето	(4.985)	(809)	-
Финансијски расходи	(379.285)	-	-
	(45.967.598)	273.076	19.354.021

Трансакције са кључним руководством

За период од девет месеци који се завршио на дан 30. септембра 2019. и 2018. године Група је признала 679.623 РСД и 740.326 РСД, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални Директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

Изјава лица одговорних за састављање извештаја

Овиме изјављујемо, да су према нашем најбољем сазнању, периодични сажети финансијски извештаји састављени уз примену одговарајућих међународних рачуноводствених стандарда финансијског извештавања, као и да су израђени у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије („Службени гласник РС” бр. 62/2013 и 30/2018), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим МСФИ, као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије⁷² и да дају истините и објективне податке о имовини, обавезама, добицима и губицима и финансијском положају и пословању Групе, укључујући и друштва која су укључена у консолидоване извештаје.

Антон Черепанов

Заменик генералног директора,
Директор функције за финансије,
економику, планирање и рачуноводство
НИС а.д. Нови Сад

Бранко Митровић

Директор Департмана за
рачуноводство
Функција за финансије, економику,
планирање и рачуноводство
НИС а.д. Нови Сад

⁷² Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови периодични сажети финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

- Друштво је финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије, који није у складу са захтевима МРС 1 – “Презентација финансијских извештаја”.
- „Ванбилансна средства и обавезе” су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Контакти

НИС а.д. Нови Сад

е-маил: office@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
(021) 481 1111

Милентија Поповића 1
11000 Београд, Србија
(011) 311 3311

Односи са инвеститорима

е-маил: Investor.Relations@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија

Сектор за послове са мањинским акционарима

е-маил: servis.akcionara@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
Инфо сервис: (011) 22 000 55

Извештај садржи изјаве о неизвесним будућим догађајима. Изјаве о неизвесним будућим догађајима обухватају изјаве које нису историјске чињенице, изјаве у вези с намерама НИС Групе, веровања или тренутна очекивања у вези са, између осталог, резултатима пословања НИС Групе, финансијским стањем и ликвидношћу, изгледима, расту, стратегијама и индустријским гранама у којима НИС Група послује. Из разлога што се односе на догађаје и зависе од околности које могу али не морају да се остваре у будућности, изјаве о неизвесним будућим догађајима по својој природи подразумевају ризике и неизвесност, укључујући али се не ограничавајући на ризике и неизвесности које је НИС Група идентификовала у другим јавно доступним документима. НИС Група упозорава да не постоји гаранција да ће се изјаве о неизвесним будућим догађајима остварити у будућности и да стварни резултати пословања, финансијско стање и ликвидност, као и развој индустријске гране у којој НИС Група послује могу у значајној мери да се разликују од оних који су представљени или претпостављени изјавама о неизвесним будућим догађајима. Додатно, и уколико резултати пословања НИС Групе, њено финансијско стање и ликвидност, као и развој индустријске гране у којој НИС Група послује буду у складу са овде садржаним изјавама о неизвесним будућим догађајима, такви резултати и развој нису индикативни за резултате и развој у наступајућим периодима. Информације садржане у овом Извештају дате су на датум овог Извештаја и могуће су њихове измене без претходне најаве.